ÎNVĂŢĂMINTE ŞI CONCLUZII DUPĂ VOTUL ELECTORATULUI

Serafim RĂDUCANU

Opoziţia este adevărata câştigătoare a alegerilor locale, lucru demonstrat de rezultatele cumulate ale alegerilor din 2 şi 16 Iunie 1996, pentru Consiliile Judeţene şi Consiliul General al Bucureştiului: atât voturile primite cât şi numărul de mandate obţinute situează Convenţia pe locul întâi, surclasând PDRS-ul.

În Bucureşti, capitala ţării - din păcate plină cu gropi şi gunoaie - ca şi în restul patriei, oamenii au început să se deştepte, întrecând pronosticul bătrânului vulpoi Silviu Brucan - cel care în 1946 asista la executarea mareşalului Antonescu, apoi cerea spânzurarea lui Iuliu Maniu, iar astăzi în mod didactic ne dă lectii de democratic - CDR-ul a avut 1.667.177 voturi obţinând 307 mandate, faţă de partidul de guvernământ, care deţine toate pârghiile puterii şi care a obţinut numai 1.390.180 voturi, totalizând 240 de mandate. Nu trebue neglijat nici USD-ul care a obţinut 962.474 de voturi cu 199 mandate, al cărui lider Petre Roman, debarcat de Iliescu cu sprijinul minerilor, are de plătit poliţe fostului coleg de drum, care trage machiavelic sforile puterii, instalat în umbrosul parc al Cotroceniului.

La aceste cifre trebue să adăugăm şi restul votat la 30 Iunie 1996, unde şi aici CDR-ul a obţinut 114.819 voturi, faţă de cele 103.946 ale partidului de guvernământ.

Astfel poporul flămând şi profund nemulţumit de *"realizările"* obţinute dela 1989 încoace, trebue să se dezmeticească şi să acţioneze, pentru a se impune la 3 Noembrie 1996, căci are de-a face cu un adversar lipsit de scrupule, gata să calce peste cadavre, ca să câştige viitoarele alegeri. Este rentabil pentru papa Oliviu Gherman, să mai tragă un pui de somn încă 4 ani, în confortabilul fotoliu de preşedinte şi să viseze scene erotice cu regina Angliei, Dan Marţian să ţină prelegeri parlamentarilor colegi, gândindu-se nostalgic la lecţiile de marxism-leninism predate la Academia Ştefan Gheorghiu, sau Bombonel Năstase, ginerele unui fost vicepreşedinte al guvernului din timpul *"marelui cetăţean"* care acuma se odihneşte la Ghencea, având alături pe academiciana, care nu reuşise să promoveze clasa a III-a, care se exersa în limbi străine, în pitoreasca Elveţie.

Categoric, nu trebue să subestimăm, pe actualii guvernanţi, care îşi strâng rândurile, mai ales că poporul albanez, ţinut sub călcâiul dictatorului Enver Hogea, ca şi cel mongol, care şi acuma stă în iurte (corturi) şi mijlocul principal de locomoţie este calul, folosit ca şi pe timpul lui Ginghiz Han, au înlăturat pe neocomuniştii dela putere.

Alegerea lui Victor Ciorbea la primăria Capitalei, provoacă deja insomnii acelor demnitari, care şi-au luat vile şi case somptuoase, folosind diferite tertipuri: divorţuri fictive, donare către propriii copii a fostelor apartamente, etc.

Popor român, deşteaptă-te, căci timpul te presează. Executivul a decis ca pentru alegerile din 3 Noembrie, parlamentare şi prezidenţiale, campania electorală să se desfăşoare între 4 Septembrie şi 31 Octombrie 1996. Dacă Englezilor, după Restauraţia din 1660, le-au trebuit 28 de ani, să facă *"Revoluţia glorioasă"* şi Parlamentului să-şi impună punctul de vedere faţă de Wilhelm de Orania, iar Francezilor după Restauraţia din 1815, 15 ani, ca burghezia şi Ludovic Filip să ajungă la putere, în urma revoluţiei din 1830, Tu ai mai puţin de 3 luni.

Aşa cum Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul, cu mici oştiri, zdrobeau hoardele Semilunii şi ale altor duşmani trufaşi, am convingerea că vei birui.

Dumnezeu să ne ajute!

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 239 - IULIE/AUGUST 1996 | PUBLICAŢIE LUNARĂ | EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ALEGERILE LOCALE ŞI RECONVERSIA MINTALĂ

Eugen BÂRSAN

Rezultatul alegerilor locale, care au avut loc în ţară în Duminica Rusaliilor '96, demonstrează că reconversia Românului dela starea de iobăgie colectivistă de mentalităţi comuniste este în proces de desfăşurare. Numai că, din păcate, procesul se mişcă încet. Ceea ce dovedeşte în primul rând această încetineală este absenteismul dela alegeri. Este vorba de un absenteism îngrijorător, care nu poate însemna nimic altceva decât nepăsare faţă de ce se întâmplă în ţară. Secţii de votare fără interes şi fără entuziasm.

De ce procesul de reconversie mintală este încet? Pentrucă pentru înalte interese de apărare cu orice preţ a regimului statal structurat pe mentalităţi comuniste şi parşiv exploatatoare, tot ce vrea să se elibereze de aceste mentalităti şi practici e înfruntat cu o ură necruţătoare şi chiar cu repercursiuni. Şi nomenclaturiştii ştiu de ce ei fac acest lucru. Ei îşi apără prezentul şi viitorul.

Ce lume, Doamne! Cine încearcă să facă reconversia mintală, cine votează anticomunist e taxat drept ipocrit. Un simbol al răului care vrea *"să-şi vândă ţara"*. Iar cine rămâne în iobăgia ireconversibilă a vechilor mentalităţi e văzut cu prestigiu de om patriot. Căci nomenclaturiştii îi dau mereu cu şmecheria patriotismului devenită un fel de schizofrenie endemică, care, sub o altă formă este continuarea celei din anii satanei.

În ţară totul merge sub sindromul stării: la vârf e revenirea pe treptele de sus a multora dintre cei care ar fi trebuit să fie în puşcării. Şi tot acest tragic se întâmplă fiindcă lipseşte o stare de veghe din cauza lapsului de suficientă reconversie mentală. Un laps care demonstrează o situaţie care ţine pe loc capacitatea de imunitate naţională faţă de o viaţă politică şi socială cu forţă şarlatană.

Îmbucurătoarea reconversie arătată de alegerile locale este protestul naţiunii contra comunismului, contra dezintegrării sociale şi morale, contra umilinţelor. Ea mai este şi forţa în devenire de schimbare a cursului nomenclaturist prin intrarea ei în teren ca o sarcină istorică.

Continuare în pag.3

PARADOXALĂ OBTUZITATE MÂNTUITOARE

Alexandru NEMOIANU

În ultima vreme, sub presiunea propriilor ei nereuşite, nevolnica administraţie neo-comunistă, care încă mai agonizează la Bucureşti, a adoptat două modalităţi de a se prezenta: una pentru cei de *"acasă"* şi alta pentru *"export"*.

Pentru cei de *"acasă"* sunt folosite metodele de mult verificarte ale bolşevismului, minciuna grosolană, intimidarea şi ameninţarea, când mai pe faţă şi când mai voalat, cu brutalităţi. Acestor metode, ţinând de comunismul *"clasic"*, democraţia *"emanată"* le-a adăugat cinismul crud al sătului faţă de cel flămând şi alianţa făţişă cu promotorii corupţiei, cu elementele cele mai decăzute ale societăţii şi cu răufăcători sadea de felul lui Gigi Kent, Fane Spoitoru (căruia în fond Adrian Năstase, prin acordarea dreptului de a folosi la botezul odraslei *"Casa Poporului"*, îi este, în spirit dacă nu în formă, cumătru) şi alţi *"eiusdem farine"*.

Pentru *"export"* slăbănoaga administraţie neo-comunistă foloseşte minciuna şi falsa reprezentare. Astfel neo-bolşevicii dela Bucureşti despre care se ştie că jinduiesc după figuri politice gen Jiganov, Saddam Hussein etc., caută să se prezinte ca *"democraţi"*, partizani ai ordinii europene şi mai cu seamă caută să insinueze că ei, dinozauri ai războiului rece, ar fi singura alternativă pentru România.

Aceste eforturi penibile de alăturare prin uşa din spate la Lumea Liberă nu au reuşit. Faptul că administraţiile S.U.A. şi ţările din Piaţa Comună continuă să dialogheze cu neo-comuniştii dela Bucureşti nu înseamnă de fel că ele socotesc pe *"emanaţi"* ca parteneri sau interlocutori legitimi. Sentimentele ţărilor Lumii Libere faţă de administraţia neo-bolşevică din România sunt de antipatie clară. Iar aceste sentimente nu sunt rezultatul unor *"comploturi"* mondiale contra României sau a Românilor ci sunt rezultatul jalnicelor isprăvi săvârşite de *"emanaţi"*, dela monstruoasele *"mineriade"* la farsa *"reformei"* şi dela patronarea unei corupţii obscene la interceptarea convorbirilor telefonice.

Nimeni şi nimic nu va mai putea modifica proasta părere a Lumii Libere faţă de administraţia Iliescu şi tot nimeni şi nimic nu va putea modifica decizia Lumii Libere de a nu accepta acea jalnică administraţie ca partener credibil. Este de nădăjduit că, în aceste împrejurări, actuala administraţie neo-comunistă dela Bucureşti va putea fi schimbată în caz că forţele democratice din România vor da dovadă de o minimală înţelepciune politică, solidaritate şi fermitate morală.

Această nădejde a tuturor Românilor de bine este ajutată de chiar acţiunile neo-bolşevicilor care manifestă o obtuzitate ce poate să devină mântuitoare.

În ultima vreme, acoliţii neo-comuniştilor se manifestă tot mai agresiv şi mai obraznic. Faptul că se află la putere îi orbeşte şi din fericire pare a le întuneca şi puţina judecată, sau mai bine zis şiretenie de mahala, pe care o au. Un exemplu foarte elocvent îl oferă adevăratele prăpăstii care sunt publicate zilnic în coloanele ziarului *"Vocea României"*, port-vocea administraţiei neo-comuniste.

Nu există nici un fel de intenţie de a polemiza cu această copie a *"Scînteii"* de tristă amintire. Aceasta ar fi o luare în consideraţie total necuvenită. Am menţionat acea gazetă pentru a sublinia câteva lucruri.

Acoliţii neo-bolşevicilor au pus deoparte orice formă de decenţă. Pe faţă, ei vorbesc de succese atunci când ţara este în mizerie şi cu deschisă nostalgie caută să insinueze că bolşevismul

Continuare în pag. 5

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

EDITORIAL

PERSPECTIVE PENTRU NOUA ORIENTARE POLITICĂ

Aşa a fost să fie. Poporul român a continuat să sufere jugul comunismului şi după ruptura din Decembrie 1989, când s'a lichidat dictatura lui Ceauşescu. Rămăsese astfel impresia că ideologia marxistă şi nomenclatura odioasă vor rămâne permanent în viaţa românească. Poporul a devenit apatic şi resemnat.

În subteranele politice Ilici Iliescu, cu adunătura lui de incompetenţi şi lipsiţi de orice ataşament faţă de idealurile naţionale şi morale, aştepta refacerea Uniunii Sovietice, cu grandoarea ei militară şi cu influenţa ei politică ce putea menţine dominaţia asupra Răsăritului european.

Ion Ilici Iliescu este un produs direct al educaţiei şi mitologiei marxiste şi bolşevice, format la Moscova în anii de glorie a Sovietelor. La fel ca şi nomenclatura cu care lucrează, el nu are nici un contact (şi nici n'a avut niciodată) cu realităţile culturii şi spiritualităţii româneşti.

Recentele alegeri prezidenţiale din Rusia au demonstrat că lumea nu mai doreşte o întoarcere la un regim comunist, nici chiar în Rusia, unde comunismul a dominat din 1917 şi până în 1990. Este de subliniat faptul extrem de important şi semnificativ că tineretul, generaţia nouă şi intelectualitatea, care a putut citi mai bine paginile istoriei, a respins cu majorităţi zdrobitoare tentativa comunistă de a reveni la putere, sub masca unor schimbări ideologice în programul lor. La ora actuală, comunismul a pierdut definitiv partida unei reveniri la putere în Rusia.

Din această schimbare radicală din Rusia, electoratul român cât şi reprezentanţii actualei puteri politice din România au putut desprinde concluzii deosebite pentru situaţia ţării noastre. Şi anume, nu se mai poate conta pe refacerea Rusiei sovietice şi pe eventualitatea unei reveniri a puterii comuniste. Iliescu a călcat cu stângul când a făcut asemenea calcule în politica românească şi a operat cu sisteme barbare în conducerea ţării, înconjurat numai de nomenclatura comunistă. Fără să facă nici o deschidere în alte sectoare de sprijin electoral. A mizat pe o singură carte, care a pierdut şi pierdut va fi şi el odată cu această carte. Manevrele politice, de acum încolo, îşi vor pierde credibilitatea şi ele vor fi anulate înainte de a le pune în practică.

Electoratul are o altă viziune a situaţiei politice şi sunt semne reale că s'a trezit din apatia de până acum, iar Puterea a intrat într'o fază de panică. Asta, mai ales după alegerile locale în care s'a putut vedea reacţiunea majorităţii populare, încât a bulversat toate calculele şi speranţele Puterii. Nu este vorba numai de o alegere a oficialilor din administraţii, ci de cu totul altceva. Nu se mai acordă încredere celor ce au reprezentat Puterea de până acum. Lumea doreşte schimbări, oameni noi şi forme noi de administrare. Şi ultimile alegeri locale din România au demonstrat că este posibilă o schimbare. S'a spart ghiaţa în resemnarea generală şi nu mai este vorba, ca până acum, de o conformare la lozincile oferite de Putere. Aceste lozinci au devenit false, ca nişte sunete de flaşnetă stricată. Nu mai impresionează pe nimeni.

În aceste condiţii, alegerile care vor urma în toamnă, vor prezenta aspecte şi probleme noi, cu surprize căci s'a *"schimbat ceva în masa electoratului românesc"*, îmi transmitea un prieten din ţară.

Puterea este frământată astăzi de zguduiri care pun în joc întreaga lor situaţie politică şi o nouă formulă viabilă este aşteptată să găsească cheia unor dezlegări necesare, de care are astăzi nevoie ţara.

Însuşi Ilici Iliescu este debusolat, căci simte terenul alunecându-i sub picioare. În politică există momente în care este foarte dificil să se iasă din impas, mai ales când au apărut elemente noi, care au schimbat faţa lucrurilor.

Aceasta este situaţia din România de azi. A venit vremea în care Iliescu nu va mai conta pe sprijinul unor segmente de până acum ale electoratului şi nici nu va putea organiza în pripă noi combinaţii care să-l ajute.

Vor fi mari surprize în alegerile din toamnă. Alegerile locale au arătat în mod evident că Puterea lui Ilici Iliescu nu este veşnică şi în felul acesta este normal ca oamenii să-şi facă altfel socotelile. În aceste noi socoteli, puterea lui Iliescu va pierde mult de tot şi fără revenire.

Rezultatul alegerilor locale a demonstrat că o schimbare este necesară şi posibilă.

Somnul apatiei şi-a făcut efectul în îndeajuns şi trezirea mulţimilor înfricoşează Puterea dar mersul înainte este ireversibil.

Nu anticipăm rezultatul alegerilor din toamnă, dar oricare ar fi el, înapoi spre comunism şi chiar spre neocomunism nu se mai poate merge, decât pe drumul sinuciderii naţionale, ori Românul este optimist şi îi place să trăiască. Chiar bine!

Deşi Opoziţia mai este asaltată de morbul diviziunii, de orgolii ridicole şi de un balast redus al incompetenţei, ea este singura care poate şi trebue să facă ordine în ţară şi curăţenie la Cotroceni.

George BĂLAŞU

CDR în acţiune

CONTRACT CU ROMÂNIA

Cunoaştem problemele, necazurile şi temerile Dumneavoastră, ele sunt şi ale noastre. Nu peste mult timp, la alegerile generale puterea va sta în mâinile Dumneavoastră. Veţi vota. Trebue să o faceţi în cunoştinţă de cauză. Dacă o veţi alege şi va veni la putere, Convenţia Democratică din România va îndeplini cu stricteţe următoarele obligaţii, pe care şi le asumă cu fermitate, în baza unor studii realiste, responsabile şi îndelungate:

1. În 200 de zile va pune în posesie toţi proprietarii terenurilor care nu se află în litigiu şi va elibera titlul de proprietate tuturor persoanelor al căror drept de proprietate a fost reconstituit.

2. În 200 de zile va supune Parlamentului un set de legi potrivit cărora:

• Fostele moşii devenite IAS-uri sau gospodării de partid şi rămase în proprietatea statului vor fi împărţite cu prioritate familiilor cu mulţi copii, tinerilor ţărani lipsiţi de pământ, tinerilor dispuşi să devină fermieri, specialiştilor din domeniu stabiliţi la sat şi altor persoane îndreptăţite. Vor fi exceptate dela împărţire terenurile pe care s'au construit institute de cercetări şi ferme de seminţe.

• Va fi anulat impozitul agricol până în anul 2000.

• Va fi reconstituit dreptul de proprietate al ţăranilor asupra mijloacelor de muncă de care au fost deposedaţi la intrarea în CAP-uri în vederea despăgubirii.

• Vor fi înapoiate pădurile şi islazurile proprietarilor de drept.

• Va fi asigurată creditarea directă a ţăranilor pentru procurarea de îngrăşăminte, ierbicide, seminţe, motorină, nutreţuri şi alte mărfuri necesare producţiei, precum şi pentru cumpărarea în rate a plugurilor, tractoarelor şi a celorlalte utilaje agricole. Dobânda pentru aceste credite va fi redusă la jumătate din dobânda practicată de bănci în mod obişnuit, diferenţa fiind subvenţionată de stat. Aceste credite vor putea fi rambursate şi în produse agricole.

• Va fi asigurat un cadru corespunzător de desfacere a producţiei ţărăneşti, inclusiv prin burse de produse agricole.

3. În 200 de zile va supune Parlamentului o lege potrivit căreia tinerii specialişti din agricultură, precum şi învăţătorii, medicii, preoţii care se stabilesc la sat, vor primi lot pentru casă, facilităţi pentru construirea casei şi 1 ha de teren agriciol.

4. Pensiile ţăranilor cooperatori CAP vor fi majorate corelat cu momentul când au început să lucreze în agricultură. Pensia va reprezenta cel puţin jumătate din salariul minim pe economie.

5. Tinerilor li se vor crea facilităţi reale pentru procurarea de locuinţe, punându-li-se la dispoziţie terenuri şi credite pe termen lung cu o dobândă de maximum 10%. Un program paralel va fi dezvoltat pentru cei care îşi întemeiază o familie. Va fi înfiinţat Fondul Naţional pentru Locuinţe.

6. În 200 de zile vor fi elaborate proiectele pentru construirea unor cămine studenţeşti cu 10.000 de locuri iar în următoarele 18 luni acestea vor fi date în folosinţă.

7. În 200 de zile va fi prezentat un program guvernamental de garantare a integrării economice a tinerilor, şi de sprijinire a persoanelor angajate prima oară. Până la găsirea unui loc de muncă absolvenţii vor primi un ajutor social.

8. În 200 de zile vor fi recalculate toate pensiile de asigurări sociale în funcţie de salariile medii corespunzătoare profesiunii practicate. Vor fi scoase de sub controlul Guvernului bugetul asigurărilor sociale şi fondul de pensii. Se va reînfiinţa Casa Autonomă a Pensiilor, sub administraţie privată.

9. În 200 de zile vor fi stabiliţi indicatorii sociali minimali pentru determinarea costului vieţii, a unui nivel de trai decent, în acord cu sindicatele, uniunile patronale, organizaţiile pensionarilor etc. Aceşti indicatori vor fi folosiţi pentru stabilirea corectă şi transparentă a salariului minim şi a evoluţiei indexărilor.

10. În 200 de zile vor fi stabilite măsurile legale care să garanteze o formare corectă a preţurilor la produsele şi serviciile de bază: alimente (lapte, pâine, carne), servicii publice (electricitate, apă, energie termică) şi medicamente pentru copii şi pensionari.

11. În 200 de zile va fi promovată o lege care să asigure femeilor, la naştere, un concediu plătit de 2 ani şi un ajutor lunar reprezentând 10% din salariul mediu pe economie pentru fiecare copil sub 16 ani aflat în îngrijire.

12. În 200 de zile va fi promovată o lege care va diminua până la anulare impozitul pe profitul reinvestit, în vederea creării de noi locuri de muncă, creşterii productivităţii şi informatizării activităţilor.

13. În 200 de zile sistemul de impozite şi taxe impuse populaţiei va fi revăzut, în scopul diminuării lor. Va fi redus, în special, impozitul pe venituri.

14. În 200 de zile vor fi adoptate planuri guvernamentale prin care:

• Vor fi pietruite şi iluminate drumurile săteşti. În următorii 2 ani vor fi executate cu fonduri provenind dela buget, 30% din lucrări.

• Se va asigura alimentarea cu apă a satelor. În primii 2 ani vor fi executate 30% din lucrări cu fonduri dela buget.

• Vor fi conectate la reţele telefonice satele. În 4 ani vor fi executate cu fonduri dela buget cel puţin 60% din racordurile telefonice săteşti.

• Va fi asigurată conectarea la reţeaua de electrificare a tuturor aşezărilor omeneşti de pe teritoriul României, indiferent de dimensiune.

15. Va fi promovată şi aplicată o lege privind declararea şi controlul averii şi veniturilor preşedintelui, parlamentarilor, membrilor Guvernului, primarilor. Va fi interzisă cumularea funcţiilor de demnitar cu cele de membri în consiliile de administraţie ale societăţilor de stat. În cazul proprietăţii private, demnitarul va transmite gestionarea acesteia unei societăţi de administrare, care se va constitui prin lege.

16. În 200 de zile va fi adoptată o lege prin care vor fi interzise activităţile sub care se ascund excrocherii speculative (gen *"Caritas"*), care pot conduce la tragedii individuale şi la apariţia unor îmbogăţiţi peste nopate.

17. În 200 de zile vor fi înăsprite pedepsele pentru infracţiunile de omor, viol, tâlhărie şi furt, pentru infracţiunile de corupţie şi cele săvârşite de funcţionarii publici împotriva intereselor cetăţenilor. Vor fi mărite fondurile bugetare destinate asigurării ordinii şi siguranţei publice.

18. În 200 de zile va fi promovată în Parlament o lege pentru reîmpărţirea şi administrarea teritorială ţinând seama cu prioritate de judeţele şi localităţile abuziv desfiinţate.

19. În 200 de zile va fi asigurată creşterea fondurilor bugetare destinate unor sectoare esenţiale pentru viitorul ţării: învăţământ, sănătate, cultură, cercetare, apărare.

20. În 200 de zile va fi prezentat un program guvernamental de refacere şi dezvoltare a infrastructurilor: şosele, căi ferate, aeroporturi, porturi, reţele de telecomunicaţie. Aceasta se va realiza prioritar prin utilizarea Capitalului străin şi va crea numeroase locuri de muncă în domenii diverse şi în toate zonele ţării.

CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA

Preşedinte C.D.R.
Prof.Dr. Emil Constantinescu

Second Class Mail Registration Number 4133

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

CAUZA CLAUZEI

Mihaela MOISIN

S'a scris îndeajuns, de ani de zile, despre avantajele pe care le poate obţine România în urma primirii Clauzei naţiunii celei mai favorizate din partea Statelor Unite ale Americii.

Anual, pe timpul lui Ceauşescu, se dădea o luptă surdă între cei care se opuneau acordării clauzei - pe motive bine argumentate - şi agenţii Bucureştiului, români şi străini, care susţineau acordarea clauzei.

În funcţie de interesele americane, SUA acorda această clauză dela an la an, obligându-l pe Ceauşescu să cedeze la anumite cereri legate de drepturile omului şi situaţia internă. Cât priveşte poporul român, el n'a cunoscut nici o uşurare - în traiul mizerabil pe care-l ducea - de pe urma clauzei.

Privind retrospectiv, nici presiunile americane nu au fost realiste. Ceuşescu a primit clauza şi după ce a dărâmat Biserica *"Sfânta Vineri"* şi după ce a răşluit din temelii centrul Bucureştiului. Sâcâit totuşi de conditiile americane, a renunţat el însuşi la clauză şi traiul Românilor nu s'a înrăutăţit mai mult decât era.

Au venit însă evenimentele din Decembrie 1989, cu schimbările pe care le-au adus în politica românească. După ce furii de revoluţie s'au instalat şi şi-au consolidat poziţia, şi-au adus aminte că n'ar strica pentru imaginea României să i se dea şi un *"fard de clauză"* care sună frumos pentru relaţiile cu alte ţări. Pentru aceeaşi cosmetică, s'a solicitat şi intrarea în Comunitatea Europeană şi în Pactul Atlanticului, fără a se ridica de pe ouăle clocite şi răsclocite ale CAER-ului şi Pactului dela Varşovia, care n'au dat niciodată pui.

Marile avantaje pe care le poate oferi acordarea clauzei sunt departe de posibilităţile României de a beneficia de ele.

Cu economia măcinată de corupţie, cu industria necompetitivă, cu agricultura în perioada de *"tranziţie"* şi o politică financiară sancţionată de forurile monetare internaţionale şi o monedă în continuă inflaţie, clauza naţiunii celei mai favorizate nu poate fi decât deficitară pentru România, aşa cum au arătat bilanţurile ultimilor ani.

Totuşi, regimul dela Bucureşti a dus o campanie susţinută până la cele mai înalte vârfuri ale politicienilor americani pentru acordarea ei. A activat şi toţi agenţii lor infiltraţi în comunităţile româneşti pentru sprijinirea regimului neocomunist al lui Iliescu. Din păcate, abia acum s'a putut constata cât de adânc au pătruns agenţii Bucureştiului nu numai în asociaţiile şi societăţile româneşti din America, ci chiar în Episcopia dela Vatra Românească, susţinătoare a lobby-ul făcut de Scala, în cadrul fantomaticei organizaţii CORA, înfiptă adânc în culisele dela Washington.

Credem că o decenţă în tragerea concluziilor în această cauză se impune dela sine, iar dacă nu, trebue impusă. Acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate este acordată poporului român şi nu regimului Iliescu.

America încurajează drumul spre libertate şi democraţie şi poate fi înşelată de aparenţe, dar nu la infinit.

Marele prieten al României, congresmanul David Funderburk, bun cunoscător al realităţilor din România şi care vrea să ajute poporul român nu s'a opus nici el acordării clauzei, dar a spus: *"Cer amânarea cel puţin după alegerile din Noembrie a considerării aprobării permanentizării clauzei naţiunii celei mai favorizate României, în aşa fel încât poporul român poate avea o şansă mai bună la alegeri şi mai multe progrese pot fi înregistrate în domeniile menţionate mai înainte.*

Noi avem o obligaţie morală faţă de oamenii care ţintesc o mai amplă democratizare şi privatizare în România - de a adopta această poziţie."

Discursul senatorului David Funderbruk este un avertisment dat lui Iliescu şi partidului său de a nu profita de mărinimia Statelor Unite către poporul român, în favoarea campaniei lor electorale.

ALEGERILE LOCALE ŞI RECONVERSIA MINTALĂ

Urmare din pagina 1

O întreprindere de o asemenea proporţie nu-i lucru uşor într'o lume, într'un electorat legat afectiv şi mintal de o identitate doctrinară care s'a înrădăcinat timp de 45 de ani. Dar cu toate acestea, prinsă în procesul de a fi, reconversia mintală este singurul liant care poate determina curmarea şi redresarea *"democraţiei originale"*.

Comparând anii de acum cu cei din '46, atunci minţile Românilor erau sănătoase iar logica lor normală. Dar după acei ani a început picătura comunistă. Iar germenii acestei picături au rămas în organismul naţiei, lucrând până la efectul: cu timpul oamenii acceptă de bună voie ce altădată li s'a impus.

Lupta de dezlegare de trecut trebue să creeze lumină în conştiinţe iar cu aceasta să se ajute victoria adevărului. Ceea ce cu alte cuvinte înseamnă că întreg sistemul celor fără de Dumnezeu trebue să piară. Istoria nu va menţiona decât existenţa lui nefastă în mai mult de patru decenii de dezorientare şi rătăcire cetăţenească. Şi ea va mai consemna şi faptul că reconversia mintală, de care vorbim, mai înseamnă şi recunoaşterea că nu comunismul ci Dumnezeu a creat lumea. Şi că nici o forţă nu poate schimba sensul creaţiei lui. După cum, de asemenea, nici o forţă nu poate întrerupe Destinul României.

Avem datoria să contribuim cu toate forţele la eliberarea ţării de (neo)nomenclaturism şi la pregătirea vieţii ei de mâine. Păcălelile iliesciene nu pot decât să contribuie la renaşterea din reconversia mintală. Bineînţeles că mai e şi problema renaşterii elitelor. În primitivismul lui, partidul comunist a fost condus de instinctul de distrugere a elitelor. Calculând că o ţară fără elite începe să nu mai aibă memorie şi simţ politic. Nu mai e lipsă de acestea căci partidul le face şi desface pe toate. Punând în centrul vieţii pe semidoctul *"tovarăş"* perfecţionat în lozincile partidului şi dispreţul faţă de oamenii cu cap. Aşa s'a degradat România.

Dar în această degradare, istoria nu mai are răbdare. Rezultatul alegerilor locale e un semnal într'o asemenea privinţă. E vorba de o istorie zguduită între multe altele şi de scenariul de neînchipuit şi de neuitat în care un preot în carne şi oase (a la popa Tatu) blagoslovea cu o cruce mulţimea peste care fluturau steaguri cu secera şi ciocanul şi cu portretele tartorilor ateo-comunişti. În nerăbdarea ei, această istorie zice că primul pas - soluţie de ieşire din lumea legată de asemenea scenarii este recuperarea minţii celei drepte. Căci numai recuperarea acesteia poate fi călăuză de ieşire din paralizia înjositoare a decăderii şi a nedreptăţii în care se zbate ţara.

Pasul reconversiei mintale este deci condiţia ieşirii din sclavia morală şi spirituală. Cel mai mare rău pe care l-a făcut comunismul poporului român a fost slăbirea forţei lui morale prin minciună. De aceea recâştigarea forţei morale este mai importantă acum decât orice altceva. Tot acest altceva depinzând de evoluţia recâştigării forţei morale a fiecărui individ în parte şi a societăţii în ansamblul ei.

E vorba de comunismul rezidual din conştiinţa cetăţeanului, din memoria colectivă. E vorba de rău şi e vorba de bine. Numai că binele nu vine singur. Pentru el, trebue luptat. Căci el este adevărul. Şi numai adevărul îl poate face pe Român cu adevărat liber, după sfărâmarea cetăţii neo-nomenclaturiste care ţine pe oameni în condiţia să se nască şi să crească în obişnuinţa de a fi conduşi de ea.

De bunăseamă că spiritul reconversiei, spiritul regenerării care trebue să plece dela individ şi să se termine cu o restructurare a statului, are multe de înfruntat. Dar, în ciuda a toate, el poartă în el viziunea cea nouă a ţării de mâine. Rezultatul alegerilor locale e un semnal al restructurării ei.

Eugen BÂRSAN

"TREI MAGI FĂRĂ STEA" ÎN CĂUTAREA UNUI PATRIARH!

Vorbim de cucernicii preoţi: Remus Bleahu, Casian Fetea şi Cornel Todeasa, iniţiatorii unui *"Comitet Ad-Hoc"* cu scopul de a retrage Episcopia dela Vatră din sânul Mitropoliei Ortodoxe din America (OCA). La iniţiativa celor trei *"capete"* s'au alăturat zece codiţe în frunte cu Rev. Fr. Constantin Alecse (unul din cei 10 şi-a retras aderenţa, N.R.). Acţiunea Magilor fără tămâie a fost respinsă cu argumente canonice şi blândeţe creştină de I.P.S. Nathaniel.

Din informaţiile culese, vom contura profilul celor ce-au încercat cu lampa stinsă: *"...fără discuţii cu laicii de nici un fel"* să arunce mărul discordiei în numele *"viitorului nostru şi al Bisericii Ortodoxe în America"*.

Sunt preoţi cu înalte studii teologice *"fugiţi"* de sub regimul lui Ceauşescu (Trei au *"tulit-o"* prin alte ţări, N.,R.) şi cei mai mulţi au avut pe drum, ca bagaj, întreaga familie iar unul şi-a adus şi câinele. Ei au călcat legile ortodocsiei cu ştiinţă, voinţă şi pe furiş. Dar să dăm Cezarului ce e al Cezarului: unul din ei a înălţat în cel mai scurt timp, cea mai impunătoare Biserică Ortodoxă Română din afara graniţelor, ceilalţi s'au dovedit interesaţi în *"casele parohiale"*.

Revenim acum la logica *"Magilor fără Stea"* care, din motive patriotice, ne povăţuiesc *"că a sosit vremea cea mare"* să ne retragem din OCA, deoarece Episcopia dela Vatră a obţinut Continuitatea Apostolică dela Moscova ce prezintă un pericol pentru credincioşii dela Vatră, iar credincioşii dela Vatră prezintă, la rândul lor, un şi mai mare pericol pentru credincioşii din România! Scurt, precis şi dezinformator.

Ştim că *"Mama Rusia"* nu ne este prietenă, dar cei trei Magi şi-au pierdut busola când insinuează că pericolul *"Moscovei"* s'ar infiltra în România prin credincioşii strânşi în jurul Vetrei.

Se uită că regretatul Episcop Valerian şi acum I.P.S. Nathaniel au luptat şi luptă pentru eliberarea Neamului de sub jugul comunismului ateu.

Se uită de ajutorul material trimis Românilor din ţară şi din Basarabia.

Şi iarăşi se uită că pentru unitatea de credinţă, preoţii dela Vatră pot oficia în comun cu preoţii dela Episcopia Misionară.

Nu acuzăm pe nimeni din *"Comitetul Ad-Hoc"* c'ar fi agent al Securităţii, deşi unii din ei sunt aşteptaţi la Otopeni de maşina SRI-ului, dar ne reamintim de un alt *"fugit"*, tot preot, cu parohie mare, care a părăsit brusc Statele Unite...

Dacă în adevăr cei trei *"Magi fără Stea"* şi codiţele lor sunt sincere şi vor să-şi spună *"răspicat şi hotărît dorinţa... de creştini"* şi de a scăpa ţara de pericolul Moscovei, atunci să-şi consume energiile, în special acum în ajun de alegeri, ca să-l arunce din Palatul Cotrocenilor pe tovul Ilici: comunist, din tată comunist, educat la Moscova şi agent KGB.

Stroe MOLDOVANU

Biserica "ENE" din Bucureşti, secolul XVIII

REACŢII INDIGNATE ALE UNOR DEPUTAŢI AMERICANI FAŢĂ DE DECLARAŢIILE PREŞEDINTELUI ILIESCU

—— Nicolae DIMA ——

În ziua de 18 Iulie, când Camera Reprezentanţilor din Washington a aprobat permanentizarea clauzei naţiunii celei mai favorizate acordată anterior temporar României, Preşedintele Ion Iliescu şi-a asumat meritul pentru acest succes diplomatic şi a declarat că *Profesorul Emil Constantinescu, aflat în vizită în Statele Unite, nu ar fi făcut nimic în acest sens.* Ca reacţie, deputaţii Christopher Smith din New Jersey şi Frank Wolf din Virginia, au convocat Luni, 22 Iulie o conferinţă specială de presă în care şi-au expus poziţiile şi profunda nemulţumire faţă de atitudinea Preşedintelui Iliescu.

Conferinţa a fost organizată într'una din sălile centrului de presă al Camerei Reprezentanţilor din Capitoliul Statelor Unite. Ea a început exact la ora 11 dimineaţa, asa cum fusese anunţată, odată cu sosirea în sală a celor doi congresmeni. Au asistat reporteri şi ziarişti americani şi din România, asistenţi ai celor doi legislatori, observatori, membri ai corpului diplomatic român din Washington, invitaţi şi vizitatori preocupaţi de evoluţia relaţiilor americano-române.

Conferinţa de presă a fost deschisă de Dl. Chris Smith, care este şi copreşedintele importantei comisii americane pentru acordurile dela Helsinki. Domnia sa a anunţat scopul convocării conferinţei şi a început prin a da citire scrisorii pe care i-a adresat-o, cu circa o oră în urmă, Preşedintelui român Ion Iliescu.

Săptămâna trecută, a subliniat D-sa, *a fost aprobată legea 3161 prin care se permanentizează statutul MFN acordat României. Aşa cum ştiţi, eu personal am votat împotrivă... Am făcut acest lucru fiind sceptic în ce priveşte modul în care o asemenea decizie, luată de Congres în momentul de faţă, ar putea influenţa rezultatul alegerilor din România, alegeri programate pentru 3 Noembrie. Eu cred că permanentizarea clauzei nu trebue folosită în scop electoral de nici un partid politic. Acum sunt însă profund dezamăgit să aflu de declaraţiile făcute de Dl. Iliescu la conferinţa sa de presă din 18 Iulie.*

Prezicez că în scrisoarea pe care am primit-o din partea ambasadorului român la Washington, Mircea Geoana, stă scris negru pe alb că acordarea clauzei nu va deveni o chestiune de dezbatere politică internă în România. La numai o zi după votarea ei, a subliniat însă congresmanul Smith, *Preşedintele Iliescu a introdus clauza în campania sa electorală. M'am simţit indignat şi am hotărît să-i adresez imediat această scrisoare.* În continuare, congresmanul a subliniat că *administraţia D-lui Iliescu, Preşedintele Iliescu însuşi, şi-au călcat clar cuvântul.*

Dl. Smith a scos apoi în evidenţă că obţinerea clauzei nu reprezintă o victorie a nimănui; că partidele de Opoziţie din România şi Preşedintele Convenţiei Democratice, profesorul Emil Constantinescu, cu care s'a întâlnit zilele trecute, de asemenea s'au pronunţat în favoarea permanentizării acestui statut. Clauza a fost acordată României ca stat, nu unui partid politic în particular.

Ca reporter, am intervenit personal la acest moment şi i-am reamintit deputatului american de New Jersey că majoritatea Românilor, inclusiv a Românilor americani, au dorit permanentizarea clauzei, dar dat fiind politica incertă din România, trebue făcută o distincţie între Ţară şi guvern. În această situaţie, l-am întrebat ce mijloace va avea acum Congresul American să controleze modul respectării principiilor democratice de către guvernul român şi să urmărească unele probleme importante ca, de exemplu, respectarea drepturilor omului, chestiunea proprietăţilor naţionalizate şi altele.

Dl. Smith a răspuns prompt că îl preocupă situaţia din România dela începutul anilor '80 şi că, împreună cu deputatul Frank Wolf, au jucat un important rol la suspendarea clauzei pe timpul fostului regim abuziv al lui Ceauşescu. În consecinţă, el a promis că va urmări cu atenţie comportarea autorităţilor. *Pot să vă asigur,* a insistat deputatul, *că voi deveni fie cel mai bun prieten al României, fie un coşmar pentru cei care vor încerca să se opună politicii de respectare a drepturilor omului, politicii de deschidere, politicii de democratizare,* a încheiat deputatul Chris Smith de New Jersey.

În continuare, a luat cuvântul cunoscutul deputat de Virginia, Frank Wolf, care este de asemenea un bun cunoscător al problematicii americano-române şi care de ani de zile urmăreşte cu atenţie evoluţia relaţiilor dintre cele două ţări. Dl. Wolf a precizat că spre deosebire de Chris Smith, el a votat în favoarea permanentizării clauzei naţiunii celei mai favorizate acordată de Statele Unite României. Cu toate acestea, şi domnia sa a fost profund dezamăgit de declaraţiile făcute Joia trecută de Preşedintele român Ion Iliescu, în care acesta din urmă a folosit clauza în scopuri electorale.

În această situaţie, cu mai putin de două ore în urmă, domnia sa i-a adresat o scrisoare D-lui Emil Constantinescu, Preşedintele Convenţiei Democratice din România, cu care s'a întreţinut Joia trecută. Dl. Wolf şi-a început conferinţa de presă prin a-şi citi scrisoarea în care îi mulţumeşte D-lui Constantinescu pentru vizita pe care tocmai i-a făcut-o. În ce priveşte clauza naţiunii celei mai favorizate, deputatul de Virginia a subliniat că ştie din discuţiile anterioare că profesorul Constantinescu s'a pronunţat şi el ferm în favoarea clauzei. *Acest lucru,* a accentuat Dl. Wolf, *a reprezentat pentru mine factorul principal care m'a determinat să votez pentru aprobarea legii.*

Cu toate acestea, a continuat deputatul de Virginia, *votul meu favorabil nu trebue interpretat drept un sprijin necondiţionat acordat guvernului actual.*

Permanentizarea clauzei este acordată României ca ţară şi este în interesele naţionale ale României, nu ale unui anume partid politic, a precizat la rândul său deputatul american, continuând lectura scrisorii.

Am fost dezamăgit, D-le *Constantinescu, să aflu că Preşedintele Ion Iliescu v'a criticat atât pe Dvs. personal cât şi formaţiunea pe care o conduceţi în legătură cu clauza. Această atitudine nu este consecventă cu declaraţiile făcute de reprezentanţii guvernului român înaintea votului din Congres,* a încheiat deputatul de Virginia, Frank Wolf.

Au urmat întrebări şi răspunsuri, în care cei doi cunoscuţi deputaţi americani s'au angajat să urmărească în continuare şi îndeaproape comportamentul autorităţilor dela Bucureşti.

De ce a câştigat Funar la Cluj din primul tur de scrutin ?

—— Andrei-Iustin HOSSU ——

Fiind un cetăţean lucid politic şi responsabil moral al României, de mai mulţi ani mi s'a cristalizat convingerea că în România ştiu ce vor numai comuniştii (PDSR, PUNR, PSM, PRM, PDAR, PS şi cum îşi mai zic) şi Ungurii (UDMR). De ce? Fiindcă comuniştii sunt totalitarişti, de aceea vor toată puterea în stat; iar Ungurii sunt minoritari, de aceea îşi ştiu şi îşi apără tenace drepturile ce li se cuvin de cetăţeni români. Convingerea mea mi-a fost deplin confirmată de rezultatul alegerilor locale din Cluj din 2 Iunie 1996, unde blocul comunist-securist (PDSR + PUNR etc.) a votat unanim pe actualul primar Funar (51%), iar Ungurii au votat disciplinat candidatul CHEII (20%). Eu, ca intransigent opozant anticomunist şi simpatizant PNŢCD, fac parte din cei 17% Români din Cluj care am votat candidatul CHEII. ***Nota bene:*** candidatul CHEII, Românul Radu Sârbu, a fost votat de mai mulţi Unguri (20%) decât Români (17%).

Cum se explică victoria şah-mat a lui Funar şi ruşinoasa înfrângere a jalnicei Opoziţii (=CDR) clujene?

1. PDSR a răspândit în Cluj zvonul că-l va răsturna în alegeri pe candidatul PUNR Funar, în favoarea candidatului PDSR, Rus. Zvonul a prins, păcălind Opoziţia, sigură că în turul doi de scrutin se vor confrunta Funar sau Rus şi candidatul CDR, Sârbu. La urne însă, tacit, blocul comunist-securist (PDSR + PUNR etc.) l-a votat unanim pe Funar, făcându-l câştigător din primul tur de scrutin. De ce nu a amânat PDSR votarea lui Funar în turul doi de scrutin? Foarte logic: ca să nu se demaşte că Funar e omul lui Iliescu şi Năstase la Cluj, că PDSR şi PUNR sunt... *"aceeaşi Mărie cu altă pălărie"*. Comuniştii-securiştii au dovedit o perfectă capacitate politică-organizatorică şi au bătut şah-mat Opoziţia (=CDR) Cluj.

2. Jalnica incapacitate politică a CDR Cluj de a propune un candidat competent, autoritar, credibil, capabil de a-l înfrunta pe pseudo-celebrul Funar cu şanse de reuşită. Opoziţia din Cluj (CDR, PL '93 şi PAC) a mers în alegeri pe trei *"cai"* (CDR-Sârbu, PL '93-Liţiu, PAC-Zamfir), totalizând împreună mai puţine voturi de (40%) decât candidatul unic al CDR Liţiu (46%) la alegerile locale din Februarie 1992. Regres în 1996 faţă de 1992 !

Cine este principalul vinovat de ruşinoasa înfrângere din primul tur de scrutin a CDR Cluj ? Conducerea PNŢCD Cluj, în frunte cu preşedintele ei judeţean, senatorul Matei Boilă. În consecinţă, se impune demisia senatorului Matei Boilă din funcţia de preşedinte judeţean PNŢCD Cluj, iar dacă nu vrea să şi-o prezinte, destituirea sa de către conducerea PNŢCD din Bucureşti şi instituirea unei conduceri PNŢCD Cluj capabile şi eficiente în vederea pregătirii alegerilor generale din Noembrie 1996.

EXIL, EMIGRAŢIE SAU DISPERARE ?

——Radu DUNĂREANU——

În luna Martie s'a întâmplat o tragedie deosebită, descrisă destul de larg în ziarele noastre canadiene.

Este vorba de crima de care sunt acuzaţi nişte ofiţeri taivanezi de pe un vas de transport, care au aruncat peste bord, undeva în Atlantic, pe trei tineri români care încercau să ajungă în Canada ilegal, ascunşi într'un container de marfă. Se pare că justificarea marinarilor taivanezi, dacă poate fi folosit acest cuvânt, justificare, ar fi că au vrut să evite amenda de $7.000 impusă celor ce aduc un imigrant ilegal în Canada. Procesul este în curs de desfăşurare, România cerând extrădarea Taivanezilor pe baza faptului că crima a fost săvârşită contra unor cetăţeni români, deşi nu pe teritoriul României.

Deoarece Canada nu are tratat de extrădare cu România, dar în acelaşi timp nu recunoaşte *de jure* existenţa Taivanului, după opinia mea ca jurist, nu ar exista nici un impediment ca acele făpturi aberante moral, care au comis o crimă atât de odioasă, să nu fie extrădate. Ca persoană privată, mă rog lui Dumnezeu că extrădarea să aibă loc şi să fie condamnaţi în România, *pe viaţă,* ştiind bine că acolo viaţa înseamnă nici mai mai mult nici mai puţin decât *viaţă.*

În afara aspectului juridic, ce nu stă în puterea noastră a-l rezolva, mă întreb: de ce au fugit aceşti tineri din România? Cu ocazia acestei tragice întâmplări, canalele de televiziune au transmis reportaje din Franţa, arătând cum sute de alţi tineri stau ascunşi şi trăiesc în condiţii de mizerie indescriptibilă, aşteptând o ocazie prielnică să se strecoare pe un vas şi să vină ilegal în acest pământ al făgăduinţei, Canada.

De ce fug Românii acum? Sunt ei exilaţi? Poate refugiaţi? Sunt ei persecutaţi politic sau religios? Dela terminarea războiului al doilea există un permanent exod de populaţie în toate colţurile lumii. Motivul este explicat bine într'un proverb african care zice: *când doi elefanţi se luptă, iarba este aceea care are de suferit.* Pentru a alevia consecinţele tragice ale războiului, când elefanţii au încetat a se mai bate, ONU a votat în 1951 Convenţia Pentru Refugiaţi, care se referea numai la populaţia dislocată de război. Apoi convenţia s'a modificat în 1967, aşa încât să cuprindă şi alte categorii.

S'au pus în largă circulaţie cuvinte noi, aproape nefolosite anterior, ca exilat, emigrant, expatriat.

Cuvântul exil există dela facerea lumii. Cain, după uciderea fratelui său Abel, este pedepsit să peregrineze singur, neacceptat nicăieri, ceea ce îl face să se vaite că pedeapsa e mai cumplită decât poate el îndura. Exilaţi au fost Ovidiu, Dante, Machiavelli, Thomas Mann, Pablo Casals şi încă atâţia în istorie şi cultură. Gonirea cuiva din ţara natală era o formă de pedeapsă politică încă din vechime, în Grecia, Palestina, Roma. Apoi a fost folosită intensiv în Rusia şi în fosta Uniune Sovietică. Era o metodă de izolare a unor persoane considerate primejdioase pentru o formă de guvernare dela un moment dat. De aceea, după înţelegerea mea, cuvântul exilat are o nuanţă intelectuală, se aplică cel mai bine celor care au o ideologie diferită decât a guvernului care îi forţează să nu se mai întoarcă în ţara lor de baştină. S'au scris multe cărţi rafinate despre exil în literatură şi artă, iar în Iunie a avut loc un seminar în Franţa, pe acest subiect, condus de un compatriot de-al nostru şi el expatriat de peste două decenii.

Ulterior însă, pedeapsa exilului s'a extins şi asupra celor de drept comun, Anglia, trimiţându-şi criminalii primejdioşi în noile colonii din America sau Australia. Oricum, cuvântul exil are încă o aură de rafinament cultural.

După Revoluţia Franceză, nobilii au părăsit noua ţară condusă de republicani şi au devenit émigré. De aici cuvântul emigrant care, iniţial, se potrivea exilaţilor politici pregătiţi oricând de a se reîntoarce în ţara lor, când condiţiile sociale se vor fi schimbat.

Întrebarea care se pune: este refugiatul politic un émigré în sensul francez al cuvântului?

Dată fiind prelungirea în timp a şederii în afara ţării de origine, a apărut o nouă noţiune, aceea de expatriere. Un expatriat este acela care, trăind ca exilat pentru lungă vreme, îşi reface viaţa lui particulară pe alte baze şi întoarcerea lui în ţara de obârăşie nu mai are sens. Aşa sunt foarte mulţi dintre noi, care stăm în exil de mai bine de 20 de ani. Un alt fel de tragedie.

Comunismul a creat o masă imensă de exilaţi, expatriaţi, milioane. Cele mai cunoscute exemple sunt ale Ungariei din toamna lui 1956, apoi ale Cehoslovaciei, mai recent Cambodia, Vietnam, Etiopia. Aici, în emisfera vestică, avem Cuba, care are un milion de expatriaţi în USA, din totalul populaţiei ţării de zece milioane.

Sper că după eliminarea totală a comunismului din România, vom putea afla câţi Români au părăsit Ţara din 1944 şi până în Decembrie 1989.

Citind recent statisticile referitoare la Europa, emise de către High Commissioner for Refugee de pe lângă ONU, m'au frapat câteva particularităţi referitoare la România.

Dacă până la căderea formală a comunismului se fugea cu riscul vieţii, perioada de un an şi jumătate de după 1989 marchează o oprire a fluxului de fugari. Exlicaţia cred că se află în speranţa tuturor că *ceva se va schimba* şi fiecare era fericit să trăiască în Ţara sa.

Aşa se face că numărul de Români cerând azil în 1991 a fost numai de cinci mii.

Deziluzia cruntă ce a urmat după *revoluţia* de palat neocomunistă s'a reflectat şi în numărul de Români ce părăsesc ţara, de data asta ne mai fugind ilegal prin Iugoslavia. Aşa se face că dintr'odată numărul de azilanţi români sare în 1992 la 13.000, adică aproape cu 300% !

În 1988, din totalul de cei ce cereau azil în Europa, Românii reprezentau doar 3%. În 1992, aceeaşi cantitate de Români creşte la 17%, adică de peste 500%.

Nu ştiu dacă guvernul dela Bucureşti are idee câţi Români au părăsit ţara între 1988 şi 1992 inclusiv.

Aceleaşi statistici ONU pentru Europa ne spun că în aceşti patru ani s'au stabilit ***numai*** în Europa 507 mii de cetăţeni din România, împărţiti pe ţări astfel (în mii): Anglia - 254, Germania - 185, Austria - 32,4, Franţa - 9,3, Belgia -7,9, Olanda şi Suedia cu câte 5,4, Elveţia - 5,9, Danemarca - 1,0. La aceştia se adaugă cifrele din Canada şi USA pe care nu le ştiu.

În afara imaginilor televizate, am avut ocazia în vara aceasta să văd direct tragedia multor Români rătăcitori prin Europa. Sunt peste tot, în cele mai surprinzătoare localităţi, nu numai prin porturi ca Anvers sau Havre, pândind un vas convenabil care să-i treacă oceanul. Am privit cu tristeţe cum poliţia din oraşe îi sculau pe aceşti nefericiţi ce dormeau prin parcuri. I-am întâlnit în Padova, descărcând camioane, iar unul din ei mi-a confirmat că sunt mulţi Români prin acele părţi. Şi să nu ne amăgim că vorbesc de ţiganii din ţară, care se vântură după obiceiul lor, peste tot. Nu. Vorbesc de Români. Cum să-i numesc? Exilaţi? Nu i-a gonit politica. Émigré? La fel, nu, că nu au părăsit o formă statală aşteptând să vină ei din nou la putere, ca în Franţa. Expatriaţi? Nu cred, pentrucă nu sunt stabiliţi undeva pentru mult timp.

În Canada sosesc în ultimii doi ani destul de mulţi Români, care imigrează legal, de obicei cu soţia şi copiii, plătind o anumită sumă de bani stabiltă la un nivel destul de minim pentru România, deoarece guvernul nostru ştie foarte bine situaţia încă tulbure din România. Majoritatea celor sosiţi sunt destul de tineri, cu educaţie excelentă şi profesiuni lucrative, se stabilesc repede pe picioarele lor şi sunt un beneficiu pentru noua lor ţară. Deci România pierde din plin şi puţinii intelectuali valoroşi ce-i mai avea.

Cei pe care i-am văzut prin Europa sau menţionaţi mai sus, sunt de asemenea oameni cu voinţă de a face ceva cu viaţa lor şi nu se vor mai întoarce, devenind expatriaţi. Deci altă pierdere pentru Ţară. Un mare număr lucrează *la negru* ca să facă repede ceva mărci germane, lire sau dolari cu care speră să trăiască mai bine la întoarcerea în România, dacă nu cumva sunt expulzaţi fără bani. Unii mai ciupesc ceva dolari, angajându-se legal la munci grele, cum fac unii prin Israel.

Mă întreb: cei care stau puţin prin Vest şi apoi revin în Ţară, învaţă ei ceva despre economia liberă, despre metodele moderne de muncă, aşa încât România să beneficieze de pe urma chinului lor printre străini, mâncând mai nimic şi dormind prin parcuri sau adăposturi din cutii şi lăzi de ambalaje?

Răpunsul este negativ. În goana după supravieţuire precară nu învaţă nimic. Ca atare, nici Ţara nu beneficiază cu nimic din presupusa lor experienţă de viaţă.

După aproape şapte ani dela o falsă *revoluţie,* dela care mulţi au sperat minuni ce nu s'au împlinit, populaţia României, în majoritatea ei a devenit o masă de disperaţi. Au supravieţuit nopţii comunismului şi acum constată că zorile de ziuă ale unei vieţi normale nu mai apar.

Şi atunci pleacă. Legal sau ilegal. Este un exod de valori umane pe care România greu le va mai putea recupera.

Mi se spune că în Ţară ar fi de acum *mulţi* milionari *în dolari.* Mi se atrage atenţia că ăsta e un semn că România merge pe drumul cel bun, că ceva s'a schimabat.

Oare? Cei care s'au îmbogăţit sunt, în covârşitoarea lor majoritate, beneficiari ai fostului regim, ceva mai isteţi, care au ştiut să folosească situaţia tulbure exclusiv în favoarea lor. Dar atâta timp cât structurile sociale rămân încă grefate pe patern comunist iar Ţara este controlată de minţi încă infectate de mentalităţi comuniste, covârşitoarea majoritate a populaţiei va rămâne sub nivelul de sărăcie.

Cei care pot părăsi România nu pot fi catalogaţi în categoriile de exil, emigrare, expatriere. Ei pleacă acum din cauză că realizeazá ideologic dezastrul continuării neocomunismului; ei pleacă nu necesar cu gândul îmbogăţirii uşoare; ***ei pleacă din cauza unei disperări la scară naţională.*** O disperare că după o jumătate de secol de speranţe iluzorii au ajuns în stadiul în care nu mai au nici o speranţă.

Mă doare gândul că, dacă se continuă situaţia aceasta, Românii vor ajunge ca şi Irlandezii, care sunt de zece ori mai mulţi în afara Irlandei decât în Irlanda.

Iar Ţara alunecă primejdios de repede pe o pantă al cărei sfârşit este dureros de imprevizibil.

Lamentările însă nu duc la rezultate pozitive. În Decembrie 1989 omul de rând a dejucat planurile complotiştilor comunişti de palat şi au forţat căderea dictaturii. Din nefericire însă nu s'a mers până la capăt pentru a se curăţi casa de comunism. Minunile nu vin din afară. Poporul nostru are şansa, poate ultima, ca prin alegeri să aducă în fruntea Ţării un parlament care să reorganizeze naţiunea pe baze adevărat democratice. Numai aşa se poate opri disperarea care domneşte şi care face ca România să piardă zilnic ce are mai bun şi să nu primească nimic în schimb.

O PARADOXALĂ OBTUZITATE MÂNTUITOARE

Urmare din pag. 1

ar fi avut *"merite"*. În paralel ei acuză absolut pe toată lumea, dela Fondul Monetar la partidele din Opoziţie şi dela Regele Mihai la oamenii politici români morţi în temniţele comuniste, de răul din ţară. Lista de insulte aduse de comunişti inteligenţei româneşti este lungă. Dar să susţii că activiştii de partid au devenit apărătorii tradiţiilor româneşti şi să te aştepţi să fi crezut, înseamnă să îi acuzi pe Români de idioţenie. Este prea mult chiar şi pentru decăderea decăderilor, adică pentru comunişti! Nici un singur moment nu socotesc aceşti atleţi ai lipsei de ruşine că ceva responsabilitate pentru dezastrul ţării ar trebui atribuită şi celor care de peste cincizeci de ani stau în fruntea bucatelor.

Pe plan extern aceiaşi atleţi ai decăderii morale caută să insinueze că a critica administraţia de azi a României ar fi tot una cu a critica România şi poporul român. Această logică de înapoiat mintal arată că între *"emanaţi"* şi democraţie este o prăpastie care nu poate fi străbătută. Ei nu pricep că în România este esenţială acum edificarea unei societăţi civile şi că o asemenea societate înseamnă în primul rând afirmarea faptului că ţările şi popoarele nu sunt una şi mai ales nu sunt la voia administraţiilor vremelnice.

Dar din fericire, cred că actuala obtuzitate a neocomuniştilor va fi spre binele poporului român.

Poate că aceşti mercenari ai răului nici nu îşi dau seama că prin atitudinea lor obraznică provoacă o confruntare. Iar această confruntare în condiţiile actuale nu se poate sfârşi decât cu aruncarea ultimelor rămăşiţe putregăite ale comunismului est-european în adâncurile lăzii cu gunoi a Istoriei.

În condiţiile în care forţele democratice din România sunt în avânt şi în prezentele împrejurări internaţioanle actuala obtuzitate obraznică şi dezgustătoare a neo-comuniştilor dela Bucureşti se profilează, în mod paradoxal, ca semn mântuitor.

Alex. NEMOIANU

RĂSTIMP DE ADÂNCĂ CUGETARE

—— Maria SAVA ——

A început segmentul de timp până la alegeri, în care ni se oferă prilejul să analizăm cu înţelepciune şi să reconstruim lucrurile şi anii prea uşor risipiţi în amorţeală, toleranţă şi pasivitate. Prin urmare, acest segment de timp de şase ani lasă în urma sa o cronică de fapte care alcătuiesc istoria şi amintirea unde au avut loc catastrofe economice, unde sărăcia a stat desculţă la porţile bogaţilor, foametea a ieşit în stradă, în timp ce guvernatorul arogant se afla la tribună rostindu-şi sloganul fanfaron şi duplicitar, cu promisiuni fără fapte, cu temporizări ale privatizării, cu tranziţii încâlcite, cu fluturaşele cuponiadei (că tot trebue să existe şi acum ceva în locul Daciadei!), cu lamentări care trec drept o conversaţie cotidiană care se topeşte în zarea neantului, căci memoria noastră reţine cu fidelitate mai mult nenorocirile decât prilejurile festive.

Este evident faptul că la alegerile locale mai tot Românul a păşit cu raţiunea pe poarta discernământului, a început să măsoare şi să separe minciuna de adevăr, bunăstarea de sărăcie şi să redea demnitate celor lezaţi de demnitate, să stopeze scenariile falsităţii şi să ignore sloganele parvenitismului tovărăşesc. La temelia acestei treziri în gândirea noastră se află starea de lehamite, dezastrul din sufletele noastre, pustiul, supărarea raţiunii, pervertirea conştiinţelor, tăvălirea în noroi a tot ceea ce a avut Românul, de când există istoria, mai nobil şi mai sfânt într'însul, blândeţe, cumsecădenie, demnitate, stoica îndurare a tuturor greutăţilor, speranţa în care credea de veacuri. Este ceea ce numim spirit de jertfă, de eroism, căci Românii sunt modele de răbdare, de tenacitate şi persuasiune în a stoarce stâncile şi fâneţele de ceea ce le puteau da pentru a-şi duce existenţa.

In cei şase ani sub sloganul *"satul în tranziţie"* ţăranii au suferit cât toată istoria. Curios lucru, în umilinţa lor, ţăranii s'au lăsat antrenaţi în travalii cinice, pentrucă este cinism când nu se face nimic concret pentru salvarea satului dela dezastrul final. Iată cum gândea şi afirma un om gol de suflet că *"Ţăranul este ca şi pământul; are nevoie de întuneric pentru a putea rodi"*. Oricâtă îngăduinţă ai avea faţă de ispita unei idei, oricâte nuanţe pozitive i-ai căuta acestui gând dezvoltat în inima unui om şi în miezul unei filosofii, nu poate să nu te cutremure. La ce bun să fii ţăran într'o ţară în care guvernul ţi-a fost ostil în tot acest răstimp al istoriei. Au ajuns, atât ţăranul cât şi orăşeanul, la deprimanta concluzie că nu numai că e sărac, obidit, stors de vlagă, minţit şi batjocorit, ci şi îndobitocit de propaganda ateist-comunistă. Nivelul de cultură este mai mult decât precar, iar educaţia care a primit-o în şcoala de tip nou, la cursurile de partid, în adunăturile patriotice şi parastasele istorico-festive era una găunoasă, formală, ce nu are nici un suport faptic. Este un fel de

Continuare în pag. 7

Din secretele guvernului

ROMÂNIA - SĂRACĂ ŢARĂ BOGATĂ
-IV-
30.737.314 lei cheltuiţi la un cocktail de câteva ore în România - ţară săracă ?

Aurel S. MARINESCU

Cu regularitate, guvernanţii României de azi, cerşesc împrumuturi şi ajutoare financiare la toate instituţiile şi guvernele, începând cu F.M.I. şi BIRD şi sfârşind cu bănci obscure din Elveţia şi aiurea. Deja datoria externă este peste 6 miliarde dolari. În ţară, situaţia majorităţii populaţiei este critică iar pentru pensionari şi bătrâni, catastrofală. Politica economică a guvernanţilor neo-comunişti duce ţara în mod sigur la ruină, la faliment; o inflaţie galopantă, cu salarii şi pensii ridicole şi necorelate cu preţurile, căci în timp ce salariile şi mai ales pensiile sunt la nivelul multor ani în urmă, preţurile au fost aliniate la nivelul celor din lumea liberă, plus inflaţia şi în acest fel puterea de cumpărare a cetăţeanului scade vertiginos pe zi ce terce.

Şi, totuşi, acolo, în România, unde guvernanţii explică de ce nu sunt bani pentru salarii şi pensii decente, PDSR-ul şi-a permis să cheltuiască peste 30 milioane lei, la 25 Noembrie 1995 la un cocktail dat de PDSR pentru PDSR, cu ocazia congresului naţional al susnumitului partid.

Pentru orice cetăţean cinstit, din orice colţ al lumii s'ar afla şi care cunoaşte jalea şi mizeria, sărăcia generală ce domneşte azi în România, este revoltător să citească meniul servit cu acea ocazie pentru 600 de îmbuibaţi demagogi, poltroni, nulităţi politice, cioclii şi groparii României.

Astfel, la capitolul TARTINE s'au servit: tartine cu pastă brânză, cu caşcaval, cu şuncă, cu salam de Sibiu, cu icre de Manciuria, cu icre negre, costul total - 1.805.000 lei.

La BRÂNZETURI-CRUDITĂŢI - caş, urdă, telemea, caşcaval, roşii, ardei gras, castraveţi verzi, ardei iute, cu un cost de 438.830 lei.

GUSTĂRI-APERITIVE: ficăţei de pasăre, limbă cu sos remulade, crochete de caşcaval, dulete de creier, cocktail cu creveţi, cocktail cu piept de pasăre, cabanos prăjit, chifteluţe speciale, şuncă rulou pe salată a la russe, salată de crudităţi cu maioneză, salată de boeuf cu ou, pate de ficat în aspic, salată nicoise, piftie de curcan, şalău portughez, morun pe salată de ţelină, zacuscă de morun, care însumează 11,021.750 lei.

PREPARATE CULINARE: păstrugă umplută, curcan la tavă, spinare de căprioară, rost beef, prepeliţă în sos vânătoresc, fazan, file de porc împănat, purcel de lapte la tavă, ruladă de pasăre, şniţele minion, medalion de căprioară cu sos de fructe, în total 5.002.000 lei.

SALATE ŞI SOSURI: orez cu ciuperci, mere coapte cu bezea, varză călită, cartofi gofre, legume asortate, sosuri picant, bearnez, tomat, de usturoi, hrean, salate de varză roşie, hrean, murături asortate care totalizează 1.501.454 lei.

PRODUSELE DE COFETĂRIE care au costat 1.417.500 lei, au fost: minitartă cu ananas, minitartă cu struguri, miniecler, miniruladă, miniamandine, minijofre, cozonac cu nucă, chifle mici, plăcintă cu mere, plăcintă cu dovleac şi miez de nucă, plăcintă cu brânză sărată, buşeuri cu ciuperci, cremwurşti în foetaj, minipateuri cu carne, şi minipateuri cu brânză.

FRUCTELE au costat 325.550 lei şi au fost din abundenţă, mere, pere, struguri şi mandarine.

BĂUTURI - aleşii poporului, un popor care încă nu a înţeles cât este de minţit şi batjocorit, au folosit băuturi plătite din buget cu 6.183.630 lei. Ele au fost de toate genurile: vodcă Smirnoff, rachiu de mere, de prune, palincă, whisky Ballantine, gin, Campari, m Martini alb, şampanie, vinuri Riesling, Pinot noir, Pinot gris şi Chardonay, tot de Murfatlar, bere de Reghin dar şi coca-cola, fanta, apă tonică, Seven-up, suc de roşii, de portocale şi grapefruit.

Acest meniu nu s'a servit nici la Casa Albă şi nici la o recepţie oficială oferită de vreun conducător de stat al Europei, ci la Bucureşti, unde ar trebui să domnească austeritatea, acolo unde nu sunt bani pentru salarii şi pensii decente, nu sunt bani pentru medicamente sau ajutoare, acolo unde unii cetăţeni nu cunosc decât o lungă şi chioară supă cu pâine, sau adună de prin pieţe de pe jos şi din gunoaie zarzavaturi aruncate sau căzute. Nu poate exista o mai mare sfidare, o mai mare bătaie de joc la adresa populaţiei ţării, nu poate exista o mai mare cruzime, desconsiderare, chiar sadism, când în mizeria generalizată, impostorii mănâncă morun pe salată de ţelină de 24.180 lei porţia (4 porţii o pensie lunară foarte bună) sau medalion de căprioară cu sos de fructe 17.460 lei porţia (de asemenea 6 porţii - o pensie lunară) în acelaşi timp în care atât de mulţi sunt înfometaţi.

Automat vine întrebarea: De unde banii cheltuiţi ? De ce poporul român este obligat să plătească şi bairamurile îmbuibaţilor ce s'au autopropulsat conducători ai ţării ?

Este tragic de adevărată şi deloc amuzantă vechea definiţie a şampaniei care a circulat încă pe vremea lui Dej: *"Şampania este o băutură gustoasă, aromată, nobilă pe care o bea întreaga clasă muncitoare prin aleşii ei!"* Trist, cinic dar adevărat.

Mai de curând, nunta Nadiei Comănici, a mai costat iar zeci de milioane de lei, desigur tot din buget cu toate că naşii de partid Iliescu şi A. Năstase au declarat că ei suportă cheltuielile.

Şi dacă sunt bani, de ce nu sunt pentru pensii, salarii, ajutoare sociale, în schimb sunt doar pentru chiolhanuri? Cât oare mai suportă încercatul popor român, asemenea insulte? Este cazul ca Românii să ia în serios chemarea DEŞTEAPTĂ-TE ROMÂNE !

PARTIDUL OPORTUNIST ŞI MĂREAŢA SA PRIVATIZARE

Ion TECŞA

Una din legile dialecticei relevată de Hegel ne învaţă că tot ce fiinţează în univers, încă din embrion, poartă contrariul său. Dacă datorită factorilor interni sau externi, puterea de reacţie a subiectului slăbeşte, intrusul, oponentul acumulând forţe şi valori din însăşi substanţa structurii, iese din starea de latenţă şi transformă cantitatea în calitate. Urmează o erupţie, o răsturnare, pe care în politică o numim revoluţie. Ea poate fi implozivă, acceptată ca o fatalitate, *"de catifea"* - Cehoslovacia - sau violentă - România. Această lege, de care ideologii comunişti au făcut atâta caz, crezându-se veşnici, nu-i putea supune, nu putea fi eludată şi de istorie.

Întocmai puiului de cuc, în cuibarul partidului comunist, s'a *"implementat"* un alt partid, nedeclarat, dintotdeauna, cancerigen, al oportuniştilor, compus din oameni de cauciuc, lipsiţi de principii în afara celor profitabile lor, corupţi şi corupători. Zeloşi ideologi şi activişti, toţi membrii lui au avut carnetul roşu. În timp ce furau statul prin ilicit, salarii şi funcţii nemeritate, la adăpostul fricii întreţinută prin organele de represiune, nomenclaturiştii se îmbogăţeau subteran. În eşalonul II şi III, liota de pungaşi, dela gestionari, meseriaşi ce-şi devalizau întreprinderea, şoferi complici ai şefilor din construcţie şi industrie, cooperative şi c.a.p.-uri, până la unii chirurgi, la care salariul a fost un mizilic, operau în mafie cu primii.

Aşa s'a format o burghezie, burghezia roşie, capitalizată, ghiftuită de valută şi bunuri de mare preţ, mobile şi imobile, ce a ajuns în faza de saturaţie în care nu'şi mai suportau propriile constrângeri. Întocmai forţelor ce clocotesc sub falii, vulcanul acumulărilor, pentru a erupe, aştepta o fisură, care a antrenat după sine nemulţumirile celor exploataţi şi torţionaţi 50 de ani. A urmat răscoala, care pentru oportunişti a fost revoluţie iar pentru cei mulţi o insurecţie de partid. După decantarea evenimentelor, s'a văzut clar cine a câştigat şi cine a pierdut. Partidul oportuniştilor, având în mână PUTEREA ZEULUI BAN şi-a lepădat masca, a preluat conducerea şi, evident, şi-a găsit un nume, al celui ajuns la guvernare, sau, strecuraţi într'unul din Opoziţie, un altul. Pentru alternativă. Comunişti până mai ieri, oportuniştii, devenind tot ce doriţi numai democraţi să li se spună, au schimbat macazul.

Lichidităţile şi moneda acumulată de noua clasă, cereau conform legilor economiei, investirea în afaceri cât mai profitabile.

Ceea ce masele de salariaţi, prin acumulările socialiste, prin plus valoare, au creat timp de o jumătate de secol, imensul patrimoniu al ţării, care în mod legal nu a aparţinut nimănui ca individ, strâns *"dela fiecare... fiecăruia..."* constituie pentru parveniţii post '90 o ispită irezistibilă. Trebuia speculat momentul, unic în istorie, când printr'o licitaţie trucată, pe nimica toată, se putea captura o fabrică, o pădure, o fermă sau un obiectiv turistic etc. De asemenea, de a se oferi unuia venit de peste hotare sau unei firme investitoare, *"foreign"*, contra unui comision care *"te face om"*, dreptul de proprietate.

Era necesară o mistificare care să aibă credibilitatea legitimităţii transferului averii, care până în '90 a aparţinut a 15-20 milioane creatorilor ei, în mâna unor particulari. Astfel, după modelul celorlalte ţări eliberate de bolşevism, dar pe alte paliere, s'a decretat şi la noi ***marea privatizare***. Şi cum *"cine'mparte, parte-şi face"*, 40% a fost reţinut pentru fondul de stat patrimonial, parţial privatizabil, 30% imediat disponibil pentru privatizarea întreprinderilor de stat şi 30% dăruit, sub formă de acţiuni populaţiei prin renumita *"cuponizare"*, din care, până la urmă, mai nimeni nu se alege cu mai nimic.

Arbitrar, solomonic.

Este de neconceput cum în era calculatoarelor, s'a făcut o redistribuire atât de primitivă sau, cum se zice, *"de-a moaca"*.

În timp ce, de 6 ani, ţara trece prin cea mai crâncenă recesiune economică dela război, caracterizată prin afacerism veros şi opulenţă la un pol şi cea mai neagră mizerie la celălalt, oportuniştii guvernanţi instalaţi la putere fac apologia libertăţilor democratice, de fapt un haos dirijat, a privatizării, care-i îngroaşe pe spinarea celor ce-şi fac mereu noi găuri la cureaua pantalonilor.

Foştilor comunişti trecuţi în masă la capitalism, când le convine, fac din nou comunism. Şi încă unul de tip falanterist: milionul dat pomană din averea tuturor - pe hârtie se'nţelege - a fost repartizat egalitar oricui, unui tânăr de 18 ani care încă consumă din ceea ce au produs alţii, leneşului şi chiulangiului şi bătrânului cocârjat de 40-50 de ani de muncă când, pe baza cărţii de muncă, se putea uşor stabili o scară de distribuţie, cât de decentă şi echitabilă.

Dar indexarea valorii nominale a cuponului în funcţie de inflaţie? Ce va ajunge, după numai un an, milionul?

Vin alegerile.

Dacă vor fi câştigate de *"actualii"*, marea privatizare se va transforma sigur în marea pricopseală.

Dacă nu, partidul din partid, cel al oportuniştilor, curând după trecerea în rezervă, vor conserva şi valorifica ceea ce au *"agonisit"* asaltând pe cel ajuns la putere.

În acest caz, vor avea noii conducători ai treburilor statului grija de a fereca uşile de acces invadatorilor care-şi schimbă părul dar năravul ba?

SOULTZMATT 1996 - AVERS ŞI REVERS

——Constantin MAREŞ——

Din timpul când Nicolae Ceauşescu era în perioada consolidării puterii sale, obţinând sprijinul unor cancelarii occidentale ce confundau iluziile cu perceperi politice, exilul românesc şi-a făcut un punct de onoare în comemorarea Zilei Eroilor în Franţa, la Cimitirul Militar Românesc dela Soultzmatt, în Valea Păstorului din Alsacia. Morţi în Primul Război Mondial, soldaţi români internaţi în lagăre germane, au cunoscut aşa cum atestă documentele vremii şi tablele de marmură ce străjuiesc marea cruce din incinta cimitirului, foamete, suferinţe de nespus, torturi şi acestea cu un sfert de veac înainte ca să fiinţeze lagărul dela Auschwitz. Un astfel de lagăr a existat la marginea orăşelului alsacian Soultzmatt, teritoriu aparţinând pe atunci Imperiului German. Un fost ofiţer al Armatei Regale Române, Remus Radina a fost cel care a avut iniţiativa acestor comemorări ce s'au desfăşurat an de an şi în perioade în care actualii conducători de partid şi de stat din România slujeau regimul Ceauşescu, cel care nu s'a mulţumit să dărâme doar biserici, dar şi conştiinţe.

CIMITIRUL DELA SOULTZMATT

Autorităţile din Ţară şi slugile lor de peste hotare, personal al ambasadelor, sprijinitori şi agenţi cunoscuţi sau infiltraţi priveau cu ochi duşmănoşi aceste manifestări, unele din cele ale celor care au înţeles să ia drumul pribegiei, nu pentru căpătuială ci pentru a părăsi o lume a minciunii, asupririi şi un regim implantat de baionetele Armatei Roşii a lui Stalin.

Cimitirul românesc dela Soultzmatt a cunoscut deschiderea oficială în 1924, în prezenţa perechii regale a întregirii neamului, Regele Ferdinand şi Regina Maria.

În acest an s'a împlinit un deceniu de când Regele Mihai I, nepotul Regelui Ferdinand şi al Reginei Maria, însoţiat de Regina Ana şi Principesa Margareta, împreună cu sute de Români stabiliţi în ţăr. europene şi Statele Unite, au participat la comemorarea Zilei Eroilor, începută cu un serviciu divin săvârşit de şapte preoţi din vechiul continent şi Părintele Gheorghe Calciu, venit din America.

De această dată, în ziua de 25 Mai, cea mai apropiată Sâmbătă de Ziua Înălţării - Ziua Eroilor, aleasă spre a permite o mai largă lesnicioasă participare, neam îndreptat din nou către Soultzmatt. După slujba de pomenire, oficiată de Părintele Protopop Dumitru Popa, Preot Dr. Viorel Mehedinţu şi preoţii Petcu şi Molnar, s'a rostit o scurtă cuvântare, în care s'a evocat memoria celor ce odihnesc departe de ţara lor, dar într'un pământ caracterizat de cuvintele Reginei Maria, ca nefiindu-le străin. S'a arătat că ei au murit pentru întregirea ce s'a realizat la finele anului 1918, pentru Regele care a prezidat Consiliul de Coroană din 14 August 1916 când s'a decis intrarea ţării în războiul de întregire şi pentru pământul ce Suveranul şi guvernul vremii, condus de Ionel Brătianu, l-au promis ţăranului oştean, promisiune ţinută printr'o reformă agrară unică, clasa posedantă de pământ fiind cea care a iniţiat-o şi realizat-o.

Ca în toate dăţile, pe câmpul dela marginea cimitirului s'au întins mesele de praznic, Români din Germania, Elveţia, Franţa, Belgia stând la mese, împărtăşindu-şi amintiri, gânduri, fapte şi doruri.

• • •

Dar medalia trebue întoarsă şi pe cealaltă parte. Să o privim deschis, cu curaj, calm, înţelept şi să tragem învăţămintele ce se impun.

De această dată, numărul nostru a fost mic. Desigur, vremea total defavorabilă, ploaia şi vântul rece ce au caracteriziat mai multe zile această parte a Europei, fiind descurajatoare pentru mulţi. Dar nu pentru toţi!

Toţi cei patru preoţi care au slujit erau din Germania şi deşi Soultzmatt se află pe pământ francez, nici un preot român din această ţară nu a participat la comemorare, tot aşa cum din această ţară au venit doar doi Români, majoritatea fiind din Germania şi Elveţia.

• • •

În ziua următoare, la Soultzmatt a venit ceea ce după uniii, a fost caracterizat ca fiind *"bâlciul"*. A avut loc o comemorare teoctisto-ambasadistă.

Se ştie că actualul şi fostul patriarh dela Bucureşti, a rămas tăcut când bisericile erau dărâmate una după alta în ţară. În acei ani a împânzit Europa, America şi Australia cu preoţi zişi misionari, ocupaţi mai mult cu supravegherea exilului decât cu priveghiurile, cu lauda Bucureştiului laic şi cleric, decât cu propovăduirea cuvântului Domnului, preoţi care, după cum se ştie, nu primeau vizele de ieşire nici dela Vatican sau Crucea Roşie.

Majoritatea acestora a rămas şi astăzi *"la post"*, dar, desigur, nu la post şi rugăciune. Aflaţi sub oblăduirea Doctorului Serafim, cel cu studii desăvârşite cu burse anterioare lui Decembrie 1989, astăzi uns mitropolit pentru Europa Centrală şi Apuseană, 10 astfel de preoţi care ani şi ani fugeau de comemorarea Zilei Eroilor dela Soultzmatt s'au aliniat în frontul popular patronat de puterea comuniştilor de ieri, brusc convertiţi la creştinism, europenism şi democraţie, cădelniţând acum în faţa mormintelor celor morţi în credinţa neamului şi pentru Regele Ferdinand, adică pentru ţara lor şi a Monarhului.

Cât priveşte laicii sosiţi după noi în Valea Păstorului, m'au făcut să tresar, privindu-i dela distanţă. Am remarcat câteva excepţii ciudate chiar, cum erau câţiva Români ceva mai tineri, purtând un drapel cu simbolica gaură în mijlocul tricolorului, unul având chiar o insignă cu coroana regală la piept. Majoritatea însă prezentau caracteristicile activistului de partid. Bine îndesaţi, legănându-şi umerii, trântind cu zgomot portierele maşinilor din care nu lipseau mărci precum Chrysler, atât de rar în Europa, sau BMW. Siguri pe ei, atei ieri, făcându-şi cruce astăzi, exponenţi ai puterii şi burselor în timpul lui Ceauşescu ieri, Iliescu astăzi. O altă lume decât cea care venea cândva la Soultzmatt. Scriu *"cândva"* cu amărăciune, dar fără lehamite. Pentrucă dacă puterea nu este o poate atrage, se mulţumeşte să-şi frece mâinile văzându-ne cum ne blazăm, în ţară şi în exil. Pe acei de care ştiu că nu îi vor vota, sprijini şi adula, vrea să îi ştie măcar plictisiţi, blazaţi, obosiţi. În timpul când comuniştii susţineau că lupta de clasă se ascute, considerau că cine nu este cu ei, le stă împotrivă. În zilele noastre, comuniştii şi urmaşii lor socotesc, şi pe bună dreptate, că cine stă deoparte le face jocul.

La Cotroceni, acolo unde Regele şi guvernul Regatului au hotărît la 14 August 1916 soarta ţării legând-o de cea a aliaţilor fireşti, răsună acum paşii uzurpatorului, care dacă nu ne poate câştiga, se mulţumeşte cu indiferenţa şi absenţa unora dintre noi.

Să tragem cncluziile ce se impun. În acţiunea etapizată a captării sau neutralizării adevăratelor biserici ale adevăratului exil, acţiunea Teoctisto-ambasadistă din 26 Mai dela Soultzmatt este o nouă mişcare a unui joc politic făcut, de altfel, în mare parte pe punga tot mai golită a contribuabilului român.

Transformarea evenimentelor din Decembrie 1989 într'o rotaţie a cadrelor de partid şi de stat s'a putut face prin dezinformare, confuzie, calcul şi sprijin securisto-activist, pe de o parte, dar şi prin absenteism, pe de altă parte.

Să luăm aminte, mai ales în acest an al unor alegeri ce pot salva sau compromite sfârşitul de veac românesc.

Mondialismul în devenire socială

——Petre PREDESCU——

Din derularea mileniilor controlabile istoric, îşi face loc în implicaţia ordinei sociale documentarea unei filosofii a *"reciclării"*.

Personalitatea ştiinţifică de valoare mondială pe această temă a fost profesorul universitar Cezar Partheniu (1881-1942), cercetător în evoluţia idealurilor publice, doctor în Drept dela Paris.

Demonstraţia sa am cunoscut-o între anii 1932-1936, ca student al Academiei de Înalte Studii Economice din Bucureşti, România şi-mi permite o analiză de comparaţie în orizontul desfăşurării fenomenului social prezent, în cele ce urmează.

Mondialismul nu este o noutate şi el se preconiza viitorului la început de Mileniu doi, ca urmare conjuncturii, creată de civilizaţia şi puterea romană. Întreaga lume cunoscută acelei vremi era dominată şi atrasă - fără de impunere - ci din interes propriu al popoarelor, să devină Romani.

O descriere în acest sens ne-a rămas dela Romano-africanul Aureliu Augustinus, om al bisericii creştine, care la începutul sec. al V-lea (Ad. Psalmus LVIII.1) constata drept ireversibil că: *"toţi au devenit acum romani"* şi cităm: *"cine mai cunoaşte neamurile din Imperiul Roman, care şi cum erau ele, când toţi au devenit Romani şi toţi se numesc Romani" (Qui i am conoscut gentis in Imperio Romano quind erant, quando omnes Romani facti sunt et omnes Romani dictuntur).*

Veacurile ce au urmat au destrămat mondialismul ca inadvertenţă babiloniană. Şi totuşi! reversibilitatea, respectiv *"reciclarea"* fenomenului mondialist îşi face loc în prag de Mileniu trei - deşi pe alţi parametri - cum vom vedea.

În prezent, USA, rămasă vârf de putere în lume, recomandă mondialismul cu susţinere mai degrabă dintr'o necesitate de moment, direcţionată să preîntâmpine un obstacol neprevăzut, ce tinde să ducă omenirea în haos.

Este vorba de explozia demografică haotică, în care cifra populaţiei globului terestru s'a triplat în ultima sută de ani faţă de existentul comparabil: 2,2 miliarde, la 6,3 miliarde azi.

Acestui fenomen neprevăzut, ce dereglează echilibrul social, i se asociază negativ tocmai factorii pozitivi civilizaţiei, cum sunt culturalizarea maselor şi ritmul ne mai întâlnit al industrializării.

Prezenţa acestora în conjunctura demografică explozivă depăşeşte rolul lor benefic societăţii, prin implicare în revendicări sporite pretenţiilor de trai şi o supra-producţie de bunuri fabricate.

Opţiuni, legate necesităţii de viaţă civilizată, oferta sporită de muncă intelectuală faţă de necesar, ca şi masiva ofertă de produse industriale sub nivelul plasamentului, concură la dezechilibrul economic şi au drept consecinţă creşterea şomajului.

Noul nod gordian complică în concurenţă rivalităţi care adună norii unei confruntări mondiale, specifică dreptului forţei.

Cu alte cuvinte, apare pericolul războaielor şi până la o soluţie acceptabilă evitării lor, se recomandă o dirijare mondialistă a *"neamurilor"* pe o durată nedeterminată.

Debutul Mileniului trei apare temporizator şi rătăcitor riscului de *"dare înapoi"* menirii de optimizare reclamată de speţa Om.

Se remarcă lipsa de elite conducătoare la nivelul noului nod gordian - demografie - efortul celor prezente restrângându-se la obstrucţionări, punctelor de vedere opozabile.

Soluţia doctrinei viabile accepţiunii popoarelor pentru graduarea echilibrată şi meritorie a demografiei globului terestru rămâne începător dela experimente selectate de *"aleşi"* până la intuirea măsurii ce se desprinde din pildele Celui ce a fost Iisus Hristos.

Este concluzia pe care n'o ridicăm comparativ celei dată în vremea sa de Aurelian Augustinus, ci o propunem reflecţiei menite a analiza obstrucţiile în funcţie de excluderea dictonului: *"unora mumă, altora ciumă"*.

RĂSTIMP DE ADÂNCĂ CUGETARE

Urmare din pag.5

opiu care nu i-a adus nimic bun nici în suflet şi nici pe masă. Cum se explică faptul că deşi suntem liberi şi trăim pe meleaguri frumoase şi roditoare, nu am reuşit încă să ne făurim o ţară modernă şi prosperă.

Iată că trista experienţă a celor şase ani de slugărnicie, sub papucul unui partid draconic, a dezmorţit mai toate minţile şi se vede un licăr de trezire care va pune capăt mizeriei, inapoierii economice şi sociale ce scaldă această ţară.

Aşadar să ne retragem în cămara secretă a fiinţei noastre şi în deplină linişte şi împăcare să ne rescriem istoria vieţii; o istorie fără dictatori şi lumi nedrepte, o istorie în care noi înşine să nu ne mai lamentăm, să nu mai elaborăm un etimon menit să ne justifice neputinţa şi nesăbuinţa, simulacrul şi ne-credinţa; să ne recunoaştem greşelile şi slăbiciunile; să nu mai zicem că trebue să plătim preţul libertăţii cucerit cu mare entuziasm dar şi cu multe jertfe. Să scriem o istorie în care să-l omagiem şi să-l rugăm pe Dumnezeu sincer şi cu decenţa şi sobrietatea ce se impun. O istorie în filele căreia să nu găsim un portret ieftin şi dulceag zâmbind inconştient, ipocrit şi contrafăcut, ci portretul biruinţei a tot ce e bun, frumos şi adevărat în frageda noastră dăinuire.

Maria SAVA

Memento I

Fred NADABAN

În Iulie 1995, ziarul *ZIUA* publica în pagina a patra un titlu ce părea destinat să stârnească indignare: PARCHETUL GENERAL CONSIDERĂ JUSTĂ CONDAMNAREA LA MOARTE A UNUI LUPTĂTOR ANTICOMUNIST. Acel luptător se numea TRAIAN MURARIU; fusese condamnat la moarte şi executat în 1952 pentrucă adăpostise pe NICOAE MAZILU şi pe ION MOGOŞ, doi tineri membri ai rezistenţei din Făgăraş, denunţaţi de un *"patriot"* local şi ucişi în timpul tentativei de arestare. Descendenţilor lui Traian Murariu li se refuză anularea sentinţei, reabilitarea şi restituirea averii confiscate prin acea sentinţă, după o temporizare de peste doi ani a răspunsului la cerere. Acest răspuns, care s'ar fi cuvenit să ridice în picioare toată românimea, suna astfel: *"În urma examinării cauzei, s'a constatat că hotărîrile instanţelor sunt temeinice şi legale."*

Deci, în 1995, se consideră justificată şi legală nu numai uciderea celor doi tineri *"terorişti"* care încercau să fugă din ţară după ce luptaseră timp de trei ani în Făgăraş împotriva Securităţii, ci şi condamnarea la moarte şi executarea unui Român care-i hrănise şi adăpostise, precum şi confiscarea averii întregii familii, tortura, detenţia şi teroarea la care supravieţuitorii au fost apoi supuşi neîncetat, până în 1989. Nu se găseşte, de către justiţia unei puteri ce se pretinde a fi emanaţia unei revoluţii anticomuniste, nici un viciu temeiniciei şi legalităţii acelor asasinate; nici o singură instituţie - preşedinţie, parlament, armată, biserică, guvern, partide etc. - nu reacţionează. Presa se mulţumeşte să semnaleze, destul de discret pentru ca o mare majoritate a populaţiei să ignore această enormitate morală, grotescă, departe, de altfel, de a fi singulară. Individual, aproape toţi afirmă că sunt indignaţi - deputaţi, senatori, consilieri municipali, preşedinţi de partide, studenţi, intelectuali, muncitori etc. (semnatarul acestor rânduri şi-a luat libertatea de a face un sondaj de opinie). Românii tac şi asistă inerţi la ***uciderea din nou*** a celor puţini care atunci le-au exprimat demnitatea şi bărbăţia, plătind cu viaţa pentru curajul lor. (A fost nevoie de peste patru decenii ca o altă mică minoritate să se ridice cu riscul vieţii împotriva unui dictator împins la megalomanie dementă de slugărnicia laşă a unui partid incapabil să-şi practice măcar democraţia sa internă).

TRAIAN MURARIU a fost condamnat şi executat pentru *"uneltire contra ordinei sociale"*. Ordinea socială împotriva căreia au uneltit cei asasinaţi în acea vreme fusese impusă de gorila dela Răsărit. Se înfăptuia, într'o ţară învinsă şi înspăimântată, de către partidul comunist, pe atunci o mică minoritate dirijată dela Moscova; îşi propunea explicit sfărâmarea structurilor socio-politice, a identităţii şi a spiritualităţii acestei naţii, distrugerea fizică sau cel puţin morală a celor care personificau valorile ei.

Metodele, atât de copios experimentate deja în URSS, erau teroarea împinsă până la incredibila bestialitate şi, în paralel, cea mai deşănţată, cea mai neruşinată demagogie. Instrumentele activului de partid - în majoritate drojdia cea mai abjectă a satelor şi oraşelor, recrutată după unicul criteriu al supunerii oarbe faţă de partid şi, pe atunci implicit, faţă de Moscova. Se realiza ***chiar în acea perioadă*** cea mai brutală decerebrare a acestui neam (pentru a câta oară în nenorocita noastră istorie?); se înlocuia atunci fără cruţare *"cefalia"* atât de târziu, de greu şi, poate, de incomplet constituită a acestei naţiuni cu un pumn de gunoi moral şi intelectual, asezonat ici colea cu câte un punct de valoare, se înlocuia creierul cu o bucată de dos, sub generoasa tutelă a Kremlinului (bucată care, desigur, s'a mai cefalizat în decursul celor patru decenii, atât prin recrutarea cu şantaj cât şi prin educaţie pe toate meridianele, plătită fără restricţii şi economie din truda celor liberi să... aplaude). ***Atunci*** mureau în detenţie Iuliu Maniu, Ion Mihalache, George Brătianu, George Manu, Mircea Vulcănescu, episcopi, generali, oameni de ştiinţă, gânditori şi poeţi, preoţi şi profesori; ***atunci*** ar fi murit în puşcărie şi Eminescu şi Paulescu, şi Goga, şi Nae Ionescu, Eliade, Cioran sau Eugen Ionescu etc., dacă ar fi trăit sau ar fi fost la discreţia umaniştilor omenoşi din pcr. Sau poate s'ar fi eliberat în 1964 cu sănătatea zdrobită, cu coloana vertebrală frântă, ca atâţia alţii. ***Atunci*** se constituia şi consolida acel uriaş aparat de represiune şi opresiune care urma să includă din ce în ce mai complet armata, justiţia, administraţia, simple scule ale partidului unic. ***Atunci*** se năştea ***frica*** animalică, paralizantă, dezumanizantă faţă de noul dumnezeu unic - partidul (cunosc personal zeci de cazuri de copii, pe atunci, care au plâns cu toată sinceritatea la moartea lui Stalin, deşi aparţineu unor familii care suferiseră, sau sufereau din plin de pe urma aplicării luptei de clasă; părinţii erau prea înspăimântaţi pentru a le spune propriilor copii adevărul). ***Atunci*** devenea virtute naţională ***delaţiunea***, se năştea neamul aplaudacilor, mămăliga care nu explodează în nici un chip, tristă metaforă pentru starea moralităţii noastre ca neam. N'a existat nici o componentă a spiritualităţii noastre care să nu fi fost pălmuită cu neruşinare, nici o umilinţă de care să fi fost cruţaţi, nici o valoare care să nu fi fost compromisă sau alterată până la a fi nerecognoscibilă. Roller ne scria istoria, antiselecţia era în floare, descendenţa din intelectuali, fie ei şi de stânga, sau din fruntaşi în orice domeniu, era suspectă. Pe scurt, se distrugeau sistematiuc şi nemilos valori şi criterii de evaluare, pe care puterea de azi (dar, în oarecare măsură, chiar şi cea precedentă) le-a preluat şi pretinde a le cultiva: proprietatea, patriotismul, credinţa în Dumnezeu, respectul pentru istoria naţională şi eroii ei etc., etc.)

Cine erau, deci, teroriştii în acele vremuri crâncene? Mâna de bărbaţi şi de adolescenţi care s'au ridicat cu arma în mână într'o înfruntare inegală pentru a apăra valorile încă valide pentru o mare majoritate a Românilor, sau banda de agenţi sovietici ce puseseră mâna pe aparatul de stat pentru a impune un sinistru experiment social eşuat (în forma lui de atunci) pe aproape toate meridianele globului, dar nu înainte de a fi ucis zeci de milioane de oameni dela Murmansk până în Cambodgia? Care este temeinicia motivaţiei în sentinţa rostită şi executată împotriva lui TRAIAN MURARIU; sau legalitatea asasinării cu sau fără judecată a miilor de Români pe toate drumurile, prin toate închisorile ţării?

Acest sângeros experiment pare să fie în mod direct, dar sistematic, absolvit de responsabilităţile copleşitoare ce-i revin nu numai la noi; în numele unui pretins respect inflexibil pentru legalitate, care ignoră cu dezinvoltură moralitatea, Milke însuşi, şef la STASI timp de decenii, a putut fi condamnat doar pentru asasinarea, cândva în tinereţe, a doi poliţişti, nu şi pentru terorizarea, oprimarea, stâlcirea morală a majorităţii poporului german din Est în numele ideologiei impuse de Ruşi. Honecker a fost pus în libertate spre deosebire de Hess. La noi, Nicolski a murit nesupărat la bogata sa reşedinţă, Borşa trăieşte nederanjat la Cluj, Koler în SUA etc., etc. Culpabilizarea, câtă a fost, se atenuează progresiv, nici vorbă de gesturi de *"sanatio in radice"* care să restabilească un echilibru moral, aşa cum s'a făcut şi continuă să se facă în cazul nazismului.

Totuşi, ca la noi la nimeni! Neobrăzarea verdictului dat de Parchetul General în uitatul proces al unui umil TRAIAN MURARIU pălmuieşte, insultă demnitatea naţională a Românilor, însăşi ideea de sacrificiu, de curaj şi de omenie. Enormitatea aceasta are loc tocmai când ministru al justiţiei este un membru al PUNR - deci un partid care în mod logic trebue să refuze programatic ura şi lupta de clasă în sânul naţiunii. Implicit, verdictul premiază laşitatea, ipocrizia, delaţiunea, reprimarea bestială, crima - în numele unui regim care nu se sfieşte să vorbească despre *"reconciliere naţională"* în timp ce asasinează însăşi memoria victimelor *"obsedantului deceniu"*.

P.S. Acest articol, ce încearcă să exprime un protest amar, se cuvenea să apară cu multe semnături în Iulie 1995; am aşteptat ca alţii, mult mai reprezentativi şi, prezumptiv, mai eficienţi socialmente, să protesteze. Cu excepţia *Memorialului Durerii* şi a D-lui Octavian Paler, nu ştiu să o fi făcut nimeni. Am aşteptat ca această urâciune morală, reacţia la ea, să domine dezbaterile la Congresul AFDPR şi să fie prezentă în cele dela Congresul PNŢCD. Nu s'a întâmplat aşa, deci mă văd obligat să semnez eu aceste rânduri stângace.

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

• **VĂMILE**... Direcţia Regională Vamală Craiova are 12 unităţi vamale în şapte judeţe, din care patru sunt la frontieră: Bechet, Calafat, Porţile de Fier I şi II, iar trei au activitate mixtă: Corabia, Alexandria şi Turnu Severin. Anul trecut s'a decis trecerea personalului financiar-contabil din unităţile vamale ca personal operativ, cotrolori vamali cu atribuţiuni de validare. În procesul de vămuire lipseşte dotarea minimă a vameşilor cu echipamente de protecţie şi truse antidroguri, precum şi regulamentul de organizare şi funcţionare a vămilor. În '95, DRV Craiova a virat la bugetul statului aproape 200 milioane de lei, a întocmit 66 dosare civile şi penale şi a confiscat bunuri în valoare de 670.530 mii lei. Pentru '96 se are în vedere elaborarea legislaţiei vamale, dotarea cu echipamente de calcul, programe adecvate şi specializarea vameşilor în informatizare.

• **DAEWOO**... RODAE Automobile Craiova a început deja să scârţie, Românii sunt nemulţumiţi de salarizare şi specializare. *"Formarea specială"* înseamnă de fapt munca Românilor la negru în cadrul concernului DAEWOO. Sindicatele dela S.C. *"Rodae Automobile"* S.A. cer plata diurnei celor 660 de salariaţi plecaţi la formare în Coreea de Sud, după 1 Iulie '95 şi actualizarea lunară a salariilor, luând în calcul prăbuşirea zilnică a leului. Nefiind gândită şi formulată clar în contractul de asociere, pregătirea viitorilor specialişti români în Coreea de Sud rămâne un mare semn de întrebare. Muncitorii craioveni sunt plătiţi mizerabil, cu doar 6,76 dolari pe zi, în loc de 18,5, cât este oferta guvernului. Cei 4.200 de sindicalişti s'au aflat în grevă zile în şir, convenind ca nimeni să nu mai plece să trudească de pomană la sud-coreeni!

• **AUTONOMIE LOCALĂ**... Este unul din visele postdecembriste, trâmbiţate dar neînfăptuite de *"democraţia originală"*, aşezările româneşti mari şi mici continuând să cerşească repartiţia propriilor venituri dela centru!! Excepţie fericită este comuna Fărcăşeşti din judeţul Gorj, care are în vatra ei orăşelul minier Rovinari, cu o mare termocentrală. Aici, autoritatea financiară locală este benefică, au fost renovate trei şcoli şi căminul cultural, s'a finalizat reţeaua de alimentare cu apă, construcţia noului sediu al Consiliului Local, s'au asfaltat 3 km. de drumuri laterale. Acum se lucrează la iluminatul public al comunei. Tot în acest an este prevăzută construcţia unei microcentrale telefonice cu 60 de perechi de numere, care să răspundă solicitărilor.

• **CASELE NAŢIONALIZATE**... Din 29 Ianuarie a.c. a intrat în vigoare Legea 112/1995, prin care foştii proprietari ai locuinţelor luate cu japca de regimul comunist, după 6 Martie '45, beneficiază de măsuri raparatorii: restituirea în natură, prin redobândirea dreptului de proprietate asupra apartamentelor în care locuiesc în calitate de chiriaşi sau a celor care sunt libere, iar pentru celelalte apartamente primesc despăgubiri. Se fac cereri, se întocmesc dosare la comisiile locale, apoi la cele judeţene, în aşa fel încât rezolvarea să fie anevoioasă, sau dacă se poate, imposibilă! La Craiova, fac obiectul acestei Legi a caselor naţionalizate, 2.500 imobile cuprinzând circa 5.000 de apartamente şi s'au depus doar 10 dosare în perioada scursă dela adaptarea legii. După rezolvarea cererilor proprietarilor urmează problema protecţiei chiriaşilor!

• **PHARE**... Aflat la a IX-a ediţie, Programul de Management al Calităţii, desfăşurat la Craiova, a reunit 20 de manageri din 11 unităţi economice. Printre obiectivele specifice ale Programului amintit: realizarea transferului tehnologiei de instruire dela o organizaţie străină către un grup de specialişti din cadrul unor organizaţii româneşti, instruirea în domeniul managementului calităţii, dezvoltarea unui program de înalt nivel calitativ în domeniul managementului calităţii. Cursul a cuprins 11 exerciţii şi 3 studii de caz şi a costat 1.000 ECU pentru un cursant, dintre care 950 ECU au fost suportaţi de PHARE. Temele referitoare la restructurarea întreprinderilor şi dezvoltarea sectorului particular au trezit interesul conducerilor de societăţi comerciale, sectoare productive, de proiectoare şi de asigurare a calităţii.

Instantanee

"PRE - PAGANDĂ"

Radu BADIU

Sunt în *"fundul lumii"*, adică într'un cătun din Bărăgan, *"uitat de Dumnezeu"*, dar nu şi de lume.

Deşi primăria, dispensarul şi postul de politică sunt la patru kilometri, în comuna tutelară, iar gara la şapte kilometri, e un *"întrepinzător particular"* care pleacă din zori cu un autobuz spre capitală şi se întoarce pe seară, aşadar legătura cu lumea este vie. La patru-cinci case e cineva care are pe cineva la oraş, care are automobil şi care vine Vinerea ***gol*** şi pleacă Duminică ***încărcat***.

Şi sunt în casa unuia dintre cei mai săraci oameni ai satului - dar cel mai bogat în copii: patru fete şi-un băiat. Îi zice *"Cioflingaru"*, după lucrul făcut pe jumătate şi datorită *"preocupărilor"* lui nefireşti, când ***face*** pe geambaşul de cai, când ***ajută*** pe cineva să-şi facă un grajd sau un gard, când ***se duce*** să-şi îngrijească via (lăsând treaba pe mamă, fetele cele mari şi soţie), când se duce la cineva ***să-i repare*** tractorul (ca fost tractorist *"înrăit"* în ceape; *"înrăit"* fiindcă regretă cumplit că nu mai e ceapeul şi el nu mai are tractor de condus!), când stă acasă şi doarme până se ridică soarele la o suliţă de orizont. În căsuţa acestuia, cu cămăruţe mici şi modest *"mobilate"* se află trei portrete de mărimea 1/1 pe hârtie velină groasă, imaginea color a celui care - după un vis de-o viaţă - a ajuns preşedintele republicii. (Se zice că nu şi al României). Într'un portret e prins pe jumătate, în geacă albă, cu mâna spre buzunar, *"degajat"* (a la Ceauşescu pe teren), în altul este în cămaşă albă, tot o lumină şi-un zâmbet mefistofelic, iar în ultimul este în haină de culoare închisă şi se uită la ***viitor*** (cineva zice cu *"răutăciune"*: *"ca curca'n lemne"*). Cum de au ajuns aceste tablouri electorale în casa celui mai sărac om dintr'un cătun foarte departe de o localitate condusă democratic? Şi cum se face că nu are icoană în casă şi e gata să se bată şi acum cu oricine pentru ca acest om să rămână *"pe viaţă"* la conducerea republicii?

- Taică-său - un bătrân fără carte, ciobanul satului o viaţă - care a fost *"aruncat"* de fecior într'o altă casă, făcută mai spre fundul curţii - să dea loc alor tineri *"să trăiască"* - (acum lucrează la a treia casă, undeva mai la marginea cătunului, că *"nu se mai înţelege deloc"* cu propriul lui băiat, datorită... multora, dar şi pentru că unul este ***cu*** şi altul ***împotrivă***), vine în camera cu mulţi copii adunaţi la televizor şi se aşează cu spatele la ecran (unde nu se uită deloc) zicând despre *"păpuşile"* care se mişcă acolo un singur cuvânt:

- *Prepagandă.*

Aşadar, iată cum este perceput televizorul, în mod intelectual - datorită strădaniei condamnabile a televiziunii de stat de a rămâne obedientă puterii aşa cum a fost peste patruzeci de ani dela înfiinţarea ei de către cel mai cinic şi mai insolent personaj comunist ce ne râde acum în nas şi-şi publică copios în atâtea edituri, devenind - peste noapte - (adică după *"schimbarea"* din Decembrie 1989) dintr'un politician veros un politolog ***pertinent*** şi ***oficial***.

Pentru cei care erau cei mai liberi să facă ce vor - în numele partidului - acum sunt şi mai liberi să vorbească zilnic la radio şi la televiziunea de stat ce vor ei, adică răsturnări abile de situaţii şi, prin minciună, dă paguba pe câştig, arătând că de şase ani, *"guvernul face eforturi deosebite"* să rezolve *"problemele de bază"*, după cum îi trage - gaia maţu - aproape săptămânal în faţa poporului - prin radio şi televiziunea de stat - primul ministru.

La toată vorbirea lui stas nea Tudorache - ciobanul fără carte, are un singur răspuns: - *Prepagandă.*

Cumnatul meu Alexandru Bruteanu

Sergiu GROSSU

În numărul din luna Septembrie 1980 al revistei ***Catacombes***, anunţam dispariţia fulgerătoare a *"unui membru intim"* al echipei noastre: era vorba de **Alexandru Bruteanu**, fratele soţiei mele, care s'a stins din viaţă la 55 de ani, în ziua de 11 Iulie 1980, în urma unei congestii cerebrale, pe când se afla în vizită la un prieten din R.F.G.

"Muzician de o valoare cu totul excepţională, incomparabil violonist al orchestrei filarmonice din Bucureşti - încercam să prezint cititorilor noştri din Franţa personalitatea acestei victime a totalitarismului marxist-leninist din România -, *Alexandru Bruteanu n'a putut accepta instaurarea la putere, prin forţa cotropitorilor sovietici, a unui regim politic inuman, întrucât el considera comunismul drept o ideologie esenţialmente perversă, respingându-l cu toate fibrele fiinţei sale generoase, cinstite şi inflexibil ataşate valorilor fundamentale ale spiritului. El avea un dispreţ nelimitat pentru toţi cei care s'au ploconit în faţa atotputerniciei noilor stăpâni ai patriei sale înlănţuite, care au admis cu laşitate supremaţia ideologiei comuniste în toate domeniile, inclusiv în cel al vieţii artistice şi muzicale, deschizând astfel căile compromisului, ale servilismului şi ale prostituării artei"*.

Cine a fost, în definitiv, Alexandru Bruteanu? Admis, prin concurs, violonist al Filarmonicii, la fragedа vârstă de 16 ani, el a cucerit, dela bun început, admiraţia tuturor dirijorilor străini care s'au perindat la pupitrul acestei formaţii simfonice, fără a neglija pe cei doi mari şefi de orchestră români: George Enescu şi Constantin Silvestri. Să pomenim, de pildă, de una din repetiţiile *"Simfoniei Leningradului"*, de compozitorul sovietic Dimitri Şostacovici, curând după terminarea războiului. Se lucra după partitura manuscris şi George Enescu era contrariat că un tinerel dela vioara întâia cânta fără să urmărească partitura. Oprind, la un moment dat, repetiţia, i s'a adresat: *"Dumneata de ce nu te uiţi pe ştimă?"* Însă colegii celui vizat i-au răspuns maestrului: *"Bruteanu cunoaşte pe dinafară partitura... şi nu numai partea care revine viorii întâia, ci şi textul muzical al celorlalte instrumente..."* Intrigat, George Enescu i-a cerut să închidă partitura, indicându-i un pasaj la întâmplare, pe care *"năzdrăvanul"* Filarmonicii l-a executat la perfecţie din toate punctele de vedere. Mai mult, a fost capabil să fluiere, la îndemnul autorului *"Rapsodiei Române"*, părţi întregi din ştimele altor instrumente. Cât despre Constantin Silvestri - uluit din ce în ce mai mult de măestria artistică, de cultura muzicală, de viziunea sa sui-generis şi, mai ales, de temperamentul vulcanic al tânărului violonist -, de câte ori nu i-a propus să-i dea bagheta de dirijor!

Din păcate, regimul comunist, infiltrat în toate sectoarele de creaţie şi prezent, ca atare, în sânul Filarmonicii din Bucureşti, era deja pus la curent, prin organizaţia de bază, despre atitudinea făţiş anti-comunistă a lui Alexandru Bruteanu, care nu se sinchisea să-şi afişeze repulsia organică faţă de teoria şi practica marxist-leninistă, îndemnând şi pe alţii să reziste, refuzând orice concesie compromiţătoare, sau blamând public pe toţi parveniţii, slugarnicii şi lingăii dispuşi să intre în slujba unui regim totalitar. Când dirijorul George Georgescu, făcându-şi ***mea culpa*** pentru colaborarea sa, din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, cu regimul Antonescu şi cu nazismul, a fost reabilitat şi instalat la conducerea Filarmonicii *"George Enescu"* (şi noi cunoaştem, prea bine, cu ce ***preţ*** se plăteşte orice reabilitare sub comunişti, fie în România, fie în Uniunea Sovietică) - cine altul, decât Alexandru Bruteanu, a avut curajul să-i strige, după primul concert dirijat în marea sală a Ateneului Român: *"Ai fost reabilitat, pentrucă ai făcut un compromis grav, acceptând probabil să introduci, în programul filarmonicii, ode şi cantate scrise, de nişte lichele, spre slava lui Stalin şi a Partidului!"* Şi i-a întors spatele, cu scârbă. Şi ori de câte ori se întâlneau pe sălile Ateneului sau pe stradă, George Georgescu era cel care îl saluta, iar Alexandru Bruteanu cel care nu-i răspundea la salut.

Bineînţeles că organizaţia de partid nu-l scăpa din vedere nici o clipă pe recalcitrantul cu aureolă de legendă şi nenumăraţi emisari şi-au dat toate silinţele pentru a-l determina să renunţe la aceste *"nesănătoase"* ieşiri anti-comuniste, arătându-i-se că printr'o atitudine de neutralitate ideologică ar putea - graţie imenselor sale calităţi artistice - să se ridice pe cele mai înalte culmi şi să reprezinte ţara, fie ca solist, fie ca dirijor, pe marile scene ale lumii. Însă nici un argument, nici o propunere, nici o ameninţare nu l-au făcut pe Alexandru Bruteanu să renunţe la poziţia adoptată şi care nu era, de altfel, decât reflexul onest al inadaptabilităţii şi al refuzului său structural.

Conflictul cu organizaţia de bază a culminat în faimoasa şedinţă politică a întregului personal artistic, administrativ şi de serviciu, când, solicitându-i-se înscrierea în Partidul Muncitoresc Român, Alexandru Bruteanu, în faţa întregii asistenţe, a răspuns că sub nici o formă şi în pofida oricăror repercursiuni n'o va face; că nu doreşte onorurile ce i s'au propus în prealabil; că-i roagă să fie lăsat în pace, mulţumindu-se să-şi câştige existenţa în modestie, stând la ultimul pupitru al grupului viorilor întâi, ca ultimul violonist din orchestră.

Răzbunarea superiorilor săi, supuşi ordinelor Partidului, nu s'a lăsat prea mult aşteptată. În consecinţă, a fost exclus din toate turneele Filarmonicii în Occident, mai cu seamă că-şi manifesta mereu intenţia de a cere azil politic în primul oraş al lumii libere în care va poposi. Şi se bucura, ca un copil, ori de câte ori afla că *"încă"* un instrumentist - fie el şi membru de partid! - alegea *"libertatea"*. *"Bravo! Bine c'a scăpat de teroarea şi mizeria din ţară! Ferice de el!"* O atitudine, atât de dârz anticomunistă, nu putea rămâne nepedepsită pe linie poliţienească. După câteva interogatorii şi arestări de scurtă durată, a fost ridicat în plină repetiţie, în 1952, încarcerat şi anchetat cu brutalitate, încercându-se să-i distrugă degetele ambelor mâini (*"Banditule*, îl ameninţau anchetatorii, *n'ai să mai fii în stare să cânţi vreodată la vioară!"*). În cele din urmă, făcând cunoştinţă cu celulele Jilavei şi cu atmosfera dezolantă a Ghencei, a fost trimis la lagărul de muncă forţată din Bicaz, unde, timp de peste un an de zile, a lucrat, împreună cu alţi sclavi ai secolului XX, la construcţia celebrului baraj de pe Valea Bistriţei...

La intervenţia insistentă a dirijorului Constantin Silvestri, Alexandru Bruteanu a fost pus în libertate şi reintegrat în ansamblul simfonic al Filarmonicii. Însă hărţuielile n'au încetat nici acum. Chiar a doua zi dela întoarcerea acasă, directorul Negreanu l-a convocat să-i spună că, odată cu apariţia sa, s'au găsit scrise pe pereţii W.C.-ului slogane anticomuniste foarte tari. El a cerut să le vadă şi a revenit în biroul somptuos al directorului. *"Ce ai de spus, tovarăşe Bruteanu?" "Pardon, **domnule** Bruteanu!"*, l-a corectat el. Şi, apoi, l-a lămurit: *"Sunt în totul de acord cu cele scrise pe pereţi... Totuşi, să ştiţi un lucru: nu sunt opera mea. Căci eu nu mi-aşi fi schimbat caligrafia şi aş fi avut bunul simţ să semnez..."*

• • •

Într'o perioadă în care alternau compromisurile, servilismul, delaţiunile, mizeria materială şi morală, în care majoritatea cetăţenilor acceptau, din pricina terorii concretizată în ani grei de puşcărie, să-şi poarte crucea îmbotniţării, Alexandru Bruteanu a continuat să-şi manifeste public dezaprobarea faţă de ideologia materialismului dialectic, faţă de noua clasă instaurată la putere şi faţă de lacheii ei din ce în ce mai numeroşi în toate sectoarele de activitate. Să nu uităm că, în perioada anilor '50, cuvântul *"disident"*, la modă astăzi, nu era familiar opiniei publice mondiale. Cine se preocupa atunci de soarta zecilor de mii de Români prigoniţi, supraveghеaţi de Securitate, anchetaţi şi condamnaţi pe nedrept cu duiumul, aruncaţi în bezna temniţelor şi-a lagărelor de muncă forţată? Pentru un contestatar de talia lui Alexandru Bruteanu, nici un post de radio apusean, nici un corespondent de presă străin, nici un glas politic de dincoace de cortina de fier nu s'ar fi ridicat să apere lupta şi rezistenţa solitară a unui suflet atât de înzestrat, care-şi trăia apriga convingere ca pe un fel de răstignire.

În anul 1955, constatând imposibilitatea *"domesticirii"* sale, conducerea Filarmonicii din Bucureşti l-a concediat. Numai datorită dirijorului Constantin Silvestri, directorul Orchestrei simfonice a Radio-difuziunii, Alexandru Bruteanu a fost angajat în acest ansamblu. Din respect pentru personalitatea şi omenia lui Silvestri, care l-a luat pe garanţia sa, el a încetat să creeze o atmosferă anticomunistă în noul său mediu muzical. Dar această ***interdicţie*** liber consimţită a stârnit, în el, cataclisme teribile, mari frământări şi revolte înăbuşite, oscilări devorante, declanşând, în cele din urmă, o boală psihică necruţătoare, de care era pe deplin conştient. Pe măsură ce anii treceau şi comunismul îşi întărea, într'o progresie neliniştitoare, poziţiile dictaturii sale implacabile în biata noastră ţară, drama sufletească a lui Alexandru Bruteanu se agrava, iar boala psihică lua proporţii tot mai adânci. Acuitatea gândirii lui, profunda sensibilitate de artist, înfierat pentru totdeauna şi sortit, prin urmare, anihilării totale, ideea marginalizării sale într'o societate comunistă fără ieşire, au ajuns să-l persecute într'atâta încât avea tragica intuiţie şi teamă a unei căderi definitive în starea a doua, a unei înnoptări ireversibile. Ceea ce i-a trezit apetitul băuturii, ajungând, dela tradiţionalele agape cu colegii din Filarmonică, la viciul dominant al unui alcoolism pe care-l repugna, dar de care ***nu se putea*** dezbăra, pentrucă el reprezenta răul indispensabil amorţirii intelectului său exploziv şi al căderii în somnul adânc al nefiinţei, acolo unde se estompau - pentru moment convulsiile ascuţimii sale de gândire, miile de idei ce-i străfulgerau, într'o fracţiune de secundă, scoarţa cerebrală, ca un blestem ancestral (aşa cum rareori se destăinuia celor apropiaţi, din familie).

Când, în 1959, cu prilejul unui turneu, Constantin Silvestri a ales libertatea, stabilindu-se în Anglia, Alexandru Bruteanu s'a văzut cu contractul de muncă reziliat, aşa cum prevăzuse, de altfel. Şi trei ani a fost nevoit să lucreze, ca un simplu conţopist, prin diferite cooperative, alungat dela o uşă de birou la alta, odată ce dosarul *"negativ"* al serviciului de cadre îl ajungea din urmă. Şi abia în 1962, Constantin Bugeanu, directorul orchestrei simfonice a Cinematografiei şi fost coleg de conservator, a reuşit să-l angajeze ca violonist în această formaţie. Însă nivelul artistic mediocru al marei majorităţi a instrumentiştilor precum şi atmosfera politică tot mai apăsătoare, controlul oricărei manifestări muzicale exercitat făţiş de către organele de partid, şantajele cotidiene şi turnătoriile de cea mai josnică speţă au făcut ca trecerea lui prin orchestra Cinematografiei să devină un adevărat infern, dându-şi seama tot mai mult de determinismul strangulant al decăderii sale artistice şi psihice. Singura baricadă pe care a rezistat, cu o inflexibilă tenacitate şi ca un fel de revanşă izbăvitoare, a fost exprimarea directă şi continuă a ***dezgustului*** faţă de regimul comunist.

În 1966, un complot s'a pus la cale împotriva lui, pregătit, cu minuţiozitate şi diabolică şiretenie, de către serviciul de cadre, organizaţia de bază şi sindicatul ansamblului Cinematografiei, pentru ca, denunţat in faţa Securităţii ca duşman inveterat al regimului, să poată fi exclus definitiv din viaţa muzicală şi socială, şi, eventual, azvârlit în fundul puşcăriei sau ţinut pe patul unui spital psihiatric. Convocat în strada Ştefan Furtună la un fel de proces adhoc, practicat în vremea aceea în unele cazuri, Alexandru Bruteanu şi-a menţinut aceeaşi poziţie demnă şi categorică înaintea aşazisului for de judecată. Nici o ameninţare, nici o încercare de intimidare n'a reuşit satrapilor. Învinuit de agitaţie anti-comunistă, el a spus că şi unii membri de partid vorbesc ca el. *"De ce n'ai venit să-i denunţi?"*, i-a replicat ofiţerul de Securitate. *"Cum puteam să denunţ pe cineva care era de acord cu mine? N'aş turna niciodată pe nimeni, fie el şi comunist... N'aveţi decât să-i dibuiţi Dvs., că aveţi destui agenţi şi turnători la îndemână..."*

Nu s'a scurs multă vreme dela acest memorabil proces şi lui Alexandru Bruteanu i-a fost dat să cunoască spitalul psihiatric, cu toată gama suferinţelor, a umilinţelor inerente, a tratamentelor abuzive, a şocurilor electrice. El şi-a trăit, astfel, între anii 1967-1976, agonia lui neînţeleasă, în calitate de pensionar temporar pentru caz de boală şi susţinut materialiceşte de familia sa, care reuşise să se refugieze în Franţa, în luna Aprilie a anului 1969.

• • •

După nenumărate încercări şi intervenţii la înalt nivel făcute pe lângă ambasada din Paris, familia a reuşit să-l scoată din ţară la 17 Noembrie 1976. Dintr'o epavă de om, în câteva luni de libertate, de linişte şi de tratament medical, el a devenit un om nou, cu adevărat renăscut din propria-i cenuşă.

Iată ce scria unui prieten din Statele Unite, la scurt timp după sosirea sa în Franţa: *"După o plecare şi o călătorie îmbăiate în mocirla amintirilor, am descins cu paşi atletici pe pământul Făgăduinţei, deplin conştient că, indiferent de soarta mea viitoare, am de mulţumit Cerului pentru şansa unică pe care mi-a acordat-o - aceea de-a asista, într'un fotoliu rezervat, la deznodământul dramatic al doborîrei Fiarei... Îţi imaginezi că primele mele emoţii şi sentimente le-am închinat tribului originar. Viaţa lor exemplară, modul în care-şi armonizează aspiraţiile şi energia combativă cu greutăţile traseului-slalom spre marele Ţel universal, constituie pentru mine o pildă suficientă despre superioritatea credinţei asupra efemerei căutări filosofice. Sper sincer în roadele acestei binecuvântate seminţe, aducătoare a fertilităţii pe ogorul meu îndelung sterp... În cosmologia personală, cu îndrăzneala şi lăcomia nebunului scăpat din lanţuri, am elaborat statutul "partidului" nostru, întregul fundament doctrinar, tactica ideologică obligatorie pentru izbânda unei revoluţii a spiritului într'o lume care se'ndepărtează sistematic de Absolut, pierzându-şi simplitatea integrării apolinice în prăpastia abisală a psihismului ultra-analitic... Nu-mi pot ascunde admiraţia pentru toţi cei care luptă spre reînzestrarea omenirii cu busola salvatoare, în ceasul al 12-lea de furtună catastrofală. Câţiva spiritualişti laici au înţeles deja că teologia este cea mai exactă dintre emulsiunile umane finale, deoarece lucrează exclusiv în zona cauzelor absolute..."*

Deşi i s'au propus angajamente pe plan muzical, Alexandru Bruteanu a refuzat orice manifestare artistică, fiind fericit să se integreze cu trup şi suflet, activităţii spirituale consacrate Bisericii Tăcerii din spatele cortinei de fier, întreprinsă de sora sa Nicole Valery şi de cumnatul său Sergiu Grossu. Timp de trei ani, complet refăcut din toate punctele de vedere, a colaborat la editarea revistei ***Catacombes*** şi a lucrat, ca salariat, în misiunea creştină *"Action évangelique pour l'Eglise du Silence"*, participând activ la organizarea de conferinţe şi la difuzarea de cărţi şi publicaţii care denunţau persecuţia şi viaţa intolerabilă a creştinilor şi-a tuturor iubitorilor de libertate în ţările din Răsăritul Europei.

"Dispariţia sa mă întristează enorm - mărturisea într'o scrisoare patetică, adresată soţiei mele, D-na Solange de Lipkovski, persoana care s'a zbătut pentru a-l smulge robiei şi vicisitudinilor. *Însă, curios simţământ, nu port în mine decât surâsul său. Evocându-l, îmi este cu neputinţă să nu-l revăd decât surâzător şi cu o privire exprimând atâta gentileţe! Bietul de el! Mă gândesc la revoltătorul său destin, într'o familie lovită de atâtea drame zguduitoare. El a trăit mari încercări personale şi-a suferit pentru tot ce vă lovea. Şi iată că Dumnezeu a permis să vă poată regăsi de-a lungul atâtor obstacole, dându-i astfel ocazia să participe la munca Dvs. apostolică. Gândiţi-vă că el ar fi putut dispărea tot atât de timpuriu, departe de Dvs., în România, întocmai mamei Dvs. Dar el se află, pentru totdeauna în preajma Dvs., în acest pământ al Franţei care este al Dvs. şi care a devenit şi-al lui. L-am resimţit ca pe un frate de inimă. El este acum compatriotul meu..."*

"EXIL - ÎNCERCĂRILE LABIRINTULUI"

Camilian Demetrescu, editura "Il Cerchio" - Rimini

în curs de apariţie la editura ALBATROS, Bucureşti

-V-

Ochiul lui Stalin, Teoria şi practica umorismului, Arma secretă a celor fără putere, Port ilegal de spirit.

Pentru noi, exilaţii politici în Italia, perspectiva compromisului istoric nu era doar un motiv de perplexitate ci de-a dreptul de spaimă. Venirea comuniştilor la guvern ar fi putut înrăutăţi raportul nostru cu *"societatea civilă"* gramsciană, punând în discuţie până şi statutul nostru de refugiaţi politici. Legăturile dintre PCI şi Bucureşti erau dintre cele mai cordiale. Ceauşescu ocupa o poziţie deloc marginală pe tabla de şah a *"rupturii"* lui Berlinguer cu Moscova. Unui comunist care, văzându-mă preocupat, m'a întrebat de unde veneam, i-am răspuns *"Am fugit din viitorul vostru"*. Mi-a replicat cu inevitabilul slogan: *"Dar comunismul nostru va fi divers"*. *"Atunci va avea un sfârşit divers"* - l-am asigurat.

Eram martorii unei lumi pe care comuniştii italieni refuzau să o cunoască. Nu aveam alt mijloc de a-i face să reflecteze la ce îi aşteaptă decât povestindu-le întâmplări care păreau neverosimile dar care, prin tragicomicul lor reuşeau să le atragă atenţia. Am publicat în *Umanita* două articole pe un ton de farsă, care evocau o lume suprarealistă: *"Ochiul lui Stalin"* (15.XI. '75) şi *"Teoria şi practica umorismului"* (20. XII. '75). Primul era dedicat condiţiei artistului în România din anii stalinismului:

"Pentru marile parăzi organizate în pieţele roşii dela Bucureşti, Moscova, Praga, Varşovia, Budapesta... cu ocazia grandioaselor sărbători din calendarul liturgic comunist, trebuiau să fie expuse portretele sfinţilor părinţi ai revoluţiei: Marx, Engels, Lenin şi Stalin. Cine dintre voi n'a văzut, măcar la televiziune, acele portrete ciclopice care ar fi stârnit invidia celui mai megaloman dintre faraoni? V'aţi întrebat vreodată de cine sunt pictate? Ei bine, eram noi, artiştii poporului, norocoşii autori. Vreţi să ştiţi cum erau realizate? Să luăm de exemplu portretul tovarăşului Stalin.

Enorma figură era împărţită în treizeci de panouri, de doi metri pe doi fiecare. Treizeci de artişti, membri ai Uniunii artiştilor plastici, aveau sarcina să le picteze: câte un picior la fiecare panou. Onoarea de a atinge părţile sacre ale personajului era rezervată celor mai pregătiţi profesional şi ideologic. Ochiul era apanajul şefului de echipă. În ierarhia aulică a pieselor anatomice urma, în ordinea importanţei, gura - cu enigmaticul surâs dedesubtul mustăţilor marelui părinte al popoarelor - apoi nasul, împărţit în partea superioară şi nări, deci două panouri şi doi artişti, fruntea - cu vastele orizonturi ale materialismului istoric - urechile, obrajii, părul (patru panouri), gâtul, uniforma militară a "generalissimului" cu steaua roşie, iar la urmă fondul. La fond lucrau doisprezece artişti, muncă slab calificată: plata se făcea în raport cu importanţa pieselor anatomice pictate.

Maeştrii specializaţi în ochiul lui Stalin se numărau pe degete. Aveau un dar deosebit în a şti să pună luminile la locul potrivit, după ce rotunjeau pupila ţinându-şi răsuflarea, manevrând penelul cu înalt simţ se responsabilitate. Maeştrii perfecţionaţi în surâsuri revoluţionare erau tot atât de rari şi erau căutaţi până şi în atelierele armatei. Arta nărilor, a mustăţilor marţiale, a pieptănăturilor lucioase, a uniformelor şi epoleţilor ori a cravatelor, cerea o bună pregătire ideologică dar şi o perfectă adeguare la regulile academice sovietice. Pentru a atinge nivelul maxim de măestrie pictorul trebuia să execute mereu acelaşi element anatomic sau de recuzită vestimentară.

Pentru a asigura unitatea cromatică a imensului portret, şeful de echipă, de obicei maestrul ochiului, stabilea eşantioanle de culori. Vopselele erau pregătite în mari bidoane pe care scria "roz Stalin", "roz Engels", "roz Marx" etc. Artistul îşi umplea gamela pentru o zi de lucru. Tot aşa pentru culorile părului, hainelor, fondului. Barba biblică a lui Marx ocupa nu mai puţin de douăzeci de metri pătraţi, divizaţi în cincişase panouri. La sfârşit totul era montat pe uriaşe schele metalice.

Timp de mai mulţi ani am supravieţuit pictând portretul lui Stalin. Partea mea era de obicei lobul urechii stângi a marelui corifeu. Plată slăbuţă, dar, de ce să mă plâng, ceva mai bună decât pentru vopsirea fondului. Trebuia să mă scocot norocos.

În acei ani colegii mei occidentali treceau dela abstractism la arta conceptuală ("burghezo-americană") şi profesau idealuri marxiste. Ce păcat că nu puteau să-şi ridice nivelul ideologic lucrând în colectivul nostru! Cu puţin noroc ar fi putut beneficia de privilegiul duplicităţii, rezervat celor puţini: permisul de a picta abstract sau informal pentru expoziţiile din străinătate, iar pentru uz intern opere socialist-revoluţionare, bine plătite. Masa artiştilor, în schimb, trebuia să urmeze regulile impuse de consilierul sovietic: o artă redusă la un fel de fotografie făcută cu mâna, accesibilă gustului mic burghez-proletar."

În al doilea articol *"Teoria şi practica umorismului"* mă ocupam de viaţa cotidiană a cetăţeanului în democraţia *"populară"* şi de unica lui armă de apărare, râsul, evident amar:

"Violenţa, ca să nu vorbim de mizeria la care e supus zi de zi cetăţeanul de rând, începând cu coada la baie, apa îngheţată, strivirea în autobuz, citirea obligatorie a ziarului, ascultarea ştirilor (mereu aceleaşi), şedinţele interminabile, cozile... l-au adus treptat într'o stare de prostraţie în care singura formă posibilă de afirmare a personalităţii e autoviolenţa.

În toate ţările normale, când viaţa se scumpeşte, lumea protestează. Chiar şi cele mai corupte autorităţi recunosc că scumpirea e un rău care trebue combătut. Ce se întâmplă însă în ţara dictaturii proletariatului? Când preţurile cresc, se ridică un tovarăş în şedinţa de sindicat şi mulţumeşte partidului pentru "reaşezarea preţurilor". Aşa, spontan, nesilit de nimeni. Şi în loc să fie pus în cămaşă de forţă şi dus la balamuc, e aplaudat furtunos de adunare. Apoi se ridică tot atât de spontan şi alţi tovarăşi, care la rândul lor mulţumesc partidului. Şi partidul e fericit de fericirea lor. Până unde putea să ajungă această formă de autoviolenţă nu e uşor de imaginat într'o societate normală. Chiar şi copiii erau supuşi la tortura psihologică. În cântecele lor trebuiau să mulţumească partidului pentru fericirea dată, chiar dacă preţul bomboanelor sau aşa-zisei ciocolăţi se "reaşezase" vârtos.

... Despre autoviolenţa în lumea culturii ar fi multe de spus. Intelectualul cult are fantezie, cunoaşte arta sofismelor, are voluptatea masochismului. El nu mulţumeşte pentru scumpirea uleiului şi a zahărului; în schimb, e în stare să declare, cum a făcut-o Horia Lovinescu, ilustrul dramaturg, că secolul nostru ar trebui să se cheme "secolul Ceauşescu". În faţa acestui delir mi se pare normal ca cineva să se ridice şi să mulţumească pentru scumpirea vieţii. Devine o chestiune de bun simţ.

La un anumit grad de nebunie tragicul întâlneşte comicul. Ceea ce izbeşte, provocând râsul, e dimensiunea minciunii. O minciună pirpirie poate să treacă neobservată, dar una mastodontică şi pe deasupra cu sceptru şi tricolor, nu poate să nu provoace un hohot de râs. Sceptrul lui Ceauşescu, paradox al "regalităţii-republicane", nu e decât emblema modernă, dilatată de ridicol, a "minciunii regale" a lui Platon. Dar râsul nu poate exploda în afară, în văzul tuturor, pentrucă gurile sunt încleştate de spaimă. Ştiţi ce înseamnă să-ţi vină să leşini de râs şi să n'o poţi face; să-ţi înnăbuşi nevoia de a-ţi da drumul într'un hohot eliberator. Dictatura se va sfârşi când mulţimea nu-şi va mai putea înnăbuşi hohotul şi va exploda. Dar până atunci poporul român va trebui săşi muşte buzele şi să aştepte. Minciuna nu e încă coaptă.

Ce destin poate avea un umorist într'o dictatură? Prin gura lui poporul îşi răcoreşte năduful. Dar gura umoristului e permanent în atenţia miliţiei; de aceea surâsul lui e adesea enigmatic. Nicăieri umoristul nu e mai rafinat, mai subtil, decât în tiranie. Vorbesc de umorist şi nu de bufonii care mişună pe la curţile despoţilor, amestecaţi în jocuri murdare. Câte o dată, împins de exasperarea oamenilor, umoristul trece pragul prudenţei, iese din anonimat, riscându-şi pielea.

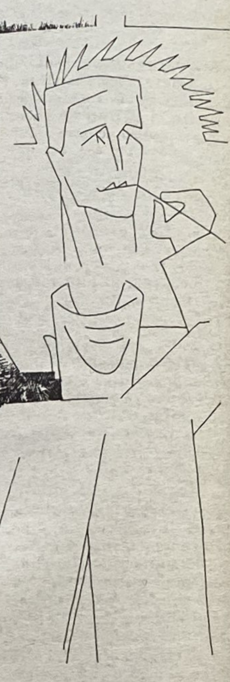
Celebrul comic Tănase, echivalent al ceva mai norocosului Toto italian pe care nu l-a pedepsit niciodată nimeni pentrucă râdea de prostia deştepţilor, a fost asasinat la puţin timp după intrarea armatei roşii în Bucureşti, pentru o strofă care lua peste picior slăbiciunea Ruşilor pentru ceasurile şi paltoanele Românilor:

"Dela Nistru pân'la Don,
"Davai ceas, davai palton.

Ironie a soartei, cel mai mare teatru de varietăţi "de stat" a fost botezat cu numele lui. Oricum, nu putea să protesteze. Incidentul era închis.

Arestarea şi încarcerarea lui Păstorel Teodoreanu, poet şi epigramist de năstruşnică ironie, mort în urma detenţiei, a fost una din crimele cele mai abjecte ale Securităţii post-staliniste. E adevărat că a fi arestat pentru port ilegal de spirit, într'o lume de brutală şi hidoasă stupiditate, reprezintă în fond un omagiu. Un omagiu plătit cu viaţa.

Prin anii '50 circulau la Bucureşti multe anecdote. Cele mai inteligente erau atribuite lui Păstorel Teodoreanu. Se spune că la o recepţie oficială, Zăroni, ministrul agriculturii în primul guvern comunist, s'a apropiat de poet şi l-a apostrofat: "Mi s'a spus că dumneata faci glume pe socoteala mea. De ce faci asta? Eu sunt un ministru al republicii..." "Excelenţă - răspunde Păstorel cu respect - gluma asta n'am făcut-o eu".

"Realismul socialist" C.Demetrescu

Tiranii nu-şi dau seama de incalculabila putere a acestei teribile arme secrete a celor fără putere, care este râsul. Dar chiar dacă şi-ar da seama, ce ar putea face?

E unica dezarmare imposibil de realizat, cu toate comiisile internaţionale reunite. Cu acest inepuizabil potenţial de umorism România ar putea fi considerată una dintre marile supraputeri ale lumii".

Recitind acest text, astăzi, îmi pare nespus de rău că Păstorel n'a trăit măcar un an pe malurile Tibrului, în perioada *"compromisului istoric"*, cea mai tragicomică din politica italiană de după război. I-ar fi aprins piperul pe limbă lui Păstorel, iar nouă exilaţilor pofta să râdem în loc să disperăm. Poetul, cel puţin, n'ar fi nimerit în puşcărie, ca în ţara balcanicilor tovarăşi ai lui Berlinguer.

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

"Dragă colega"

—Mihai.S.DERDENA—

Adjectivul *"drag-dragă"*, având forme distincte pentru ambele genuri principale (masculin şi feminin), la numărul singular, este, pe drept, inclus în categoria adjectivelor variabile cu două terminaţii. De aceea ne întrebăm - şi ne mirăm, totodată - de ce s'a ajuns ca în formule de adresare (epistolare sau orale) să se întrebuinţeze forma feminină *"dragă"* şi pentru genul masculin. Aproape că nu există Român, dela cel mai puţin şcolit până la cel mai instruit, care să nu spună sau să nu scrie, *"dragă tată" (frate, cumnate, nepoate, prietene, Vasile, Gheorghe, Mircea etc.).*

Apoi, agramatismul acesta generalizat (mai cu seamă în scrisori) a atras după sine o altă abatere gravă dela normele gramaticale, anume *"colega"* creându-se şi sintagma *"dragă colega"*, o expresie stupidă, dar şi larg acceptată, în rândul intelectualilor care-şi desfăşoară activitatea în birouri. E cu atât mai stupidă această alcătuire lexicală cu cât ea este adresată unui bărbat. Nu se potriveşte pe de-a întregul nici când o adresăm unei persoane de sex femeiesc. Ca să se potrivească, măcar în această din urmă situaţie - recte pentru genul feminin -, ar trebui ca substantivul determinat (al doilea termen sintagmatic) să se prezinte în forma nearticulată. Prin urmare, corectă, în acest caz, ar fi construcţia *"dragă colegă"*. Însă pentru persoanele de sex bărbătesc nu e indicată şi, în consecinţă, nu e recomandabilă nici una dintre cele două variante sintagmatice comentate (*"dragă colega"* şi *"dragă colegă"*).

Se obişnuieşte ca, tot unui bărbat, să i se spună şi simplu *"colega"*, ceea ce , iar nu merge fiindcă există substantivul masculin *"coleg"* din care derivă, prin moţiune, forma feminină.

Revenind la adjectivul variabil cu două terminaţii *"drag-dragă"*, cum am putea spune (scrie) în loc de *"dragă tată (frate, cumnate, nepoate, prietene, Vasile, Gheorghe, Mircea etc.)"*? Respectând cu stricteţe acordul, cum se învaţă gramatica, adică fie *"drag tată" (frate, cumnate, nepot, prieten, Vasile, Gheorghe, Mircea etc.)"*, fie, *"dragul meu tată (frate, cumnat, nepot, prieten, Vasile, Gheorghe, Mircea etc.)"* Tot astfel poate fi determinat şi substantivul *"coleg"*: *"drag coleg"* sau *"dragul meu coleg"* ori *"coleg drag"*. În nici un caz nu-i bine ză zicem *"dragă colega"*.

Deprinşi de prea multă vreme cu formulele greşite, ne va fi greu să ne obişnuim cu cele corecte, care ni se par dificultuoase, dacă nu chiar ciudate, deşi unele sunt extrem de simple şi uşoare. Însă respectul pe care-l datorăm limbii române şi nouă înşine, de va fi nutrit fără'ncetare, va face ca această îndreptare să devină tot mai lesnicioasă.

DUMITRU STĂNILOAE

(16 Noembrie 1903, Vlădeni, Braşov - 5 Octombrie 1993, Bucureşti)

"OPERA LUI IISUS HRISTOS - ÎNTREITA DEMNITATE A MÂNTUITORULUI"

- IV -

Gheorghe RĂDULESCU

1. *"Raportul între persoana şi opera Lui Iisus Hristos"*

În raport cu alte conceptii, religii şi doctrine, fie cu caracter religios-dogmatic, filosofic sau de altă natură, nici una din acestea nu rezervă un spaţiu larg şi nu acordă o importanţă deosebită unei personalităţi de prim ordin în cadrul acelei religii sau doctrine, aşa cum acordă creştinismul personalităţii Lui Iisus Hristos.

În această privinţă este şi explicabil, pentrucă nimeni nu a fost atotcuprinzător, nimeni nu a avut vreo calitate dumnezeească, cum le-a avut Iisus Hristos, neavând nimic comun cu unele personalităţi care nu aveau însuşiri supranaturale, dumnezeeşti şi omeneşti cum le-a avut Fiul Lui Dumnezeu. Viabilitatea creştinismului se manifestă permanent prin prezenţa veşnică a lui Iisus Hristos, de aici viaţa continuă şi continuu noutatea creştinismului, care decurg din legătura divinităţii cu omul, credinţă care nu poate fi derutată de anumite idei şi concepţii, de anumite sisteme filosofice oscilabile, care se pierd în decursul istoriei. Creştinismul este Istoria însăşi a omenirii în toată veşnicia ei pământească şi cerească. Prin urmare, numai prin Iisus Hristos putem realiza tot sprijinul spiritual de care avem nevoie, căci mântuirea decurge numai dela Fiul Lui Dumnezeu, care este Iisus Hristos, căci explicit şi categoric ne îndrumă Părintele Stăniloae: *"Iisus e Mântuitor prin persoana Sa. Nici un om nu poate găsi mântuirea undeva în afară de persoana Lui, unde ar fi plasat-o ca pe un ajutor de sine stătător, după ce l-a creat. A căuta mântuirea e starea de comuniune cu Iisus Hristos ca Dumnezeu şi, prin El sau datorită Lui, şi cu semenii. Mântuirea o avem numai dacă Omul-Iisus ni s'a descoperit ca Dumnezeu, care ne-a devenit Tu suprem şi totuşi apropiat acel Tu plin de autoritate şi totuşi de iubire care trezeşte subiectul nostru din moartea singurătăţii egoiste şi-l pune în legătură neanulabilă cu Sine, iar prin Sine şi cu semenii"*. Analizând opera Lui Iisus Hristos, ne dăm seama că opera Mântuitorului nu poate fi separată de persoana Lui. În El există toate însuşirile şi calităţile atât omeneşti cât şi dumnezeeşti, ele fiind în stare deplină şi neştirbită de nimic şi de nimeni:

"Astfel, persoana Lui Iisus Hristos este nedespărţită de opera Lui, de manifestarea dragostei Sale". Spune Părintele Stăniloae, şi mai departe.

"Numai printr'o abstracţiune se poate vorbi deosebit de persoana Lui.

În mod firesc persoana Lui se manifestă în fapte mântuitoare, iar faptele mântuitoare sunt nedespărţite de persoana Lui".

2. *"Cele trei demnităţi ale mântuitorului, în general"*. Ne punem întrebarea care sunt sensurile, direcţiile spre care s'a îndreptat Mântuitorul pentru a contribui în mod radical la mântuirea, la salvarea omului?

Aceste direcţii spre care se îndreaptă Iisus Hristos, sunt trei, direcţii bine precizate şi strâns legate de fiinţa omului. l. Prima, după cum ne arată Părintele Stăniloae, este repararea relaţiei omului cu Dumnezeu, relaţie distrusă din cauza păcatului. Şi aceasta nu se poate săvârşi decât prin *"slujba preoţiei"* căci *"Preotul este cel ce stă între om şi Dumnezeu şi realizează împăcarea prin rugăciune şi jertfă.* 2. A doua lucrare a Mântuitorului pentru om este: Luminarea minţii omeneşti pentru a putea înţelege faptele, acţiunile şi darurile lui Dumnezeu, pentru om lucrul ce trebue continuat după Înălţarea Sa la cer. 3. În acelaşi timp, Iisus a venit în mijlocul oamenilor, pentru a-i ajuta, a le împuternici sufletul, voinţa, în acţiunile lor, pentru a le zădărnici pornirile defectuoase, pentru a-i conduce pe drumul luminos plăcut lui Dumnezeu. Prin urmare aşa cum relatează autorul: *"Aceasta este lucrarea de Conducător, de Împărat. Iată"* spune mai departe Părintele Stăniloae, *"necesitatea celor trei feluri de lucrări pentru restabilirea omenirii în starea primordială şi pentru mântuirea ei... Aceste trei feluri de lucrări sunt trei slujbe, trei chemări"*.

Slujirile lui Iisus Hristos sunt tocmai acelea care preîntâmpină omul înaintea lui Dumnezeu. Adică printr'o slujire, *"o demnitate Arhierească'*, printr'o *"demnitate împărătească"*, printr'o servire şi o demnitate de conducător, dar cu umilinţă, o slujire de conducător în virtutea mântuirii oamenilor. Aşa cum spune Părintele Stăniloae: "Aceste trei demnităţi sau slujiri nu sunt simple închipuiri de-ale noastre, simple cuvinte sau nume goale. De fapt Iisus a exercitat în sensul cel mai propriu misiunea arhierească, a realizat cu adevărat împăcarea între omenire şi Dumnezeu, aducând jertfă şi rugăciune, jerfa cea mai grea, şi rugându-Se ca nimeni altul. A săvârşit şi săvârşeşte cea mai înaltă lucrare de învăţător, de profet. Toată opera Lui este sau slujbă arhierească sau slujbă învăţătorească sau împărătească. Nu există act, cuvânt din viaţa Lui, care să nu poarte caracterul uneia din aceste slujiri".

"Demnitatea Profetică". 1. ***"Iisus Hristos - cel mai mare Profet"***. Rolul pe care îl are învăţătorul în viaţă morală, socială şi spirituală a discipolului este covârşitoare.

În momentul când discipolul se apleacă cu atenţie şi interes spre învăţătură şi înţelepciunea învăţătorului său, legătura dintre cei doi devine indisolubilă, cei doi se vor uni şi vor participa la desfăurirea comuniunii de idei întru spirit şi desăvârşire deplină. Când între cei doi, învăţător şi discipol, se stabileşte un raport de uniune prin dragoste şi înţelegere, când învăţătorul se apleacă cu dragoste spre discipolul său, reuşind înălţarea acestuia prin dragoste şi învăţătură, diferenţele dintre cei doi se diminuează sau chiar se şterg, formând o singură unitate spirituală.

Dar uite ce spune Părintele Stăniloae: *"Respectul se împreună cu dragostea. Astfel, raportul învăţător - învăţăcel e modelul desăvârşit al oricărei relaţii între fiinţele spirituale de grad deosebit. Cât de departe de adevăr sunt teologii protestanţi când despart cuvântul de dragoste, fie la Iisus Hristos, fie în propovăduirea Bisericii. Întrucât Fiul Lui Dumnezeu - S'a întrupat şi cu scopul de-a se face învăţător al oamenilor, El a trebuit să ducă la ultima desăvârşire chipul învăţătorului, adică al împreunării cuvântului cu dragostea"*. (E. Brunner în cărţile: Der Mittler şi Wort und Mystik sau K. Barth, care diluează revelaţia divină în Hristos, văzând în El numai un cuvânt venit din depărtări inaccesibil omului, fără a aduce cu sine o apropiere mai simtită a lui Dumnezeu).

Dar Iisus Hristos n'a fost numai învăţător, El a fost şi profet, o treaptă mult mai înaltă decât a învăţătorului. Calităţile Sale însă nu le-a luat din viaţa pământească, nu oamenii i-au oferit o perspectivă şi o învăţătură profetică, oamenii nu aveau o asemenea posibilitate, când tocmai ei aşteptau o licărire de lumină spre orizont, o deschidere din bezna în care trăiau, Iisus avea această calitate dela Dumnezeu, căci El făcea parte din dumnezeire, exista deci o dependenţă între Dumnezeu Tatăl-Fiul şi Sfântul Duh, adică Trinitatea. Iisus venise pentru limpezirea situaţiei, pentru mântuirea oamenilor, pentru curăţirea si iertarea păcatului în faţa lui Dumnezeu, pentru împăcarea lui Dumnezeu cu omul.

Dar, *"De fapt"*, spune autorul, *"Iisus, ca profet, ca tălmăcitor, deşi este însuşi Fiul Lui Dumnezeu, e totuşi "trimis" de Tatăl şi, deci, împlineşte această chemare în necontenită legătură cu Tatăl. El se aşează în situaţie smerită faţă de Tatăl, cere încuviinţare Tatălui, încrezător în consimţământul Lui. Astfel rugăciunea lui Iisus către Tatăl e nu numai manifestarea servirii Sale arhiereşti, ci şi a celei profetice"*.

"Demnitatea arhierească" 1. ***"Jertfa desăvârşită care dizolvă păcatul din oameni"***. Prin *"Demnitatea arhierească"* se ajunge de fapt la o trăsătură de unire, la o conivenţă între calitatea de Învăţător şi Profet, la aceea de Preot şi mai înaltă de Arhiereu. Căci, dacă învăţătorul şi profetul aveau calitatea de luminare a oamenilor, calitatea de a-i face să înţeleagă existenţa şi dorinţele lui Dumnezeu în vederea mântuirii lor, calitatea de preot şi de arhiereu vine să întregească relaţia dintre oameni şi Dumnezeu. Se pune întrebarea, de ce este necesar un mijlocitor şi nu o relaţie directă dintre om şi Dumnezeu? Răspunsul este simplu, prin faptul că apropierea omului de Dumnezeu nu se putea face datorită păcatului.

Nu se putea apropia impuritatea sufletului uman de puritatea divină. Desigur că şi preotul este om şi preotul are păcate însă calitatea de învăţător, de profet şi arhiereu le-a avut Iisus Hristos cel fără de păcate, numai El ca om a adunat păcatele oamenilor, pentru iertarea lor, dar El era şi Dumnezeu, trimis pentru mântuirea omului. Totuşi preotul dinaintea Lui Hrisos, din Vechiul Testament şi apoi după Hristos a fost şi este un mijlocitor prin rugăciunile lui, prin jertfele care se aduceau şi se aduc, prin credinţa lui faţă de Dumnezeu, lucru pe care omul simplu nu are calitatea să le săvârşească. Preotului îi este dat să servească în faţa Mesei Sfinte şi să îndeplinească Sfânta Taină, deoarece el este predestinat ca mijlocitor între oameni şi Sfintele Taine ale Lui Hristos.

Părintele Stăniloae subliniază calitatea de preot pe care a avut-o Iisus Hristos: *"Prin Iisus Hristos, realizându-se cu adevărat ideea preoţiei şi a jertfei, s'a realizat şi legătura cea desăvârşită a comuniunii dintre Dumnezeu şi oameni."* 2. ***"Jertfa Lui Iisus Hristos - plinirea dreptăţii divine"***. În problema ispăşirii suferinţei Lui Iisus Hristos pentru păcatele oamenilor, El a trebuit să fie ales de Dumnezeu, pentrucă El era fără de păcat, numai El putea să-şi asume această cumplită suferinţă a jertfei pentru îndreptarea şi mântuirea oamenilor, pentru iertarea lor de către Dumnezeu. 3. ***"Iisus Hristos - Mielul care poartă păcatele lumii"***.

Părintele Stăniloae ne demonstrează că asumarea păcatelor a unei persoane care le-a săvârşit de către altă persoană nevinovată din apropierea acesteia, este o deplină dovadă de dragoste pe care persoana nevinovată o face în numele acelei vinovate pentru ca aceasta să fie iertată. Iisus Hristos ca învăţător, ca profet şi arhiereu şi-a asumat păcatele oamenilor pentru iertarea şi mântuirea lor. Dar, Iisus Hristos nu numai că îşi asumă păcatele oamenilor, din adevărată dragoste, El merge să primească nu numai batjocora, insultele şi acuzaţiile pe nedrept, dar şi cea mai cumplită pedeapsă instituită pentru marii păcătoşi prin răstignirea pe cruce de lemn şi moartea. Iată ce ne mărturiseşte autorul cărţii: *"Trei probleme se cuprind în această tainică asumare a păcatului oemensc de către Iisus Hristos: a) cum purta El, nepăcătos fiind, păcatul omenirii? b) de ce natură a fost trecerea păcatului dela oameni la El şi c) cum s'a declarat Tatăl de acord ca să sufere cel drept pentru cei nedrepţi, ca să fie scutiţi de pedeapsă cei ce-au păcătuit şi să fie pedepsit în locul lor un nevinovat? Nu cumva o face aici cu un artificiu juridic?"* (se întreabă autorul). Şi Părintele Stăniloae, printr'o demonstraţie mai largă şi pronunţată, ne citează ce scrie Serghei Bulgakov: *"Iisus nu numai pătimeşte din partea păcatelor lumii, răsculată împotriva Lui, ci şi-le şi însuşeşte dinăuntru"* prin dragostea compătimitoare" (Matr. Antonie) *şi făcându-le ca ale Sale proprii, în noaptea getsimană a suferinţei pentru ei. Această identificare este un act voluntar al Dumnezeu-Omului, în virtutea căruia El şi devine Mielul lui Dumnezeu, ce poartă păcatul lumii. Cum se produce acest fapt de asumare a păcatului, aceasta e taina Dumnezeu-Omului, singurul fără de păcat, care s'a făcut pe Sine vinovat şi răspunzător pentru păcatul lumii" (Agnot Bojii, p.384).*

Continuare în numărul viitor

UN DICŢIONAR ROMÂN-AROMÂN

În 1995 a apărut, la Editura Cartea Aromână din Syracuse, NY., USA şi Constanţa - România, Dicţionarul Român-Aromân, într'o ediţie preliminară şi parţială, prelucrat de Tiberiu Cunia. Acest dicţionar este o versiune a Dicţionarului Aromân al lui Tache Papahagi.

Dorinţa de a-i ajuta pe Aromâni a încolţit în mintea lui Tiberiu Cunia pe la începutul anilor 1970, în momentul în care a simţit că, dacă nu se va întreprinde ceva urgent pentru a-i ajuta, fraţii lui Aromâni din Macedonia sunt în pericol de dispariţie. Aromânii ajunseseră în această situaţie tragică datorită vicisitudinilor istorice din ultimii 100 de ani. Cele patru ţări în care trăiesc ca minoritate etnică specifică - Grecia, Iugoslavia (statul Macedonia de azi), Bulgaria şi Albania - au încercat să-i asimileze. De asemenea, în deceniile din urmă, fuseseră abandonaţi şi de statul român. Pentru a-i ajuta în mod efectiv, era nevoie de timp, muncă grea şi mijloace materiale substanţiale. Deci nu era uşor. În faţa acestei situaţii, câţiva Aromâni hotărîţi, printre care şi Tiberiu Cunia, s'au înţeles şi au plecat la drum. Gândul lor a fost de a-i ajuta pe Aromâni, printre altele, cu (i) organizarea de congrese de limbă şi cultură aromână, (ii) intervenţii la organismele politice internaţionale ca Naţiunile Unite şi Comunitatea Europeană şi (iii) folosirea mijloacelor de comunicaţie ca radio şi televiziune, casete audio şi video şi publicarea de cărţi şi reviste în limba aromână şi distribuirea lor printre fraţii lor macedoneni.

Tiberiu Cunia era însă mereu preocupat de modalităţile prin care se puteau realiza aceste obiective, mai repede şi mai eficace. După părerea noastră, el a prevăzut evoluţia rapidă ce va avea loc în garantarea prin legi a drepturilor minorităţilor de a-şi păstra identitatea etnică, de a-şi cultiva limba prin şcoli, biserici şi alte aşezăminte culturale; precum şi a revoluţiei computerelor personale şi a mijloacelor de comunicaţie.

Ideea de a crea un sistem nou de scriere, unic şi simplu, fără semne diacritice, cu o ortografie unitară, pentru a putea fi uşor adaptat, la orice tip de ordinator electronic şi la standardurile tehnicei tipografice de astăzi, a fost obiectivul unor lungi discuţii la Freiburg. Un astfel de sistem s'a creat, prin eliminarea semnelor diacritice dela literele româneşti ş şi ţ, şi înlocuirea lui â, î şi ă cu semnul unic a. Şi decizia de a crea noul sistem s'a dovedit a fi extrem de folositoare, pentrucă (i) a eliminat necesitatea de a apela la tipografii străine cu pregătirea de *"camera-ready"* copii de reviste şi cărţi în limba aromână (copiile pot fi pregătite de Aromâni, ei înşişi, la birourile lor de lucru şi (ii) a facilitat scrierea în aromână (scrisori, memorii, pregătirea de manuscrise literare sau ştiinţifice, etc.) la noua generaţie de scriitori tineri aromâni din ţările balcanice care astăzi, în viaţa lor profesională, folosesc aproape exclusiv ordinatoarele electronice.

Astăzi, acest sistem este folosit exclusiv în Macedonia, Albania şi Bulgaria, şi parţial în România (unde sistemul de scriere tradiţional, legat de sistemul românesc, este încă parţial în uz) şi Grecia (unde se scrie mai mult cu litere greceşti). Am putea spune că Tiberiu Cunia şi confraţii lui de drum, urmează spusele lui Aron Pumnul: *"Banii aceia sunt buni care circulă peste tot, iar cuvintele bune sunt acelea înţelese de toată lumea"*. Pe viitor, promotorii intenţionează să creeze o reţea de centre de publicaţii într'o ortografie aromână unitară, care să poată fi legate în viitor prin Internet. Până în prezent există centrele de publicaţie din Freiburg (revista *Zborlu a Nostru*), dela Syracuse (Editura Cartea Aromână), Constanţa (Fundaţia Cartea Aromână, Editura Liforag şi Editura Sammarina), şi alte centre mai mici din Macedonia, Grecia, Bulgaria şi Albania (diferite societăţi sau personalităţi aromâne). Cu excepţia Greciei, toate aceste centre publică cărţi şi reviste cu noul sistem de scriere. Singurul centru de publicaţii aromâne care a rămas cu vechiul sistem tradiţioanal, este acelá din jurul revistei Deşteptarea, Revista Aromânilor, publicat de Ministerul Culturii dela Bucureşti.

Dicţionarul Român-Aromân prezentat de editor într'un format de 22x29 cm., are 341 de pagini. El conţine circa 10.000 de cuvinte principale iar, dacă considerăm şi derivatele lor, numărul cuvintelor se urcă la circa 25.000. La început conţine o notă preliminară de o pagină, lista cărţilor publicate de editură până în prezent şi cuvântul editorului. Noi nu suntem nici filologi şi nici aromâni, aşa că, nu putem face o apreciere judicioasă asupra acestui dicţionar. În schimb, ne-a impresionat tenacitatea şi marele efort depus de autor, pentru ca acest dicţionar să vadă lumina zilei. Am putut însă spicui din nota introductivă, schimbările aduse faţă de dicţionarul Aromân-Român al lui Tache Papahagi.

În cuvântul editorului, ni se spun motivele ce l-au determinat să editeze acest dicţionar şi se dau anumite explicaţii cititorului pentru o mai bună înţelegere a dicţionarului, normele de scriere, alfabetul şi abrevierile. Autorul este conştient că dicţionarul are greşeli şi lipsuri, de aceea îl numeşte *"preliminar"* şi *"parţial"*; preliminar pentrucă nu-l consideră suficient de bun pentru o primă ediţie, şi parţial, pentrucă are numai circa jumătate din cuvintele româneşti, neologismele lipsind aproape complet. În schimb, dicţionarul are toate cuvintele aromâneşti conţinute în dicţionarul Aromân-Român al lui Tache Papahagi.

În prefaţă, autorul explică cum se poate ajunge, din orice limbă străină, la orice cuvânt aromânesc din dicţionar. Pentru aceasta este nevoie de un dicţionar din acea limbă străină în limba română şi de un dicţionar românesc de sinonime. De exemplu cuvântul românesc *"admite"*, în sensul de *"primi"* nu se poate găsi la *"admite"* ci numai la şinonimul *"primi"*. În prezent, autorul caută să-l completeze şi cu neologisme din limba română, pentru ca să obţină în câţiva ani o primă ediţie a unui dicţionar complet Român-Aromân. De remarcat este faptul că, deşi sunt trei dicţionare bune din limba aromână în limba română, în prezent, nu există decât dicţionarul lui Cunia, dintr'o altă limbă, în limba aromână.

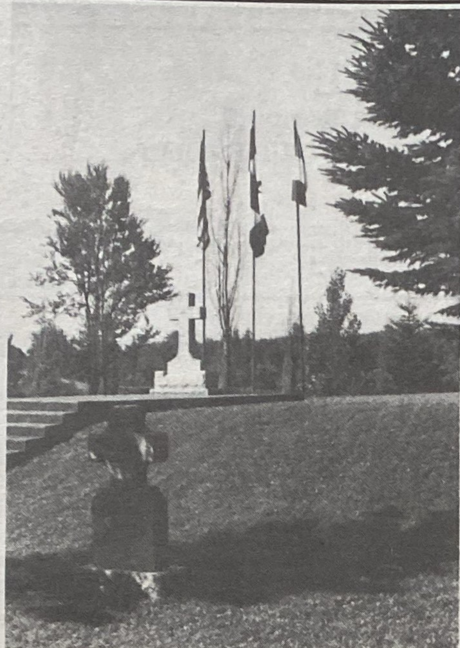
În post-scriptum cere călduros cititorilor dornici de a propune unele ameliorări să le trimită în scris la adresa editurii: Editura Cartea Aromână c/o Tiberius Cunia, 107 Britain Road, Fayetteville, NY. 13066-1807, USA. Tot la această adresă se poate comanda şi dicţionarul de către aceia ce locuiesc în America. Cei din România sau ţările balcanice pot comanda dicţionarul la adresa: Fundaţia Cartea Aromână c/o D.S. Garofil, Strada Borcea Nr.38, cod 8700, Constanţa, România.

În pagina cu lista cărţilor, constatăm că Editura Cartea Aromână fundată de Tiberiu Cunia, a publicat din 1989 şi până în prezent peste 30 de cărţi în limba aromână şi toate acestea prin efortul şi mijloacele materiale proprii. Editura scoate din anul 1994 şi o *"Rivistă di Litiratură şi Studii Armâni"*, preparată *"camera-ready copy"* la Syracuse şi tipărită la Constanţa, în România, unde costul de tipărire este mai convenabil. Revista apare de două ori pe an, are formatul de carte de 150-250 pagini şi conţine, după cum o spune numele, literatură şi studii ştiinţifice. Până acum s'au publicat 5 tomuri, al şaselea tom urmând să apară în toamna lui 1996. Tiberiu Cunia mai are, în ordinatorul său, încă multe cărţi care vor fi tipărite în anii ce vin. Toate cărţile sunt scrise în noua ortografie propusă de autor. După informaţiile pe care le avem, din cărţile şi revistele lui, peste 15.000 au fost distribuite gratuit la Aromânii din Balcani şi pe la diverse biblioteci şi universităţi, restul fiind distribuite în România sau găsindu-se de vânzare la editură.

Mihai POP

ASOCIAŢIA CULTUR
HAMILTON - CA

TABĂRA DE VA
DELA CÂMPUL RO

Supuşenia *"bietului om sub cârma vremurilor"* a făcut ca peste orgoliile oamenilor înţelepciunea cronicarului român - inspirată şi de litera Eclesiastului - să fie dovedită mai pregnant în viaţa Românilor din bejenie.

Tradiţii împământenite de sute de ani în România nu au mai putut fi transplantate în lumea nouă. Nici iarmaroacele specifice ţării de baştină, nici târgurile anuale, nici Moşii de Vară, nici căluşarii care colindau sate, târguri şi oraşe şi cu atât mai puţin unicul şi de neuitatul Târg de Fete de pe Muntele Găina. Singură, nealterată a rămas tradiţia creştină, iar slujbele în biserici n'au fost schimbate cu nici o literă, cu excepţia celor care au părăsit bisericile străbune spre mirajul sectant.

Dacă tradiţia formală n'a putut fi adusă în traistă, o altă realitate mai puternică a rămas înrădăcinată în sufletul şi simţirea Românilor. Schimbarea locului a adus şi schimbarea formei şi această schimbare este specifică pe toate planurile în marile şi puternicele state din lumea născută pe coasta de Răsărit a Atlanticului. Statele noi, bine organizate administrativ, au ajuns într'un timp relativ scurt în poziţia de lideri ai lumii, datorită elementelor prea controversate şi îngrădite în Europa: Libertatea şi Democraţia. În acest climat, creat sub deviza *"unitate în diversitate"* respiraţia redusă a oportuniştilor capotează în neant, iar cunoaşterea valorilor imanente de către cei conştienţi devine creatoare. Creaţia lor, întărită zi de zi şi an de an, creşte, se întinde şi prin repetare devine tradiţie. Este cazul a ceea ce a reuşit să înfăptuiască grupul de Români constituit în *"Asociaţia Culturală Română"* din Hamilton, Canada.

După ravagiile celui de-al Doilea Război Mondial, o mână de tineri, scăpaţi de urgiile războiului, de lagărele de concentrare şi de ocupaţia comunistă, au reuşit să treacă oceanul şi să ajungă în Canada. Nu-i aştepta nimeni cu braţele deschise, nici cu masa pusă. Erau însă tineri, vrednici şi cu dor de muncă. S'au apucat de lucru. Unii veniseră cu calificări superioare din ţară, alţii s'au apucat să-şi termine studiile şi au reuşit pentru a ocupa servicii de răspundere. Cea mai importantă realizare a lor a fost însă sudura cu vechii Români - unii de câteva generaţii - aflaţi în Canada.

Această sudură s'a concretizat în fondarea *"Asociaţiei Culturale Române"* din Hamilton - Ontario, care a luat fiinţă în anul 1957. Far călăuzitor în Marea Rătăcirilor, umăr la umăr în muncă şi cent după cent în economie, au reuşit ca în zece ani să adune din sărăcia lor un fond cu care să cumpere un teren de 47 acri, în anul 1967, pe care s'au apucat să construiască o sală de adunări, prin munca lor asiduă.

Terminată în 1969, această sală a fost primul lor cămin, unde se adunau pentru petreceri şi sărbători, unde timp de 19 ani au dat serbări, spectacole, au făcut nunţi şi s'au simţit în mediul lor.

Dragostea lor de românism a strâns tot mai multă lume în jurul asociaţiei, iar nevoia de a fi împreună a inspirat o formă nouă şi mai largă a întâlnirilor. Astfel, în anul 1971 s'a inaugurat prima săptămână a câmpului românesc. Erau invitaţi Românii de pretutindeni, să vină cu trailere, corturi, să-şi construiască aici cabane, pentru ca odată pe an, să trăiască o săptămână de duh şi simţire românească.

S'a împlinit de atunci un sfert de veac. Sala construită nu mai făcea faţă solicitărilor, a fost demolată în 1986 şi s'a început construirea unui complex modern, terminat în 1987.

Săptămâna Câmpului Românesc a devenit de acum o tradiţie şi de ea s'au legat multe evenimente culturale. Cu ocazia centenarului naşterii lui Nae Ionescu, în păstrarea memoriei marilor noştri înaintaşi, sala culturală nou construită unde activa Centrul Cultural al Asociaţiei, a primit botezul de *"Centrul Cultural Nae Ionescu"*. Tot în acel an, împlinindu-se 100 de ani dela moartea lui Mihai Eminescu, a avut loc sărbătorirea poetului naţional şi s'a ridicat monumentul Mihai Eminescu, operă în marmoră albă a sculptorului Nicăpetre.

În 1992, Centrul Cultural Nae Ionescu a găzduit sesiunea celui de-al treilea festival ROMFEST '92, care a prilejuit o fericită întâlnire a Românilor din Exil, cu reprezentanţi ai culturii şi suferinţei româneşti din România şi Basarabia.

Săptămâna Câmpului Românesc din acest an a debutat în stilul ei tradiţional, cu deosebirea că arborii şi brădetul erau mai înalţi, iarna îşi lăsase urme grele, dar harnicii gospodari le reparaseră până în ziua deschiderii. Covorul de iarbă tăiată proaspăt, se întindea mai viguros, adăpat din plin de o primăvară prea darnică în ploi.

Dela stânca tricoloră, îndreptar pe drumul *"Concession 10"*, unde placarda te anunţă că ai ajuns la Câmpul Românesc, tunelul verde te însoţeşte până la deschiderea luminişului, unde crucile de piatră ridicate în memoria morţilor în închisorile comuniste şi a generalului român anticomunist Platon Chirnoagă, mărturisesc trecătorului că fără jertfă nu există mântuire. Deasupra lor, fâlfâie steagurile canadian, american şi românesc, mărită trinitate şi garanţie a libertăţii.

Întinsul câmp, străjuit de cabane albe - ca nişte fete în ii ieşite la horă - te primeşte cu brăduţi mici, care te aşteaptă în închipuita primire cu pâine şi sare a ospitalităţii româneşti.

Plasa întinsă pe terenul de volei îţi aminteşte că tinerii au alte sporturi decât trânta bărbătească, iar terenul de fotbal aduce celor mai în vârstă nostalgia anilor de liceu. Treci grăbit prin parcul de odihnă, printre băncile cu mese aşezate pentru taifas, însoţit de gălăgia celor care se scaldă în piscină. Cobori uşor, pe pantă şi te opreşti reţinut de o mână nevăzută, la troiţa lui Aron Cotruş, care te întreabă: *"ai citit poemul Ţara?"* Abia atunci îţi dai seama că intrând în acest colţ mirific de lume, eşti altul decât cel care ai venit. Trăieşti în România şi sălciile sunt vestalele despletite ale unui cult nebănuit. Ai privit cerul stând pe marginea lacului? Este deosebit de cel de sus, iar oglinda lui *"curge"* uimitor de încet. Urci pe podeţ spre capelă? Fii cu băgare de seamă. Scara aceasta duce până la cer, care sălăşluieşte misterios lângă turnul clopotniţei. Uită unde eşti, fii tu însuţi, cu dragostea din tine şi vei simţi comuniunea cu el. Dar poate este încă prea devreme pentru oameni...

Conferenţiar: Prof. Ion HALMAGHI, Moderator: Zahu PANĂ, Conferenţi

Să revenim însă la Săptămâna Câmpului Românesc. Luni 22 Iulie a fost ziua de cunoaştere a oaspeţilor veniţi din România, Statele Unite şi Canada.

Marţi 23 Iulie, după excursia dela Niagara, seara a avut loc tradiţionalul foc de tabără, cu cântece, snoave şi bucuria copiilor care zburdau pe lângă foc. Cu această ocazie George Donisan, preşedintele Asociaţiei Culturale Române a deschis Săptămâna Câmpului Românesc urând *"Bun venit"* tuturor participanţilor la Tabăra de Vară 1996 dela Câmpul Românesc.

Miercuri 24 Iulie la *"Centru"*, se dă semnalul de adunare. Este prima seară a comunicărilor.

George Bălaşu, directorul *"Cuvântului Românesc"*, anunţă auditoriul că Centrul Cultural Nae Ionescu a ales ca moderator al comunicărilor din acest an pe Zahu Pană, cunoscut poet şi publicist.

În aplauzele întregii săli, Zahu Pană, adânc marcat de ireparabila pierdere suferită prin moartea soţiei, ocupă plin de sobrietate locul şi dă cuvântul primului conferenţiar, **Dr. Pr. Dumitru Ichim** care vorbeşte despre *"Lo*
sizare şi des
căutând să s
legătură înt
vechile curent
creştinism,
Sfântul Ioan E
Subiectul, ca
peste 2000 de a
filosofie şi te
ascultat cu ate

Al doilea c
fost **Dr. Andre**
din România,
despre ***"Lovi***
decembristă

anului 1989"
ţiarul, care a
Facultatea de
zentat eveni
Decembrie 19
tură de stat co
n'a urmărit de
comuniştilor
doi în locul c
lonul unu. Arg
texte juridic
stituţie, a susţ
gul regim dela
frunte cu Ion
ilegal şi dator
din ţară şi c
aceea de a fa
ilegalitate să
Subiectul de
tate a stârnit
în stil academ
conturat c
intr'adevăr a
lovitura de st
pararea puter
lovitură n'ar f
efect fără de
care au dus
tineretului c
sânge ale cel
festau: *"Vom*
fi liberi". Fu
cu justificarea
a ei duce în f
tezei conferen

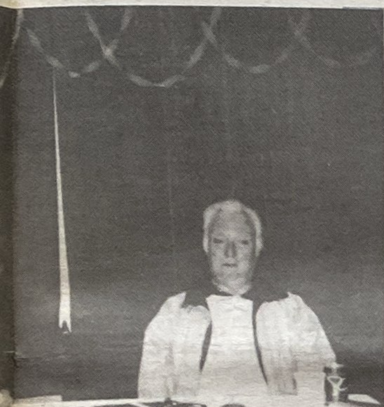
Joi 25 Iulie
incep cu lucr
Pană, despre
dela Aiud". D
de 30 de ani,
exil a începu
vălul de pe a
ultima de ma
brutalităţii c
publicaţia *"*
nale" dela S
tene Androne

URALĂ ROMÂNĂ
CANADA

VARĂ 1996
ROMÂNESC

te despre *"Logos, înlogosizare și deslogosizare"*, căutând să stabilească o legătură între Heraclit, vechile curente filosofice și creștinism, în special Sfântul Ioan Evanghelistul. Subiectul, care condensa peste 2000 de ani de istorie, filosofie și teologie a fost ascultat cu atenție.

Al doilea conferențiar a fost **Dr. Andrei Coltofeanu** din România, care a vorbit despre *"Lovitura de stat decembristă din România*

PANĂ, Conferențiar : Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

anului 1989". Conferențiarul, care are la bază și Facultatea de Drept, a prezentat evenimentele din Decembrie 1989 ca o lovitură de stat comunistă, care n'a urmărit decât instalarea comuniștilor din eșalonul doi în locul celor din eșalonul unu. Argumentând cu texte juridice din Constituție, a susținut că întregul regim dela București, în frunte cu Ion Iliescu, este ilegal și datoria Românilor din țară și din exil este aceea de a face ca această ilegalitate să fie înlăturată. Subiectul de mare actualitate a stârnit discuții duse în stil academic, din care s'a conturat concluzia că intr'adevăr a fost folosită lovitura de stat pentru acapararea puterii, dar această lovitură n'ar fi avut nici un efect fără demonstrațiile care au dus la revoluția tineretului cu jertfele de sânge ale celor care manifestau: *"Vom muri, dar vom fi liberi"*. Furtul revolutiei cu justificarea de *"emanați"* a ei duce în final la esența tezei conferențiarului.

Joi 25 Iulie, conferințele încep cu lucrarea lui **Zahu Pană**, despre ***"Reeducarea dela Aiud"***. După mai bine de 30 de ani, în țară și în exil a început să se ridice vălul de pe această acțiune, ultima de mare anvergură a brutalității comuniste. În publicația *"Puncte Cardinale"* dela Sibiu, Demostene Andronescu a publicat un serial despre această acțiune și Zahu Pană, vorbind despre premizele care au dus la reeducarea dela Aiud, a făcut o trecere în revistă a evenimentelor politice internaționale și interne, care au favorizat pe comuniști în declanșarea ei. Este de datoria celor care cunosc împrejurările cât și acțiunea acestei reeducări să aducă la lumină cunoștințele lor pentru cei de azi și pentru istoricii de mâine - a spus Zahu Pană - pentrucă fiecare din noi cunoaște doar câte un fragment din ea și numai contribuția tuturor celor trecuți prin Aiud în acea perioadă poate da monstruzitatea ansamblului ei. Bine documentată, plină de momente emoționante, conferința a fost urmărită cu un viu interes, sfârșită în lacrimile ascultătorilor care, la propunerea Ing. Albulescu, s'au ridicat în picioare și au păstrat un minut de reculegere pentru victimele dela Aiud.

A doua conferință a fost a **Preotului Gh. Calciu** care a vorbit despre ***"Cauzele secrete ale Reformei lui Luther"***. Bogata bibliografie care a stat la pregătirea conferinței, claritatea expunerii, stilul literar și dicția conferențiarului au făcut ca la sfârșitul conferinței interesul subiectului să fie atât de mare încât numărul de întrebări și răspunsuri date să apară ca alte mini-conferințe cu explicații despre epoca, ambianța, structura societății și rolul bisericii în perioada respectivă.

Vineri 26 Iulie, Zahu Pană - moderatorul sesiunii - a prezentat pe cei doi conferențiari, oameni de prestigiu și de cultură - Prof. Ion Halmaghi din Statele Unite și Prof. Dr. Nicolae Ciachir, istoric din România.

După prezentarea celor doi conferențiari, Zahu Pană a ținut să sublinieze importanța națională a sesiunilor culturale dela Câmpul Românesc printr'o observație pertinentă a momentului acelei seri.

El a scos în evidență că chiar în acel moment cei trei care se găseau la masa conferinței: Prof. Ion Halmaghi, Prof. Dr. Nicolae Ciachir și dânsul ca moderator, vorbind cu toții despre România și naționalismul românesc sunt născuți în teritorii care nu aparțin României. Prof. Ion Halmaghi este născut în Statele Unite ale Americii, Prof. Dr. Nicolae Ciachir este născut în Basarabia, care deși pământ românesc nu aparține României, iar Zahu Pană este născut în Macedonia, manifestând cu toții pentru cauza României și a idealului românesc în Canada.

Iată, a arătat dânsul, că simțirea românească este aceeași oriunde ne-am afla, întinzându-se în extra-spiritualitate așa cum vapoarele, avioanele și ambasadele se bucură pe plan politic de extra-teritorialitate.

După această remarcă a urmat conferința Prof. Ion Halmaghi.

În stilul său sobru, academic și literar, **Ion Halmaghi** a vorbit despre ***"Adevăratul naționalism din România"***, o sinteză a valorilor spirituale românești și a curentului naționalist din România, începând cu secolul trecut, conturat de noile dimensiuni după reîntregirea României Mari, prin curentul născut de *"Generația din 1922"* și dus la apogeu de generația dintre cele două războaie mondiale. Definind cu precizie națiunea ca unitate a celor de un sânge, o credință și un ideal, și ca o parte a omenirii creată de Dumnezeu, Ion Halmaghi a concluzionat că liantul care unește pe membrii aceleiași națiuni pentru a lucra în folosul ei, este dragostea și tot dragostea trebue să rămână și ca raport de relații cu celelalte națiuni.

Prof. Nicolae Ciachir a vorbit despre ***"Marile Puteri și România"***. Înainte de începerea conferinței, Zahu Pană a prezentat auditoriului un element în premieră: cartea Prof. Nicolae Ciachir *"Marile Puteri și România, 1856-1947"*, o trecere în revistă a 91 de ani de istorie românească. Apărută în acest an, cartea nu a fost pusă încă în vânzare în librăriile din România și Prof. Nicolae Ciachir a ținut ca ea să fie lansată la Câmpul Românesc, unde s'au pus în vânzare primele exemplare, cu autograful autorului.

Cunoscut cititorilor *"Cuvântului Românesc"* prin serialele publicate, Prof. Nicolae Ciachir a prezentat un fragment de istorie, în

care Marile Puteri au jucat un rol în destinul României. Ca o sinteză a politicii Marilor Puteri, conferențiarul a subliniat că după războiul Crimeii, Marile Puteri i-au izgonit pe Ruși din țările românești și au garantat hotarele lor

după care, în 1944, Marile Puteri ne-au cedat Rușilor și nu ne-au garantat nimic.

Subiectul de mare actualitate a stârnit, cum era și firesc, o mulțime de întrebări legate în special de relațiile României cu Rusia și Ucraina care ne-au ocupat Basarabia și Bucovina. Prof. Nicolae Ciachir, în răspunsul dat, a mărturisit că ocupația comunistă a lăsat urme adânci atât în țările fostei Uniuni Sovietice cât și în România, unde o mare parte din populație este încă apatică, dacă nu chiar ostilă schimbării formelor actuale.

Cu aceste ultime concluzii, sesiunea de comunicări a luat sfârșit, iar a doua zi, Sâmbătă 27 Iulie a avut loc ședința Centrului Cultural Nae Ionescu pentru concluzii și proiecte.

Seara, a avut loc tradiționala masă de închidere, cu un eveniment inedit: sărbătorirea familiei Betty și Cornel Corsatea, pentru participarea neîntreruptă timp de 25 de ani la Săptămâna Câmpului Românesc. Orchestra, dansul și petrecerea au întregit programul taberei de vară.

Luminile se sting și cei prezenți mai întârzie afară, reținuți de frumusețea dăruită de un clar de lună nemaiîntâlnit de mult.

Despărțirile emoționante se sfârșeau cu noua urare: *"La anul la Câmpul Românesc", "Cu bine și Doamne ajută!"*

PARTICIPANT

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ HAMILTON - CANADA

TABĂRA DE VARĂ 1996 DELA CÂMPUL ROMÂNESC

Supuşenia *"bietului om sub cârma vremurilor"* a făcut ca peste orgoliile oamenilor înţelepciunea cronicarului român - inspirată şi de litera Eclesiastului - să fie dovedită mai pregnant în viaţa Românilor din bejenie.

Tradiţii împământenite de sute de ani în România nu au mai putut fi transplantate în lumea nouă. Nici iarmaroacele specifice ţării de baştină, nici târgurile anuale, nici Moşii de Vară, nici căluşarii care colindau sate, târguri şi oraşe şi cu atât mai puţin unicul şi de neuitatul Târg de Fete de pe Muntele Găina. Singură, nealterată a rămas tradiţia creştină, iar slujbele în biserici n'au fost schimbate cu nici o literă, cu excepţia celor care au părăsit bisericile străbune spre mirajul sectant.

Dacă tradiţia formală n'a putut fi adusă în traistă, o altă realitate mai puternică a rămas înrădăcinată în sufletul şi simţirea Românilor. Schimbarea locului a adus şi schimbarea formei şi această schimbare este specifică pe toate planurile în marile şi puternicele state din lumea născută pe coasta de Răsărit a Atlanticului. Statele noi, bine organizate administrativ, au ajuns într'un timp relativ scurt în poziţia de lideri ai lumii, datorită elementelor prea controversate şi îngrădite în Europa: Libertatea şi Democraţia. În acest climat, creat sub deviza *"unitate în diversitate"* respiraţia redusă a oportuniştilor capotează în neant, iar cunoaşterea valorilor imanente de către cei conştienţi devine creatoare. Creaţia lor, întărită zi de zi şi an de an, creşte, se întinde şi prin repetare devine tradiţie. Este cazul a ceea ce a reuşit să înfăptuiască grupul de Români constituit în *"Asociaţia Culturală Română"* din Hamilton, Canada.

După ravagiile celui deal Doilea Război Mondial, o mână de tineri, scăpaţi de urgiile războiului, de lagărele de concentrare şi de ocupaţia comunistă, au reuşit să treacă oceanul şi să ajungă în Canada. Nu-i aştepta nimeni cu braţele deschise, nici cu masa pusă. Erau însă tineri, vrednici şi cu dor de muncă. S'au apucat de lucru. Unii veniseră cu calificări superioare din ţară, alţii s'au apucat să-şi termine studiile şi au reuşit pentru a ocupa servicii de răspundere. Cea mai importantă realizare a lor a fost însă sudura cu vechii Români - unii de câteva generaţii - aflaţi în Canada.

Această sudură s'a concretizat în fondarea *"Asociaţiei Culturale Române"* din Hamilton - Ontario, care a luat fiinţă în anul 1957. Far călăuzitor în Marea Rătăcirilor, umăr la umăr în muncă şi cent după cent în economie, au reuşit ca în zece ani să adune din sărăcia lor un fond cu care să cumpere un teren de 47 acri, în anul 1967, pe care s'au apucat să construiască o sală de adunări, prin munca lor asiduă.

Terminată în 1969, această sală a fost primul lor cămin, unde se adunau pentru petreceri şi sărbători, unde timp de 19 ani au dat serbări, spectacole, au făcut nunţi şi s'au simţit în mediul lor.

Dragostea lor de românism a strâns tot mai multă lume în jurul asociaţiei, iar nevoia de a fi împreună a inspirat o formă nouă şi mai largă a întâlnirilor. Astfel, în anul 1971 s'a inaugurat prima săptămână a câmpului românesc. Erau invitaţi Românii de pretutindeni, să vină cu trailere, corturi, să-şi construiască aici cabane, pentru ca odată pe an, să trăiască o săptămână de duh şi simţire românească.

S'a împlinit de atunci un sfert de veac. Sala construită nu mai făcea faţă solicitărilor, a fost demolată în 1986 şi s'a început construirea unui complex modern, terminat în 1987.

Săptămâna Câmpului Românesc a devenit de acum o tradiţie şi de ea s'au legat multe evenimente culturale. Cu ocazia centenarului naşterii lui Nae Ionescu, în păstrarea memoriei marilor noştri înaintaşi, sala culturală nou construită unde activa Centrul Cultural al Asociaţiei, a primit botezul de *"Centrul Cultural Nae Ionescu"*. Tot în acel an, împlinindu-se 100 de ani dela moartea lui Mihai Eminescu, a avut loc sărbătorirea poetului naţional şi s'a ridicat monumentul Mihai Eminescu, operă în marmoră albă a sculptorului Nicăpetre.

În 1992, Centrul Cultural Nae Ionescu a găzduit sesiunea celui de-al treilea festival ROMFEST '92, care a prilejuit o fericită întâlnire a Românilor din Exil, cu reprezentanţi ai culturii şi suferinţei româneşti din România şi Basarabia.

Săptămâna Câmpului Românesc din acest an a debutat în stilul ei tradiţional, cu deosebirea că arborii şi brădetul erau mai înalţi, iarna îşi lăsase urme grele, dar harnicii gospodari le reparaseră până în ziua deschiderii. Covorul de iarbă tăiată proaspăt, se întindea mai viguros, adăpat din plin de o primăvară prea darnică în ploi.

Dela stânca tricoloră, îndreptar pe drumul *"Concession 10"*, unde placarda te anunţă că ai ajuns la Câmpul Românesc, tunelul verde te însoţeşte până la deschiderea luminişului, unde crucile de piatră ridicate în memoria morţilor în închisorile comuniste şi a generalului român anticomunist Platon Chirnoagă, mărturisesc trecătorului că fără jertfă nu există mântuire. Deasupra lor, fâlfâie steagurile canadian, american şi românesc, mărită trinitate şi garanţie a libertăţii.

Întinsul câmp, străjuit de cabane albe - ca nişte fete în ii ieşite la horă - te primeşte cu brăduţi mici, care te aşteaptă în închipuita primire cu pâine şi sare a ospitalităţii româneşti.

Plasa întinsă pe terenul de volei îţi aminteşte că tinerii au alte sporturi decât trânta bărbătească, iar terenul de fotbal aduce celor mai în vârstă nostalgia anilor de liceu. Treci grăbit prin parcul de odihnă, printre băncile cu mese aşezate pentru taifas, însoţit de gălăgia celor care se scaldă în piscină. Cobori uşor, pe pantă şi te opreşti reţinut de o mână nevăzută, la troiţa lui Aron Cotruş, care te întreabă: *"ai citit poemul Ţara?"* Abia atunci îţi dai seama că intrând în acest colţ mirific de lume, eşti altul decât cel care ai venit. Trăieşti în România şi sălciile sunt vestalele despletite ale unui cult nebănuit. Ai privit cerul stând pe marginea lacului? Este deosebit de cel de sus, iar oglinda lui *"curge"* uimitor de încet. Urci pe podeţ spre capelă? Fii cu băgare de seamă. Scara aceasta duce până la cer, care sălăşluieşte misterios lângă turnul clopotniţei. Uită unde eşti, fii tu însuţi, cu dragostea din tine şi vei simţi comuniunea cu el. Dar poate este încă prea devreme pentru oameni...

Conferenţiar: Prof. Ion HALMAGHI, Moderator: Zahu PANĂ, Conferenţiar : Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

Să revenim însă la Săptămâna Câmpului Românesc. Luni 22 Iulie a fost ziua de cunoaştere a oaspeţilor veniţi din România, Statele Unite şi Canada.

Marţi 23 Iulie, după excursia dela Niagara, seara a avut loc tradiţionalul foc de tabără, cu cântece, snoave şi bucuria copiilor care zburdau pe lângă foc. Cu această ocazie George Donisan, preşedintele Asociaţiei Culturale Române a deschis Săptămâna Câmpului Românesc urând *"Bun venit"* tuturor participanţilor la Tabăra de Vară 1996 dela Câmpul Românesc.

Miercuri 24 Iulie la *"Centru"*, se dă semnalul de adunare. Este prima seară a comunicărilor.

George Bălaşu, directorul *"Cuvântului Românesc"*, anunţă auditoriul că Centrul Cultural Nae Ionescu a ales ca moderator al comunicărilor din acest an pe Zahu Pană, cunoscut poet şi publicist.

În aplauzele întregii săli, Zahu Pană, adânc marcat de ireparabila pierdere suferită prin moartea soţiei, ocupă plin de sobrietate locul şi dă cuvântul primului conferenţiar, **Dr. Pr. Dumitru Ichim** care vorbeşte despre ***"Logos, înlogosizare şi deslogosizare"***, căutând să stabilească o legătură între Heraclit, vechile curente filosofice şi creştinism, în special Sfântul Ioan Evanghelistul. Subiectul, care condensa peste 2000 de ani de istorie, filosofie şi teologie a fost ascultat cu atenţie.

Al doilea conferenţiar a fost **Dr. Andrei Coltofeanu** din România, care a vorbit despre ***"Lovitura de stat decembristă din România anului 1989"***. Conferenţiarul, care are la bază şi Facultatea de Drept, a prezentat evenimentele din Decembrie 1989 ca o lovitură de stat comunistă, care n'a urmărit decât instalarea comuniştilor din eşalonul doi în locul celor din eşalonul unu. Argumentând cu texte juridice din Constituţie, a susţinut că întregul regim dela Bucureşti, în frunte cu Ion Iliescu, este ilegal şi datoria Românilor din ţară şi din exil este aceea de a face ca această ilegalitate să fie înlăturată. Subiectul de mare actualitate a stârnit discuţii duse în stil academic, din care s'a conturat concluzia că într'adevăr a fost folosită lovitura de stat pentru acapararea puterii, dar această lovitură n'ar fi avut nici un efect fără demonstraţiile care au dus la revoluţia tineretului cu jertfele de sânge ale celor care manifestau: *"Vom muri, dar vom fi liberi"*. Furtul revoluţiei cu justificarea de *"emanaţi"* a ei duce în final la esenţa tezei conferenţiarului.

Joi 25 Iulie, conferinţele încep cu lucrarea lui **Zahu Pană**, despre ***"Reeducarea dela Aiud"***. După mai bine de 30 de ani, în ţară şi în exil a început să se ridice vălul de pe această acţiune, ultima de mare anvergură a brutalităţii comuniste. În publicaţia *"Puncte Cardinale"* dela Sibiu, Demostene Andronescu a publicat un serial despre această acţiune şi Zahu Pană, vorbind despre premizele care au dus la reeducarea dela Aiud, a făcut o trecere în revistă a evenimentelor politice internaţionale şi interne, care au favorizat pe comunişti în declanşarea ei. Este de datoria celor care cunosc împrejurările cât şi acţiunea acestei reeducări să aducă la lumină cunoştinţele lor pentru cei de azi şi pentru istoricii de mâine - a spus Zahu Pană - pentrucă fiecare din noi cunoaşte doar câte un fragment din ea şi numai contribuţia tuturor celor trecuţi prin Aiud în acea perioadă poate da monstruzitatea ansamblului ei. Bine documentată, plină de momente emoţionante, conferinţa a fost urmărită cu un viu interes, sfârşită în lacrimile ascultătorilor care, la propunerea Ing. Albulescu, s'au ridicat în picioare şi au păstrat un minut de reculegere pentru victimele dela Aiud.

A doua conferinţă a fost a **Preotului Gh. Calciu** care a vorbit despre ***"Cauzele secrete ale Reformei lui Luther"***. Bogata bibliografie care a stat la pregătirea conferinţei, claritatea expunerii, stilul literar şi dicţia conferenţiarului au făcut ca la sfârşitul conferinţei interesul subiectului să fie atât de mare încât numărul de întrebări şi răspunsuri date să apară ca alte miniconferinţe cu explicaţii despre epoca, ambianţa, structura societăţii şi rolul bisericii în perioada respectivă.

Vineri 26 Iulie, Zahu Pană - moderatorul sesiunii - a prezentat pe cei doi conferenţiari, oameni de prestigiu şi de cultură - Prof. Ion Halmaghi din Statele Unite şi Prof. Dr. Nicolae Ciachir, istoric din România.

După prezentarea celor doi conferenţiari, Zahu Pană a ţinut să sublinieze importanţa naţională a sesiunilor culturale dela Câmpul Românesc printr'o observaţie pertinentă a momentului acelei seri.

El a scos în evidenţă că chiar în acel moment cei trei care se găseau la masa conferinţei: Prof. Ion Halmaghi, Prof. Dr. Nicolae Ciachir şi dânsul ca moderator, vorbind cu toţii despre România şi naţionalismul românesc sunt născuţi în teritorii care nu aparţin României. Prof. Ion Halmaghi este născut în Statele Unite ale Americii, Prof. Dr. Nicolae Ciachir este născut în Basarabia, care deşi pământ românesc nu aparţine României, iar Zahu Pană este născut în Macedonia, manifestând cu toţii pentru cauza României şi a idealului românesc în Canada.

Iată, a arătat dânsul, că simţirea românească este aceeaşi oriunde ne-am afla, întinzându-se în extra-spiritualitate aşa cum vapoarele, avioanele şi ambasadele se bucură pe plan politic de extra-teritorialitate.

După această remarcă a urmat conferinţa Prof. Ion Halmaghi.

În stilul său sobru, academic şi literar, **Ion Halmaghi** a vorbit despre ***"Adevăratul naţionalism din România"***, o sinteză a valorilor spirituale româneşti şi a curentului naţionalist din România, începând cu secolul trecut, conturat de noile dimensiuni după reîntregirea României Mari, prin curentul născut de *"Generaţia din 1922"* şi dus la apogeu de generaţia dintre cele două războaie mondiale. Definind cu precizie naţiunea ca unitate a celor de un sânge, o credinţă şi un ideal, şi ca o parte a omenirii creată de Dumnezeu, Ion Halmaghi a concluzionat că liantul care uneşte pe membrii aceleiaşi naţiuni pentru a lucra în folosul ei, este dragostea şi tot dragostea trebue să rămână şi ca raport de relaţii cu celelalte naţiuni.

Prof. Nicolae Ciachir a vorbit despre ***"Marile Puteri şi România"***. Înainte de începerea conferinţei, Zahu Pană a prezentat auditoriului un element în premieră: cartea Prof. Nicolae Ciachir *"Marile Puteri şi România, 1856-1947"*, o trecere în revistă a 91 de ani de istorie românească. Apărută în acest an, cartea nu a fost pusă încă în vânzare în librăriile din România şi Prof. Nicolae Ciachir a ţinut ca ea să fie lansată la Câmpul Românesc, unde s'au pus în vânzare primele exemplare, cu autograful autorului.

Cunoscut cititorilor *"Cuvântului Românesc"* prin serialele publicate, Prof. Nicolae Ciachir a prezentat un fragment de istorie, în care Marile Puteri au jucat un rol în destinul României. Ca o sinteză a politicii Marilor Puteri, conferenţiarul a subliniat că după războiul Crimeii, Marile Puteri i-au izgonit pe Ruşi din ţările româneşti şi au garantat hotarele lor după care, în 1944, Marile Puteri ne-au cedat Ruşilor şi nu ne-au garantat nimic.

Subiectul de mare actualitate a stârnit, cum era şi firesc, o mulţime de întrebări legate în special de relaţiile României cu Rusia şi Ucraina care ne-au ocupat Basarabia şi Bucovina. Prof. Nicolae Ciachir, în răspunsul dat, a mărturisit că ocupaţia comunistă a lăsat urme adânci atât în ţările fostei Uniuni Sovietice cât şi în România, unde o mare parte din populaţie este încă apatică, dacă nu chiar ostilă schimbării formelor actuale.

Cu aceste ultime concluzii, sesiunea de comunicări a luat sfârşit, iar a doua zi, Sâmbătă 27 Iulie a avut loc şedinţa Centrului Cultural Nae Ionescu pentru concluzii şi proiecte.

Seara, a avut loc tradiţionala masă de închidere, cu un eveniment inedit: sărbătorirea familiei Betty şi Cornel Corsatea, pentru participarea neîntreruptă timp de 25 de ani la Săptămâna Câmpului Românesc. Orchestra, dansul şi petrecerea au întregit programul taberei de vară.

Luminile se sting şi cei prezenţi mai întârzie afară, reţinuţi de frumuseţea dăruită de un clar de lună nemaiîntâlnit de mult.

Despărţirile emoţionante se sfârşeau cu noua urare: *"La anul la Câmpul Românesc"*, *"Cu bine şi Doamne ajută!"*

PARTICIPANT

DIALOGUL TEOLOGILOR

Radu NEGRESCU-SUȚU

Urmare din numărul trecut

Creștinul: În fine, să revenim la Toledoth Yeshuh, subiect tabu pentru Abélard, care nu-l abordează în *Dialogul* său, însă nu și pentru Origene, care-l califică drept *"discursuri puerile, unde nu există nimic demn dè părul alb al unui filosof"*, sau o adunătură de *"grosolănii de oameni simpli"*. (*Contra Celsum, pag. 16)*

Am adus cu mine un exemplar din această carte, editată în 1984 de către Editura Berg. Int., sub titlul *"L'Évangile du ghetto"*.

Din păcate, nu pot cita din ea, datorită unei interdicții specificate de către editor. Vă pot însă parafaza unele idei, pentru noi, șocante.

Să începem cu *Manuscrisul dela Viena*, unde aflăm cu stupoare că Fecioara Maria, soția lui Iosif este violată de către vecinul său, Yohann, în lipsa soțului de acasă.

Nu lipsesc nici detaliile cele mai intime. Aflăm astfel că întâmplarea se petrece în patul conjugal și în perioada de ciclu menstrual.

Maria naște astfel pe Yehoshuah (Iisus), numit astfel după numele unchiului său.

Iar nelegiuitul de vecin, dădu totul în vileag, spunând la toată lumea că Iisus este fiul său și al Mariei cea adulteră și impură.

Anii trec, treizeci la număr, și înțelepții cad de acord să-l omoare pe acest bastard, fiul impurei, desfrânatei și prostituatei Maria, prin strangulare (spânzurare).

În *Versiunea Huldreich*, aflăm însă că soțul Mariei nu era Iosif, ci Paphos ben Yehudah și că Maria era fiica lui Kalpos și sora lui Rabbi Simon Kalpos. Și că înainte de căsătorie, Maria fusese coafeză pentru femei. Iar în ziua postului de Kippur, Maria fuge de derbedeul Iosif Pandera din Nazaret, din Ierusalim la Betleem.

Rămasă grea, Maria născu în același an pe Yeshuah (Iisus) din Nazaret, după care rămânând din nou grea, născu alți fii și fiice.

Anii trec, din nou, și înțelepții condamnă pe acest fiu al menstruației (nidah) și al prostituției, bastardul Iisus.

În seara de Paște (Pessah), Yezus (Iisus) fu scos din carceră și spânzurat de un copac, în afara Ierusalimului, spre bucuria norodului adunat spre a savura acest spectacol.

Către seară, Iuda luă corpul lui Yezus și îl duse în grădina sa, depunându-l în latrine, pentru ca astfel să se îndeplinească prezicerile înțelepților, referitoare la pedeapsa balegei fierbinți, aplicată celor care le nesocotesc cuvintele.

Ajungând și la *Manuscrisul dela Strasbourg,* aflăm printre alte detalii că Iuda, luându-și zborul după Iisus care încercase să fugă pe calea aerului, se luptă cu acesta și-l dovedește folosindu-se de un procedeu imoral, mai precis spurcându-l prin urină. Devenit impur, Iisus își pierde toate puterile și cade la pământ.

Iar în *Manuscrisul dela Cairo,* Iuda zboară după nelegiuitul de Iisus până la Muntele Carmel, unde acesta se ascunsese în grota lui Ilie, transformându-se într'un cocoș. Rabbi Iuda grădinarul îl găsește cu toate acestea pe Iisus cel rău și apucându-l de creastă îl aduce în fața lui Rabbi Yehoshuah ben Perahia și amândoi îl spânzură și crucifică pe o varză.

Toate aceste blasfemii umplu o sută de pagini, urmate de câteva citate din reacția mediului creștin reprezentat prin Tertullian, Raban Maur, Agobard, Porchetus Salvaticus, Martin Luther și Faust Socin, deci între secolele II și XVI.

Eminență, toate aceste detalii nedemne de o lucrare a înțelepților iudaismului, cum este Talmudul, jignesc profund în credința lor milioanele de Creștini din această lume, care venerează în persoana lui Iisus, Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu adevărat, pe Mesia. Și le poate provoca o justificată și legitimă revoltă împotriva religiei voastre.

Evreul: Vă voi răspunde citându-l pe Rabbi Simon bar Ami, care a spus: *"Fericit cel ce este deasupra greșelilor"*. Acestea fiind zise, Iisus nu a putut fi crucificat după legea romană, căci nu era vinovat în fața justiției romane, ci doar după legea mozaică, care prevedea strangularea prin spânzurătoare.

Creștinul: Este oare posibil, ca acest om care a înfăptuit lucruri atât de mari în favoarea întregii omeniri, obligându-i pe credincioși să renunțe la vicii în așteptarea Judecății de Apoi, să fi avut cea mai rușinoasă dintre nașteri și cea mai nedreaptă moarte?

Cu ce a greșit Iisus în fața Legii voastre, pentru a fi fost astfel condamnat?

Evreul: Talmudul afirmă că *"În ajunul Paștelui (Pessah), Iisus a fost spânzurat... pentrucă practicase magia, seducând poporul lui Israel și cauzându-i apostazia: (Sah. 43.a)*.

Deci miracolele sale nu au avut nici un caracter divin. Conform preceptului 27 din Torah, referitor la *"interzicerea falșilor profeți"*, pedeapsa pentru aceștia este strangularea. *(Mișna Sanhedrin XI, 1)*

Iar referitor la milioanele de Creștini la care Excelența voastră se referă, să nu uităm că pe vreme aceea, Creștinii erau doar o sectă infimă.

Creștinul: M'am referit la milioanele de Creștini din ziua de azi, ceea ce nu mai reprezintă o sectă infimă. Și de fapt este vorba de miliarde de Creștini, dela începutul creștinismului și până astăzi, cărora aceste texte din Talmud le-au provocat, timp de secole, o imensă jignire sufletească.

Musulmanul: Atâta timp cât aceste texte vor continua să mai facă parte din Talmud, credincioșii musulmani se vor socoti, de asemeni, jigniți în credința lor în Aisa, profetul lui Allah și mama sa, Fecioara Maryam.

Creștinul: Excelență, Iisus a spus clar: *"Să nu credeți că am venit să stric Legea (Torah) sau Proorocii, am venit nu să stric, ci să împlinesc" (Mat.5,17)*. Și cu toate acestea, *"Groapa (Crucea) Lui a fost pusă între cei răi... măcar că nu săvârșise nici o nelegiuire și nu se găsise nici un vicleșug în gura Lui" (Isa. 53,9)*.

Evreul: Se poate presupune că aceiași oameni care l-au primit pe Iisus cu osanale la intrarea sa în Ierusalim, de Florii, l-au condamnat o săptămână mai târziu la moarte, preferând acestuia pe tâlharul Barabas.

Ori lumea este ingrată, ori Iisus nu a fost Mesia, ori și una și alta...Violenței verbale pe care mi-o reproșați...

Creștinul: Eu nu am reproșat, ci constatat.

Evreul: Fie, noi îi putem opune violența verbală excesivă a lui Ioan Chrysostome din 386, în Antiohia, ori a lui Ieronim, sau a lui Ferran Martinez din 1391, care a cauzat masacrul a peste 100.000 de Evrei în Spania.

Creștinul: Excelență, în loc să opunem pe Evrei, Creștinilor, îi putem asocia. Precum s'a întâmplat în arenele romane, sub Neron, Domițian, Traian, Decius sau Galeriu.

Evreul: De acord, este mult mai înțelept. Nu îi putem însă asocia la autodafeurile din Europa anului 1348, când Evreii acuzați de a fi fost la originea ciumei care devastase întreg continentul, au fost arși de vii pe rug.

Acele pasaje din Talmud, pe care ni le reproșați, pot reprezenta o reacție de legitimă apărare a Evreilor, siliți să trăiască în ghetto-uri și creștinați cu forța, adică puși în situația de a alege între moarte și viață, iar convertirea lor nefiind sinceră, nu are nici o valoare.

Creștinul: Excelență, însă aceste pasaje din Talmud sunt cu mult anterioare acestei perioade de creștinizare abuzivă, despre care vorbiți.

Evreul: Nu am spus că reprezintă, ci că pot reprezenta. Este o diferență. Ce este cert, este că aceste pasagii cu caracter de parodie, glume care aparțin mai degrabă literaturii umoristice după gustul levantin, au fost și sunt un izvor nesecat la care se adapă toți antisemiții, mai mult sau mai puțin voalați.

Creștinul: Eminență, a constata că aceste pasagii din Talmud au un vădit caracter anticreștin, nu constituie deloc o dovadă de antisemitism, căci ele nu reprezintă întreaga religie ebraică, pe care noi o respectăm.

Evreul: Omenirea nu a cunoscut altă lucrare care să fi suferit, precum Talmudul nostru, de-a lungul secolelor, atâtea discreditări, insulte, calomnii și persecuții din partea oamenilor.

Ars pe rug în piața pubilcă (Place de Grève) la Paris în 1240 sau 1242 de către Regele Ludovic al IX-lea pe care voi l-ați canonizat, sau în Italia între 1554-1559; *"Molohul"* Hitler repetă gestul peste câteva secole, în 1933.

Creștinul: Excelență, deși Biblia noastră a suferit aceeași soartă sub regimurile comuniste, țin să vă reamintesc totuși poziția Bisericii creștine în ajunul ultimului Război Mondial, față de Hitler. Papa Pius al XI-lea și-a exprimat public solidaritatea față de poporul evreu, spunând:

Evreul: -*"Spiritualicește, cu toții suntem Semiți"*. Știu. Știu însă și ce spune Biblia voastră referitor la noi: *"Iudeii aceștia au omorît pe Domnul Iisus și pe prooroci, pe noi ne-au prigonit, nu plac lui Dumnezeu și sunt vrăjmași tuturor oamenilor" (1 Tes. 2,15)*.

Și știu ce spune și Coranul: *"Dumnezeu și-a retras preferința pentru poporul evreu, pentrucă Evreii au fost perfizi și îi abat pe credincioși dela adevărata cale a mântuirii" (Koran IV, 158)*.

Musulmanul: Eminență, în fața ostilității Evreilor și apoi a Creștinilor, Profetul Muhammad se alipește direct primului profet al monoteismului, Nabi Ibrahim (Avram), care nu a fost nici Evreu, nici Creștin și nici Musulman.

Suntem cu toții *"frați întru Ibrahim"*, după chiar denumirea folosită de Papa Grigore al VII-lea în sec. XI.

Noi condamnăm libertățile verbale la adresa cultului nostru luate de unii Evrei, Creștini sau chiar Musulmani (Salman Rushdie), care pentru noi sunt blasfematorii și care provoacă aceeași sfântă indignare pe care o resimt Creștinii la auzul libertăților blasfematorii pe care le proferează unele pasagii din Talmud, la adresa cultului lor.

Creștinul: Excelență, Școala lui Filon și a lui Maimonide a adăugat Talmudului unele precepte care sunt vădit anticreștine și agresive chiar, la adresa noastră.

Evreul: Aceste percepte erau necesare la epoca respectivă, când Evreii erau prigoniți și trebuiau să se apere.

Nu trebue însă socotit un simplu enunț drept un precept și nici drept precept, motivul care l-a creat. Noi admirăm credința voastră creștină și tăria ei, iar același Maimonide spune despre voi că: *"Necircumcișii (Creștinii) cred atât de puternic, încât preferă să moară decât să-l recunoască (pe Muhammad) ca profet" (Epistolă despre persecuție, pag.13)*.

Creștinul: *Requiem aeternam dona eis Domine!* Nu a fost însă și cazul lui Rabbi Eliezer ben Hyrcanos, Excelență, care povestește această întâmplare: *"Mergeam într'o zi pe o stradă largă din Sephorim, când am întâlnit pe Iacov din satul Sakhnin, care mi-a enunțat o învățătură de-a lui Iisus, care mi-a plăcut. Din cauza acestei satisfacții am fost pedepsit (de Dumnezeu) căci comisesem astfel un mare păcat" (din Tossefta)*.

Sau a lui Rabbi Nathan care interpretează diferit unele scrieri sapiențiale: *"Depărtează-te de drumul care duce la ea și nu te apropia de ușa casei ei" (Prov. 5,8)*, explicând că nu este vorba despre femeia străină sau prostituată, ci despre Creștini, care nu trebuesc frecventați, căci: *" Nici unul care se duce la ea nu se mai întoarce și nu mai găsește cărările vieții" (Prov. 2,19) (Avot, versiunea A, pag.95)*.

Iar Rabbi Iosua ben Korah dă aceeași interpretare (pag.295) și în plus dă alt sfat Evreilor: *"Iubește pe toți oamenii, însă urăște pe sectanți (Creștini), apostați și pe denunțători" (Avot, versiunea A, pag. 165)*.

Aceste pasaje fac parte din Mișna (Torah orală), care stă la baza Talmudului.

Evreul: Nu uitați că Evreii au fost lipsiți de patrie vreme de secole și au fost nevoiți deci să trăiască într'o lume ostilă culturii și religiei lor. Dacă în scrierile talmudice se găsesc și izbucniri de mânie ale Evreilor persecutați, aceasta dovedește facultatea lor de manifestare contra tiraniei și a nedreptăților sociale, lucru care constituie o latură a forței lor.

Creștinul: Am admirat întotdeauna forța, inteligența și talentul Evreilor. Acestea din urmă au fost unanim recunoscute și apreciate de societățile creștine unde aceștia au trăit. Lista savanților, a oamenilor de litere, a muzicienilor, artiștilor plastici sau actorilor și cineaștilor ar fi infinit de lungă, așa că nu putem aduce decât un omagiu geniului și inteligenței poporului evreu.

Subiectul dialogului nostru era însă altul, și aici voi reveni cu un citat tot din Origene, care spune: *"Dintre două persoane, despre care se povestesc lucruri extraordinare și deasupra puterilor omenești și care au apărut în lume, deci Moise, Legislatorul vostru care și-a scris singur istoria și Iisus, Domnul nostru, care nu a scris nimic din ce a făcut, dar Căruia Discipolii aduc mărturie în Evangheliile lor, după ce rațiune îi distingeți pentru a socoti pe Moise sincer, neținând cont de faptul că Egiptenii îl acuză de impostură pentrucă nu a făcut nimic surprinzător fără ajutorul magiei (iluziilor), și pe Iisus nebun, așa cum Îl acuzați? (Contra Celsum, pag.26)*.

Musulmanul: Nici Profetul nostru Muhammad, nu a scris nimic cu mâna lui și aceasta nu ne împiedică să-l considerăm Profetul lui Allah.

Evreul: Cine, în afară de Iisus sau Muhammad, a auzit acel glas ceresc prin care Dumnezeu (Yahweh) a declarat că îi consideră Fiul și Profetul său?

Creștinul: Eminență, vă voi răspunde la întrebare cu o altă întrebare, dacă îmi permiteți, și care se impune în acest caz: - *"Cum ne puteți dovedi voi că Dumnezeu ar fi spus lui Adam, sau Evei, sau lui Cain, Noe, Avram, Isaac ori Iacov, toate lucrurile pe care Scrierile voastre pretind că le-ar fi spus?" (Origene, Contra Celsum, pag.25)*.

Evreul: Aceștia l-au văzut și auzit pe Dumnezeu cu privirea și auzul credinței, care le-a ghidat atât limba cât și pana în descrierile lor.

Creștinul: Lucru cu care noi, Creștinii, suntem de acord, însă, din păcate, nu este și un acord reciproc. Mai rămâne să fim de acord cu toții, așa cum ne-am propus, în problema ***toleranței și a respectului mutual.***

Consider că am abordat aici, în această seară, unele probleme divergente, fără a avea pretenția de a le fi elucidat în întregime. Este practic, imposibil.

Însă, în fața pericolului divergențelor religioase, propun Eminențelor voastre ca în următorul ***dialog convergent,*** să analizăm din punct de vedere teologic, și ceea ce aceste trei mari religii monoteiste ale noastre au în comun.

Musulmanul: Este o invitație ecumenică, în spirit ecumenic, pe care eu o accept cu o deosebită plăcere, ***în respectul identității fiecăruia***. Cred că această discuție va fi mult mai folositoare fiecăruia dintre noi și mult mai convingătoare pentru onoratul auditoriu.

Evreul: ***Adevărul Unic nu aparține oamenilor, ci Dumnezeirii*** și poate apărea în mod diferit și divergent celor care-l interpretează.

Este știut că oamenii se atașează mai mult divergențelor de opinii, decât convergențelor, de aceea mă alătur Eminențelor voastre și mă consider onorat să dau curs invitației la un nou dialog.

Creștinul: Mulțumindu-vă pentru acceptarea invitației la un nou dialog, doresc să subliniez că orice discriminare socială care ar putea rezulta, de o parte sau de alta, din cauza acestor polemici pur religioase, este de deplorat și de condamnat. ***Nici un om nu poate fi exclus pentru convingerile sale religioase,*** atâta timp cât ele nu devin un pericol public.

Orice religie poate fi combătută, însă în limitele unei decențe ce se impune, cu atât mai mult cu cât subiectul polemicii este divin sau tangențial cu noțiunea de divinitate.

•••

Și aici începe, poate, rolul Esoterismului care, prin eminenta sa optică preponderentă, aplanează conflictele existente și inevitabile și își definește rolul pacificator, deloc neglijabil, astăzi mai mult ca oricând.

Radu NEGRESCU-SUȚU

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA ARGINTĂRIEI LA AROMÂNI

-IV-

DOUĂ CELEBRE CENTRE DIN PIND: CĂLARU ŞI AMINCIU

Vasile TEGA

Din relatările călătorilor străini, constatăm că două nume revin în mod frecvent în ceea ce priveşte excelenţa în prelucrarea metalelor preţioase în regiunea Pindului, este vorba de burgurile aromâne Călaru şi Aminciu (Meţovo).

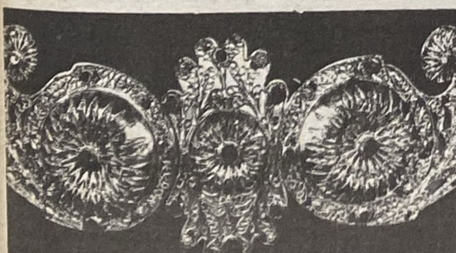
În cele ce urmează, ne vom mulţumi a reproduce părerile unor specialişti greci asupra subiectului în discuţie.

Cădelniţă de argint ciocănit. Această piesă face parte din tezaurul Muzeului de artă populară din Aminciu.

Într'un articol apărut în ziarul atenian ***Eleftheron Vima*** din 25 Decembrie 1928, **Z. Papantoniu** (32) se exprima în felul următor: *"Cum s'a întâmplat ca comuna din Epir Călaru să fie izvorul şi şcoala argintăriei greceşti nu se ştie în mod precis. O vom afla probabil atunci când operele argintarilor călăriţi vor fi cercetate şi comparate cu opere similare ale altor popoare unde locuitorii din Călaru au lucrat. Un lucru este însă sigur şi anume că la Călaru* a luat naştere o şcoală de argintărie epirată, care cuprinde cea mai mare parte a artelor decorative din Grecia".

M. Goutos, după ce subliniază că *"prelucrarea argintului poate produce de asemenea minuni, mai ales în satul Călaru"*, adaugă: *"Dela Bizanţ până în zilele noastre, Epirul a fost totdeauna un important centru de artizanat. Odinioară, bijutierii şi argintarii erau organizaţi în bresle. Toate secretele prelucrării metalelor preţioase le erau cunoscute, iar această tradiţie epirată în domeniul argintăriei este unică în lume; e suficient să amintim crucile, potirele, icoanele, candelabrele, pentru arta bisericească; cerceii, broşele, centurile, colierele, în ce priveşte podoabele. Anumiţi artişti din trecut au rămas în istorie: Atanasie Gimuri, spre exemplu, care a fost în serviciul lui Ali Paşa. În zilele noastre, tradiţia continuă la Ianina şi Corfu. Există trei tehnici: filigranul, sculptura şi mulajul".* (33).

"Ploace" (pafta de cingătoare) din aur şi argint, încrustată cu pietre preţioase, opera unui argintar amincean din secolul trecut

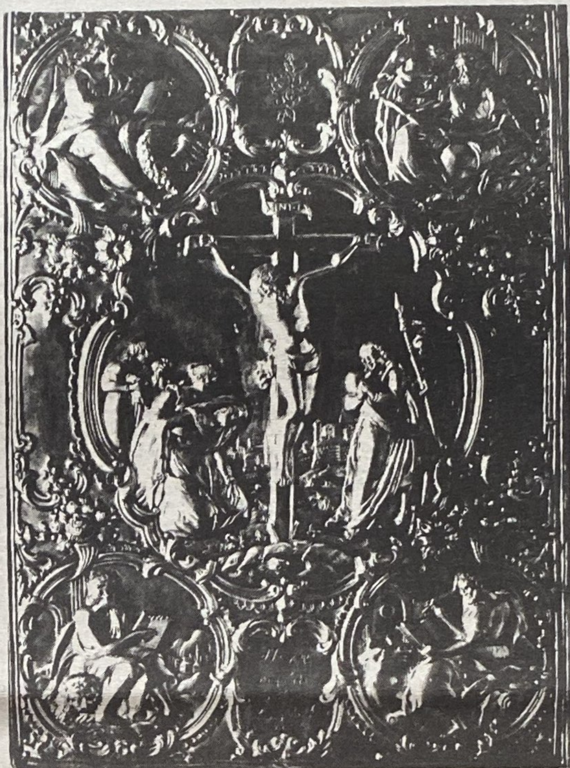
Dintr'un lung articol consacrat călarului din ***Marea Enciclopedie Greacă*** reţinem următorul pasaj relativ la industria metalelor preţioase: *"... însă un progres cu totul remarcabil a cunoscut la Călaru arta argintăriei. Acea parte a populaţiei care era lipsită de bani nu practica comerţul, ci se ocupa cu prelucrarea lânei, cu croitoria şi mai ales cu argintăria. Meşterii argintari din Călaru au atins o perfecţiune şi o dexteritate fără egal în profesiunea lor. În atelierele lor au fost confecţionate cele mai multe şi celebre bijuterii din metale preţioase şi demn de subliniat că majoritatea argintarilor din Grecia din zilele noastre sunt călăriţi sau descendenţi dintr'o familie din Călaru. Ei confecţionau mai ales inele, coliere, centuri, agrafe, cercei, călimări, bricege încrustate cu ornamentaţii de aur şi de argint, ciubuce, cartuşiere, platine de puşti şi pistoale, iatagane, tabachere, ferecături de cărţi şi icoane, cruci, candele, cândeluţe, platouri şi tot felul de bibelouri.*

Mulţi dintre aceşti argintari erau meseriaşi ambulanţi. Aceştia au răspândit arta argintăriei în Balcani, în Asia Mică, Egipt, Italia şi chiar Austria.

Din păcate, din această minunată artă numai puţine specimene au supravieţuit, acestea fiind însă suficiente ca să ne demonstreze dispoziţia artistică a argintarilor călăriţi precum şi inegalabila lor destoinicie" (34).

Într'un studiu consacrat artei populare din Epir, **Anghelichi Hagimihali** spune: *"Centre mai importante de argintărie în Epir erau Aminciu (Meţovo) şi Călaru. Însă cele mai renumite opere de argintărie în Epir erau create de călăriţi. Încă şi în zilele noastre cei mai excelenţi argintari din toată Grecia sunt originari din Călaru. Mulţi dintre aceştia îşi exercitau meseria ca ambulanţi, în timp ce numeroşi din rândul lor s'au instalat în Eptanisa, în restul Peninsulei Balcanice, în Asia Mică, în Egipt, Italia şi Austria. Dintre cei mai renumiţi argintari călăriţi menţionăm numele lui Atanasie Gimuri, care a fost argintarul-şef al lui Ali Paşa"* (35).

Academicianul **Spiru Lambru**, el însuşi originar din Călaru, scria pe la finele secolului trecut: *"Dintre toate artele populare, argintăria a înflorit în mod special la Călaru, atingând un rar grad de perfecţiune; ferecături de evanghelii, platouri de argint, icoane aurite, medalii şi tot felul de bijuterii, toate ieşind din atelierele celebrilor meşteri călăriţi, dobândeau o valoare deosebită"* (36).

Ferecătură de evanghelie în argint ciocănit, operă a celebrului argintar din Călaru, Diamandi Bafa, datată din 1811.

"Domeniul însă în care - scrie **Popi Zora** - *locuitorii Călarului au realizat adevărate miracole a fost argintăria. Prelucrarea argintului a atins aici un atare grad de perfecţiune, încât putem spune că în ateliere călărite şi din mâinile argintarilor călăriţi s'au realizat cele mai importante opere de argintărie din Grecia modernă. Când în 1821, armatele turceşti ale generalului Hursit au ocupat şi distrus Călaru în urma luptelor avute cu forţele lui Ali Paşa, cei mai de seamă argintari din localitate s'au refugiat în paşnica Eptonisa (sub dominaţie italiană, n.n.), unde şi-au continuat opera lor şi au devenit celebri în special pentru lucrările lor de ordin eclesiastic. Gimuri, Bafa, Papamoshu, Papagheorghiu, Polihroniade sunt câteva din numele marilor argintari călăriţi a căror amintire este prezentă în memoria meşterilor argintari din Grecia zilelor noastre "* (37).

O altă capodoperă a maestrului din Călaru, D.Bafa, datând din Decembrie 1838: Icoana Maicii Domnului.

Arta populară a argintăriei a excelat de asemenea şi într'un alt mare centru aromânesc din Pind: Aminciu sau Meţovo, considerat - pe drept cuvânt - capitala Aromânilor.

"Argintarii aminceni - scrie **G. Platari** - *erau renumiţi şi foarte căutaţi în toată Peninsula Balcanică. Operele lor sunt minunate atât datorită graţiei formelor lor, cât şi prin abundenţa motivelor decorative şi perfecţiunea artei lor... Spre exemplu, Kirgu Luca (1844 - 1936) este ultimul descendent al unei familii cu o solidă tradiţie în argintărie. El a pregătit mulţi dintre meşterii argintari care lucrează astăzi la Ianina, fiindcă timp de mai mulţi ani, până în 1934, a fost profesor în arta argintăriei la azilul de orfani Gheorghe Stavru.*

Alte cunoscute familii de argintari din localitate erau Savati, Sirmacheşi, Adamichi, Călămbuchiu, Tufa, urmaşii acestuia din urmă ţin încă un atelier la Voştina din Epir" (38).

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA
1856 - 1947
- XVIII -

Prof. Nicolae CIACHIR

La 31 August 1939, Gheorghe Tătărescu, fost de mai multe ori prim ministru, trimis ambasador la Paris, tocmai a marca ce importanţă acordă România, Franţei sosea la Bucureşti, spre a informa despre acţiunile Franţei. Îi transmitea, Ministrului de Externe Gafencu că are informaţii categorice dela generalul Gamelin, că Parisul şi Londra sunt gata să ajungă la război, dacă Polonia va fi atacată *"căci alianţa Germania-Rusia poate să se impună în câţiva ani prin forţă lumii întregi" (Arh. MAE, fond 71/URSS, Eg Vol.1,f 14).*

Comunica în plus, că Ministrul de Externe Bonnet, i-a comunicat lui, adică lui Tătărescu, în mod confidenţial *"că trădarea rusească este cu atât mai de neiertat, cu cât el a luat asupra lui să negocieze şi să obţină adeziunea Poloniei la trecerea trupelor ruse" (ibidem, f.14).* Deci, concluziona Tătărescu, *"ori mergem la un război, ori la o conferinţă internaţională care va fi al doilea Versailles, ce va răscoli Europa" (ibidem, f. 15).*

La 1 Septembrie 1939, prin atacarea Poloniei de către Germania nazistă, practic, începea cel de-al Doilea Război Mondial. La 15 Septembrie 1939, guvernul sovietic înmâna o notă ambasadorului polonez Grzibowski, acreditat la Moscova, din care desprindem: În zece zile, Polonia şi-a pierdut regiunile vitale, industriale şi culturale. Guvernul s'a destrămat. Practic, statul polonez nu mai există. Prin aceasta, toate tratatele încheiate între Polonia şi URSS şi-au pierdut valabilitatea. De aceea guvernul sovietic nu mai poate avea o atitudine neutră. A dat ordin trupelor să treacă frontiera şi să apere şi averea Ucrainenilor şi Beloruşilor. *(Arh. MAE, fond 71 URSS teleg. trimisă din Moscova la Bucureşti, la 17 Sept. 1939 cu nr. 2386).*

În câteva zile, Polonia este scoasă din luptă, iar Nemţii şi Sovieticii finisează acţiunea, având loc a 4-a împărţire a Poloniei: Ruşilor revenindu-le, mai mult de jumătate din totalul de 386.000 kilometri pătraţi *(Nicolae Ciachir, Istoria modernă a Poloniei (1795-1918), Bucureşti, 1987, p.200).*

După 1 Septembrie 1939, atitudinea Rusiei devine tot mai rezervată faţă de România, iar diplomatul Dianu raporta Ministrului de Externe, că Molotov i-a produs *"o impresie penibilă, în aceste împrejurări grave actuale" (Arh. MAE fond 71, URSS, dos. 115 (1939), f. 32).*

La 31 Octombrie 1939, Molotov, în Sovietul Suprem al URSS, declara cu aroganţă: *"Polonia s'a lăudat cu trăinicia statului lor. Armata germană, apoi cea roşie n'au mai lăsat nimic de pe urma acestui vlăstar diform al tratatului dela Versailles".* Şi totuşi această Polonie, iscălise în 1934 un pact de neagresiune, pe 10 ani cu Germania şi pe 5 ani cu URSS. Hitler încercase să-l atragă pe colonelul Beck de partea lui, oferindu-i o parte din Ucraina şi Rusia Subcarpatică, dar a fost refuzat: *"vulpea a avut în faţă un cătâr",* aşa caracteriza un ziarist poziţia Poloniei. Aproape la fel gândea şi generalul Ion Antonescu, exprimându-şi mirarea de ce diviziile poloneze n'au fost alături de Germani împotriva Rusiei şi cele două state s'au aliat, strivind Polonia.

Deşi Anglia şi Franţa intraseră în război de partea Poloniei, nici un soldat al celor doi aliaţi n'a fost trimis pe frontul polonez, iar armamentul şi muniţiile, trimise în cantităţi modeste, n'au fost în măsură să suplinească discrepanţa de forţe de pe frontul polonez. În plus, pe frontul de Vest, unde Polonezii sperau că se va declanşa o mare ofensivă, care să absoarbă importante forţe germane, nu s'a întreprins nimic, afară de anemice raiduri aviatice.

Prăbuşirea fulgerătoare a Poloniei a creat panică în România. Deja dispăruseră 4 state independente, membre ale Ligii Naţiunilor: Austria, Cehoslovacia, Albania, Polonia şi urmau alte trei: Lituania, Letonia şi Estonia.

La 7 Septembrie 1939, România îşi anunţa neutralitatea juridică faţă de conflictul din Polonia şi avea 500.000 de oameni sub arme pentru a apăra frontierele ţării. Totuşi, România va primi circa 100.000 refugiaţi polonezi (60.000 militari şi 40.000 civili), iar presa noastră remarca eroismul ostaşilor acestei ţări. Astfel, Nicolae Iorga în *"Neamul Românesc"* din 12 Septembrie 1939 scria: *"Luptă împotriva unui adversar superior ca putere, număr şi organizare. Încercată şi lovită cu tot ceea ce tehnica oferă acestui război, Polonia îşi apără fiinţa şi pământul strămoşesc cu o tenacitate care poate fi dată ca exemplu".* De asemenea, autorităţile române au înlesnit, la 11 Septembrie tranzitul celei mai mari părţi a tezaurului Băncii Poloniei. Preşedintelui Ignacy Moscicki i s'a oferit ca reşedinţă palatul mitropolitan din Cernăuţi, apoi a fost cazat la Craiova şi pe urmă posibilitatea de a se stabili în Elveţia, iar premierului Skladkowski, la Băile Herculane, la Bucureşti, apoi de-a pleca în Turcia.

Molotov era foarte rezervat faţă de neutralitatea României şi îşi arăta iritarea că în ţara noastră se află *"statul major polonez, împreună cu trupe şi 500 de avioane" (Arh. MAE, fond 71 URSS, dos.89 (1939), f.20).* La sfârşitul lunii Octombrie 1939, corespondentul agenţiei Associated Press din Budapesta, informa Washingtonul că *"orice acţiune din partea Rusiei, pentru ocuparea Basarabiei, va găsi România lipsită de asistenţă sau ajutor"* şi era de părere că în această situaţie, Ungaria va fi obligată să intre în Transilvania, pentru a opri pe Ruşi în Carpaţi.

În Octombrie 1939 se va afla în URSS, timp de 3 săptămâni, Ministrul de Externe al Turciei, Saracioglu, care încerca să obţină dela Ruşi, ca mandatar al Înţelegerii Balcanice, un acord care să garanteze statu quo-ul în Balcani, Marea Neagră şi Mediterana răsăriteană. El i-a declarat lui Molotov că ţara sa nu se opune acţiunii sovietice asupra Basarabiei, deoarece Turcia şi-a formulat obligaţiile ei în cadrul Antantei Balcanice, care se referă numai la frontierele dintre statele balnanice, dar că va veni în ajutorul României, dacă Bulgaria va încerca să ocupe Dobrogea. În plus Stalin i-a declarat lui Saracioglu, că n'are de gând să lase pe mai departe cadou Românei, Basarabia.

La 29 Noembrie 1939, Gafencu declara, în Senat, în calitate de Ministru de Externe *"că trebue să lămurim relaţiile cu URSS. Trupele lor ne-au încercuit tot hotarul nordic dela Nistru până la Carpaţi" (Gr. Gafencu, Politica externă a României, Bucureşti, 1939, p. 44).*

Andreas Hillgruber, arată că cuvântul de ordine *"Basarabia"* a fost pronunţat, la 5 Decembrie 1939, când Potemchin, Ministrul adjunct al Afacerilor Externe, l-a menţionat într'o convorbire cu ministrul Franţei acreditat la Moscova, că Odessa este un port mort, de când a pierdut hinterlandul Basarabiei. Iar Fabricius i-a declarat lui Gafencu că, dacă războiul se intensifică în Vest, Rusia nu va putea fi împiedicată să-şi realizeze anumite planuri pe spinarea României.

Deoarece relaţiile italogermane atinseseră, în Decembrie 1939, punctul cel mai coborit, la 26 Decembrie 1939, Ciano îi declara lui Victor Antonescu că, în cazul unui atac sovietic, Italia *"este ferm hotărâtă să vină în ajutorul României cu arme, muniţii şi avioane" (Ciano's Paper, II, p.179).*

La 6 Decembrie 1940, Carol al II-lea ţinea la Chişinău o cuvântare accentuând că Basarabia este vechi pământ românesc şi scotea în evidenţă valoarea liniilor de fortificaţii dela frontiera estică a ţării *"linia Carol".* Hillgruber remarca uşurinţa cu care regele lăuda aceste fortificaţii, ca fiind vorbe mari, umflate, care nu puteau ascunde realitatea şi izolarea României. De asemenea proiectul *"Blocul balcanic"* lansat de Jebel, pentru a atrage Bulgaria în Antanta balcanică, ca şi încercarea de a realiza un *"Bloc al neutrilor",* unde să fie atrase Bulgaria, Ungaria şi Italia, au fost sortite eşecului.

Ungaria anunţa pe Ciano că, în aşteptarea ocupării Basarabiei de către URSS, Ungaria va permite trupelor germane liberă trecere spre a ajunge stăpâni pe zona petroliferă românească, în schimb ei vor primi Transilvania. Hillgruber nu crede că Ungurii făcuseră acest aranjament cu Hitler, probabil forţau nota, să vadă cum vor reacţiona Italienii, dacă îşi dau consimţământul ca Transilvania să devină maghiară.

După întâlnirea din 18 Martie 1940, dintre Hitler şi Mussolini, în trecătoarea Brenner, Premierul ungar Teleki era sfătuit *"să aştepte cu răbdare soluţionarea pretenţiilor sale teritoriale faţă de România".*

Carol al II-lea, izolat în exterior, încearcă o reconciliere cu mişcarea legionară. Încep tratative între noul Ministru de Interne, fostul ţărănist, Mihail Ghelmegeanu şi Ministrul Palatului, Ernest Urdăreanu. Carol spera să-şi apropie pe doctorul Noveanu şi pe Nae Ionescu. Totuşi în *"Note zilnice",* Rex nota: *"Ceea ce este întotdeauna primejdios e acţiunea celor din străinătate, condusă de Horia Sima, care se găseşte, după cum ştim, în Germania. El trebue cât mai curând prins şi suprimat, ca să dispară un şef terorist. Dar ei au o aşa organizare, încât dispărând unul, el este de îndată înlocuit" (Carol al II-lea, Note zilnice. f.574).*

Tratativele cu legionarii, au dat loc la anumite animozităţi chiar în sânul Camarilei. Dacă Elena Lupescu se pronunţa împotriva oricărei colaborări, grupul Urdăreanu cerea imediata introducere a legionarilor în viaţa politică şi în guvern. Rex nota: *"Ernest a devenit foarte entuziast asupra acţiunii, pe când Duduia foarte prudentă. Eu păstrez linia de mijloc, prudent, fără a fi sceptic, dar necunoscându-le capacitatea, nefiind încă complet sigur asupra securităţii lor, cred că trebue procedat prin etape, totuşi puşi la încercare, la o aşa-zisă ucenicie, înainte de a le încredinţa locuri de prea mare răspundere".*

(Va urma)

Meandre bizantinoide în politica rusească

ALIANŢA ELECTORALĂ ELŢIN-LEBED, SAU "DOUĂ SĂBII ÎNTR'O TEACĂ"

Dan-Liviu NICOLAE

Primul act al alegerilor prezidenţiale ruseşti s'a încheiat în nota aşteptărilor. Finalişti au fost, pe 6 Iulie, controversatul - şi sinuosul- Boris Elţin şi Ghennadi Ziuganov, liderul electoratului nostalgic după puterea comunistă.

Medalia de bronz, ca să zicem aşa, a revenit generalului în retragere Aleksandr Lebed, considerat, iniţial, oarecum la paritate cu un alt candidat, Grigori Iavlinski, partizanul reformelor radicale. Surpriza, nu prea mare, de altfel, constă în scorul de 15 la sută din voturi obţinută de Lebed. Cifră interpretată de mulţi observatori ca reprezentând masa celor care nu prea ştiu ce să aleagă între administraţia comunistă şi reformă, dar care exasperaţi de corupţie şi de debandada economică, au preferat să dea crezare programului politic al fostului general, axat tocmai pe combaterea acestor plăgi naţionale.

Segmentul electoral dobândit de Lebed (şi asupra căruia chiar generalul recunoaşte că nu are un control prea mare) a făcut din acesta un fel de arbitru al finalei Elţin-Ziuganov (era peste putinţă ca votanţii lui Iavlinski să-l susţină în turul doi pe candidatul comunist, dar numărul lor nu ajungea pentru a înclina decisiv balanţa).

Mişcare îndelung gândită? Reacţie rapidă în faţa situaţiei din teren? Fapt este că echipa lui Elţin, de fapt Elţin însuşi, care îşi conduce singur campania electorală (lucru firesc pentru acest personaj cu înclinaţii autoritare), a ajuns repede la o înţelegere cu Lebed, promiţându-i o poziţie specială în viitoarea administraţie. Poziţie care ar urma să cumuleze funcţiile de secretar al Consiliului Securităţii (un fel de supraguvern, de tipul organismului similar din România, asupra căruia Ion Iliescu exercită un control absolut) şi de consilier principal al preşedintelui în problemele de securitate.

Deşi respectivele funcţii nu sunt definite constituţional - ceea ce presupune că Lebed se va bucura de atâta autoritate câtă va dori Elţin să-i concedă - ele conferă, în principiu, celui ce le ocupă simultan, un rol deosebit şi un ascendent atât asupra armatei cât şi asupra organelor de securitate şi de poliţie. Exact ceea ce pare a-şi dori ex-generalul spre îndeplinirea programului său de restaurare a orgoliului armatei şi de combatere a criminalităţii.

Numai că aura de incoruptibil a lui Aleksandr Lebed nu prea are o bază reală. Fost comandant în invazia sovietică a Afganistanului (ciudat că presa occidentală îl numeşte *"eroul al războiului afgan"* - ce fel de eroism poate fi recunoscut unui agresor? El a fost trimis, ca *"mână forte",* la comanda armatei a 14-a sovietice (ruseşti) dislocate la Tiraspol, în momentul în care Moscova (Elţin, adică) nu ştia încă dacă Chişinăul (Mircea Snegur, adică) va lua sau nu o atitudine hotărâtă faţă de secesioniştii din *"republica nistreană".* Ce-a făcut, ce n'a făcut Lebed la Tiraspol, fapt este că:

1. *"Guvernul"* transnistrean s'a aprovizionat cât a vrut cu armament din arsenalul armatei a 14-a, fiind capabil să-şi organizeze armată proprie, lucru de care Chişinăul nu este în stare nici acum.

2. Generalul ***rus*** Aleksandr Lebed a fost ***"ales" deputat*** în ***"parlamentul"*** dela Tiraspol, ***"parlament"*** al unui ***"stat"*** pretins independent.

3. Părăsind armata şi hotărându-se să participe la alegerile prezidenţiale din Rusia, Lebed a avut suficiente fonduri personale pentru a-şi susţine campania. Dacă a fost şi niţel susţinut de tabăra Elţin, pentru a îndepărta o parte din electorat de varianta comunistă, asta s'a întâmplat numai după ce Lebed, cu mijloace proprii, a demonstrat că poate atrage o bună parte din voturi. Să fi fost solda de general suficientă pentru constituirea fondurilor cu care fostul general a abordat alegerile?

Desigur, intrarea lui Lebed în echipa Elţin, care care dacă nu are *"habar de economie"* după cum el însuşi recunoaşte, *"eroul"* din Afganistan a dovedit suficiente calităţi pentru ca actualul preşedinte rus să-l desemneze - dejal- drept succesor al său şi să-i ofere o satisfacţie de prim ordin: demiterea din funcţia de Ministru al Apărării pe generalul Pavel Gracev, pe care Lebed nu-l poate înghiţi.

A-şi desemna succesorii este o tradiţie printre autocraţii dela cârma Rusiei post-ţariste. Dar n'ar strica să ne amintim ce s'a întâmplat cu succesorii desemnaţi de Lenin şi de Stalin...

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

-VIII-

Nicolae LUPAN

Vorbind de fondul religionar bucovinean ca atare, crearea lui era un fel de secularizare a averilor mânăstireşti care ieşeau tot mai mult de sub controlul statului şi cel al comunelor. Probabil, de aceea nici n'a prea protestat nimeni atunci când, la un moment dat, mânăstirile, în adevăratul înţeles al cuvântului, rămăseseră doar trei: Putna, Suceviţa, Dragomirna - cu câte 25 de călugări fiecare. Celelalte mânăstiri despre care am scris, sau voi mai scrie, deveniră biserici parohiale. Şi toată lumea era mulţumită. Ţăranii - în primul rând. Pentrucă, alături de biserică, se construia numaidecât o şcoală primară parohială la care *"copiii de Români învăţau pe de rost Tatăl Nostru, Simbolul Credinţei şi cele Zece Porunci"*.

Treptat, biserica începu să însemne credinţă, tradiţie strămoşească, cultură, şcoală, meserie, model de dreptate şi imparţialitate, centru de atracţie a întregii suflări omeneşti din împrejurimi. În acest context nu pot să nu amintesc de mânăstirile, schiturile, bisericuţele din peşteri de pe cuprinsul ţinutului dintre Prut şi Nistru: Jabca, Saharna, Rudi, Tabăra, ca să trec la Moldaviţa, ridicată încă de Alexandru cel Bun.

Despre aceasta din urmă, e cazul să deschid o paranteză mai largă. Ghinionul făcu ca, în urma unei ploi torenţiale şi a alunecării unui vârf de munte, această neîntrecută ctitorie a bunului domnitor să fie nămolită şi distrusă împreună cu toate chiliile pentru călugări. Urmaş credincios al scaunului domnesc muşatin, Petru Rareş o rezidi în anul 1531 în forma ei iniţială.

Drept urmare, această mânăstire dela Moldaviţa, cât şi cele dela Pătrăuţi sau Rudi, precum şi multe altele, deşi devastate în repetate rânduri de năvălitori şi calamităţi naturale, au fost de-a lungul a patru secole şi mai bine izvoare de ştiinţă a scrisului, cititului, de artă a facerii covoarelor.

Cât despre schitul Vijniţa, întemeiat de episcopul Nicolai al Rădăuţiului, cel din Creşciatic de pe Nistru, împroprietărit la 1768 cu jumătate din moşia Zvineacea, prin hrisovul domnesc al lui Grigore Ioan Vodă Calimah, cele din Broscăuţi, Zamostea, Horecea, Voloca, căzute sub stăpânire ruso-ucraineană, astăzi nici istoricii consacraţi nu mai amintesc de ele!

Oare aceste lăcaşuri medievale nu fac parte din istoria ţinuturilor respective şi din patrimoniul naţional românesc? Oare aceste instituţii de mare importanţă naţională nu sunt exemple de înţelepciune creştinească a timpurilor respective? Oare nu în ele erau create în permanenţă fonduri din care familiile nevoiaşe şi cele cu mulţi copii primeau ajutoare băneşti şi în natură?

Nu e cazul să idealizăm lucrurile, cunoscând în bună parte şi unele trăsături negative ale moşiilor mânăstireşti. Dar nu ar fi corect să nu constatăm că *"fondul religionar"* bucovinean a finanţat mai bine de un secol şcolile primare, eparhiale şi toate celelalte şcoli din provincie: liceele, gimnaziile, şcolile normale, un institut de filosofie de pe lângă reşedinţa mitropolitană din Cernăuţi şi chiar o şcoală de moşit. Iar toate bunurile materiale şi imobile erau dăruite acestui fond numai de Români.

Singurul lucru pe care l-a făcut Viena a fost acela că crease o comisie împărătească ce recunoştea ca fiind valabile toate uricurile domneşti şi hrisoavele particulare de donaţie. Acea comisie pregăti şi un proiect de lege prin care moşiile mânăstireşti ce numărau *"477 de juguri fură împreunate într'o unică avere, care este a fondului religionar-oriental al Bucovinei"*, jugul fiind o unitate de măsură a suprafeţei, ceva mai mare decât două treimi dintr'un hectar.

Fu promulgat şi un decret împărătesc în care se spunea că *"veniturile mânăstireşti au să fie întrebuinţate numai pentru fondul dreptcredincioşilor din Bucovina"*. Semnatarul decretului, Împăratul Iosif, dădu poruncă să se construiască câte o şcoală normală la Cernăuţi şi la Suceava, construcţii finanţate mai mult de fondul religionar decât de guvern. Prin acel decret, fu hotărîtă şi remunerarea feţelor bisericeşti cu lefûri lunare. Episcopului Dosoftei, de exemplu, i se fixă un salariu de opt mii de florini pe an.

Împăratul însă avea *"mână numai de luat - nu şi de dat"*. Drept care, episcopul primi dela curtea din Viena o scrisoare ce menţiona că *"Majestatea Sa nu va încuviinţa nicidecum să se înstrăineze moşiile mânăstireşti cari, precum sunt, aşa vor rămâne pe veci ale bisericii"*. Ca după o lună, la 19 Martie 1783, episcopul să mai primească o scrisoare din care spicuim: *"Luându-se moşiile episcopiei şi ale mânăstirilor în cârmuirea guvernului, ele nu se înstrăinează nicidecum, ci veniturile lor se asigură"*.

În felul acesta, autorităţile locale nu mai puteau dispune de veniturile *"fondului religionar"* în construcţia de şcoli, biserici, spitale sau drumuri. Totul se cheltuia în mod centralizat. Astfel, apărură unele valori arhitectonice neîntrecute, cum ar fi ansamblul reşedinţei din Cernăuţi şi clădirea teatrului zis naţional din aceeaşi localitate, o miniatură a teatrului de operă din Viena. Naţional, deşi pe avanscena lui rar când se auzea vorbă românească. Cu toate astea, veniturile *"fondului religionar bucovinean"* erau numite cu aplomb *"venituri ale poporului întreg"*.

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

APEL ADRESAT PARLAMENTULUI ROMÂNIEI

Doamnelor şi Domnilor,

Spre deosebire de 1918 când basarabenii, în frunte cu elitele lor, au votat realipirea la ţara mamă, basarabenii de azi, manipulaţi din culisele românofobiei, şi-au afirmat, în Iunie '91, independenţa faţă... de România.

Câteva luni mai târziu, Ucraina, anunţându-şi şi ea independenţa, se declara, în mod arbitrar, moştenitoare a Uniunii Sovietice, şi de atunci refuză să ne retrocedeze, în mod civilizat, ceea ce ne aparţine de când lumea: Sudul şi Nordul Basarabiei, Nordul Bucovinei, Ţinutul Herţei şi Insula Şerpilor.

Convinşi că numai argumentarea, bazată pe adevăr istoric, drept şi justiţie, poate repara nedreptăţile ce ne-au fost impuse cu forţa la 1940 şi 1944, noi, 123 de Români din Montreal (Canada), membri şi simpatizanţi ai *"ProBasarabiei şi Bucovinei"* Mondiale, cu sediul la Paris, adunaţi în şedinţă consacrată Reîntregirii României, ***cerem*** Parlamentului şi Ministerului de Externe dela Bucureşti trei lucruri:

1. România să renunţe la statutul de ţară... tăcută!

2. România să revendice deschis teritoriile ce ne-au fost furate prin pactul Ribbentrop-Molotov!

3. România să renunţe la admiterea ei în Uniunea Europeană prin sacrificarea drepturilor noastre istorice asupra Basarabiei, Nordului Bucovinei, Insulei Şerpilor şi ţinutului Herţei Dorohoiului!

Silviu NEMŢEANU
Purtător de cuvânt pentru Montreal al "Pro Basarabiei şi Bucovinei" Mondiale

NAIVITĂŢI DIPLOMATICE

Din cele citite în tinereţe ştiu că în Iulie 1933 Nicolae Titulescu semna la Londra două convenţii de zisă securitate colectivă, iniţiate de Uniunea Sovietică. Le-a semnat, deşi nimeni nu credea în valoarea lor, ca factori reali de consolidare a păcii în Europa.

Drept care, la o şedinţă a parlamentului, privind relaţiile româno-sovietice, A.C. Cuza constata: *"Domnul Titulescu a încheiat cu Rusia un acord în care nu se vorbeşte nimic de Basarabia. Deci el a săvârşit o greşeală pe care singur o blama cu doi ani în urmă"*.

Aşa zisa politică de securitate colectivă, al cărei artizan se vroia cu orice preţ Titulescu, s'a dovedit a fi dăunătoare României. Spre deosebire de Iugoslavia care a preferat echidistanţa.

Nicolae Titulescu, îngâmfat din fire cum era, n'a vrut să înţeleagă că o victorie a Rusiei asupra Germaniei, însemna o catastrofă pentru ţara noastră. Ceea ce s'a şi întâmplat în 1945 când, altfel spus, Titulescu şi Vişoianu, prin politica lor de deschidere spre Răsărit, *"au câştigat"* războiul contra propriei lor ţări.

Până şi consătenii mei ştiau una şi bună: atâta timp cât Neamţul este contra Rusului, acesta nu va îndrăzni să se atingă de Basarabia. În acelaşi timp, lumea era indignată de politica cu două feţe a Angliei şi Franţei care flirtau tot mai deschis cu marele nostru duşman din Răsărit.

Agenţii Moscovei, din ţară şi de peste hotare, ne propuneau *"stabilirea unei colaborări strânse cu URSS, care să asigure independenţa naţională a ţării româneşti"*. Natural că nu ne puteam da sută la sută prinşi într'o astfel de cursă. De aceea, se şi făcea tot ce era posibil în direcţia apropierii de Germania, menţinând totuşi o politică de balansare între Berlin, Roma, Paris şi Londra. O balansare ce ridica oarecum prestigiul Regelui Carol al II-lea în mijlocul populaţiei. În Basarabia, cel puţin, asta era situaţia. Era admirată chiar şi uniforma Frontului Renaşterii Naţionale, ca unul ce punea poporul în gardă contra elementelor pro-moscovite.

Într'una din vizitele sale la Berlin, Gafencu a fost întrebat de Goring: *"În ce mod Englezii pot veni la voi în caz de război?"*. Şi diplomatul român nu se pierdu: *"De ce m'ar îngrijora asta? Dacă Ruşii vor năvăli asupra noastră, eu ştiu că voi sunteţi gata să ne luaţi apărarea"*.

Era ceea ce se cheamă şi până în ziua de azi, pentru noi Românii, frica de nedreptatea istoriei şi de ironia soartei. Să te afli la casa ta de când lumea şi să ai nevoie să te apere ba Francezul, ba Englezul, ba Neamţul şi chiar... Rusul!

N.L.

SEMINŢE AMARE

Îmi povestea un basarabean că într'o discuţie cu un ucrainean, oploşit pe meleagurile româneşti dintre Prut şi Nistru, veneticul îi spusese cu neobrăzare: *"Ce pretenţii aveţi voi, 'moldovenii', să vă impuneţi aici, în Basarabia, limba şi stăpânirea când aţi năvălit peste noi care eram aşezaţi aici cu secole înaintea voastră..."*

Din păcate Românul nostru nu l-a întrebat pe venetic dacă ştie vreo aşezare de Ucraineni în Basarabia întemeiată pe baza vreunui hrisov de răzăşie. Sau cum îşi explică el, veneticul, că toate cetăţile de pe Nistru îşi au orientate ambrazurile spre aşa zisul soare-răsare?

Nefericită soartă şi aşezare geopolitică ne-a fost hărăzită! Ca să ni se tăgăduiască întâietatea şi dreptul de a trăi în pace pe moşia străbunilor, unde ne ştim vieţuind din veşnicie!

Când îl întrebam altădată, în copilărie, pe vreun bătrân din Rezenii bunicilor, *"Moşule, de când suntem aşezaţi aici noi, răzănenii?"*, răspunsul era unul şi acelaşi:

- *De când lumea!*

Şi a trebuit ca, abia acum o mie de ani, să năvălească peste noi nepoţii lui Arpad, încovoiaţi pe grumazii cailor.

Ca după ei, şi urmaşii lui Asparuch şi cei ai Slavilor meridionali să conteste cu înverşunare prezenţa străbunilor noştri de pe Nistru şi de pe malurile căruntului Danubiu!

Dumitru V. GEORGESCU
Suceava

NOI PURTĂTORI DE CUVÂNT AI "PRO BASARABIEI ŞI BUCOVINEI" MONDIALE

GHERASIM Gabriel (pentru Oregon şi Nord-Vestul American), **RUSU Nicolae** (pentru Los Angeles), **ŞERBAN Radu** (pentru Craiova).

Preşedinte fondator,
Nicolae LUPAN
Paris, 1 Mai 1996.

Notă: Printre acţiunile de Reîntregire Naţională ale Purtătorilor de Cuvânt ar fi: articole în ziare, luări de cuvânt la radio şi la televiziune, comemorări, interpelări, proteste, audienţe la lideri politici importanţi etc. Drept care, îi rog şi pe alţi compatrioţi din ţară şi de peste hotare să-şi dea asentimentul pentru calitatea de Purtător de Cuvânt al *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* Mondiale la telefonul: 331. 47. 95 10 28 Paris.

N.L.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

CANDIDATUL EMIL CONSTANTINESCU LA ROMÂNII DIN CHICAGO

Dl. Emil Constantinescu, Preşedintele Convenţiei Democratice din România şi candidatul acestei formaţiuni pentru funcţia de preşedinte al României, a ţinut să-şi lanseze programul prezidenţial şi în comunităţile mai mari ale Românilor din Statele Unite ale Americii ca Los Angeles, Chicago şi New York, unde a fost propulsat de invitaţia unui Comitet Ad-Hoc al Organizaţiei pentru Democraţie în România sub iniţialele A.C.O.R.D.

Aceste rânduri privesc doar întâlnirea şi adunarea dela Chicago, ce a avut loc în seara zilei de 17 Iulie '96 în marea sală a Parohiei Ortodoxe Române *"Sf.Maria"*.

Sosit dela Los Angeles, liderul politic român Emil Constantinescu a fost primit de peste 100 de Români din Chicago, cu interesul şi bucuria care leagă pe cei care au un fond de aspiraţii naţionale comune, concretizate în chip urgent în mult dorita şi imperioasa schimbare în ţară. Pe spontenaitatea unei asemenea baze, Emil Constantinescu a mai fost primit şi cu un dineu mai mult sau mai puţin festiv, cuvenit doar oaspeţilor deosebiţi.

După cuvintele gazdelor de bun venit, de salut şi mesaj local, rostite de Octavian Cojan, Ioan Funariu şi prof. Gheorghe Rădulescu, a urmat vorbirea mult aşteptată a candidatului prezidenţial Emil Constantinescu. În fapt, o vorbire care a atins problemele vitale ale ţării de sub regimul neocomunist şi eventualele lor soluţii, cu bază de aparenţă optimistă.

Vorbitorul s'a referit în special la *"noua situaţie"* politică din ţară, creată de faptul că *"alegerile locale au demonstrat că prima forţă politică din România este Convenţia Democratică"*; o forţă care revoluţionează viaţa politică şi prin faptul că, pe lângă *"Contractul cu România"* Convenţia Democratică s'a dovedit capabilă să mai prezinte ţării şi *"o nouă generaţie, tânără, capabilă şi dinamică"*.

După ce a mai prezentat succint şi programul său prezidenţial *"Acum pentru România"* şi a atenţionat că alegerile din Noembrie '96 vor fi cele mai importante din istoria modernă a României, candidatul Emil Constantinescu a încheiat cu cuvintele optimiste: *"viitorul este al nostru"*, cu *"un preşedinte pentru fiecare şi o ţară pentru toţi!"*

Apoi s'au pus întrebări. În fapt, câte dureri atâtea întrebări, la care oaspetele a răspuns cu calm, pe deplin lămuritor şi la subiect.

Ultimul cuvânt local adresat candidatului prezidenţial Emil Constantinescu a fost urarea făcută ca anul viitor să revină la Chicago în calitate de Preşedinte al ţării.

E.B.

Dr. Katherine Kidd
Director
Center for Global Studies
Sacred Heart University

Dr. Aureliu D. Ciufecu
President
Congress of Macedo - Romanian Culture

<u>ACĻIMARI</u>

Al VI-lea Congres
di
Cultură Macedo - Română
1986 - 1996
La aniversarea di un deceniu tema a Congresui easti:

"LUX et VERITAS"

La 30, 31 august şi 1, 2 Septembrie 1996 va s'aibă loc al VI-lea Congres di Cultură Macedo - Română la universitatea Sacred Heart di Fairfield, Connecticut.

Congresu easti un forum naţional discļis tuturor persoanilor interesati. Avem un scop clar: s'n'apărăm limba şi s'nă păstrăm cultura veacļiă Traco - Macedo - Romană, aco iu nă plăsă Dumidză - acasă tu Peninsula Balcană ş'aoa iu n'arucă soarta.

Aceļi çi vor s'ļja parti la aist Congres ori au ună comunicari, s'nă da răspuns până la 10 august 1996 la adresa :

Center for Global Studies
Sacred Heart University
5151 Park Avenue
Fairfield, CT 06430, USA
ori
90 Laslo Terrace
Fairfield, CT 06430, USA

Fax: (203) 365 - 7508
(203) 777 - 8637

Tel: (203) 371 - 8743
(203) 365 - 7680

CRISTINA ICHIM A TRAVERSAT CANADA PE PATINE CU ROTILE PENTRU A ADUNA FONDURI NECESARE CERCETARII PENTRU LEUCEMIE

Cristina Ichim, la fragedа vârstă de 13 ani, a realizat că mama ei, Preoteasa şi poeta Florica Baţu-Ichim este grav bolnavă de leucemie şi că anii îi sunt număraţi. Împreună cu fratele ei, Thomas, au promis că *"noi nu vom lăsa pe mama noastră să moară"* şi au început să citească tot ce există scris despre această crâncenă boală, au mers la simpozioane şi conferinţe şi au discutat cu doctorii în ce priveşte boala mamei lor.

Cercetările lor ştiinţifice au dus la câştigarea Medaliei de aur în cadrul Simpozionului de Cercetări Naţionale Canadiene şi locul patru în cadrul Simpozionului Internaţional de Stiinţă şi Inginerie.

Cei doi tineri - Cristina şi Thomas Ichim - au pus bazele ***Centrului de Cercetări pentru Leucemie Baţu***, (după numele mamei lor) organizaţie fără profit, cu scopul de a promova şi ajuta material cercetările în domeniul cancerului.

Cercetările lor intensive, au dus la un proiect pilot de încercare a unui nou experiment pe trei pacienţi bolnavi de leucemie în fază avansată. Acest experiment costă însă $300.000.

Ca să adune banii necesari, Cristina Ichim a început o cursă contra cronometru, pornind pe patine cu rotile din Victoria, B.C. până la St. Jones, N.F., acoperind astfel, Canada din Vest până în Est. Ea merge pe rotile circa 120 km pe zi.

Terminând cu succes traseul propus, Cristina a avut o primire oficială apoi în Kitchener, oraşul de reşedinţă al familiei, iar acum se îndreaptă spre Capitala ţării.

Părinţii - Pr. Dr. Dumitru Ichim şi Preoteasca Florica Baţu Ichim - sunt mândri de copiii lor, după cum mândri sunt atât Românii din Canada, precum şi Canadienii.

Urăm succes celor doi tineri, şi să dea bunul Dumnezeu ca eforturile celor doi tineri să ajute la vindecarea mamei lor.

---

50 DE ANI DELA ÎNFIINŢAREA MISIUNII ROMÂNE GRECO-CATOLICE DIN PARIS

La împlinirea a 50 de ani dela înfiinţarea Misiunii Române Greco-Catolice, la sediul acesteia, din 38, rue Ribera din Paris, a fost celebrat un serviciu religios de către S.S. Mitropolitul Blajului Mgr. Lucian Mureşan, Mgr. George Surdu - Rectorul Misiunii şi un sobor de cinci preoţi, sosiţi din ţară. A fost prezent un grup de 22 de persoane din corul Bisericii Greco-Catolice Române din Mediaş, dirijat de profesoara Filip Viorica. Cu acest prilej S.S. Mitropolitul Lucian Mureşan a adresat câteva cuvinte: *"Credinţa în Dumnezeu şi dragostea faţă de neam şi de ţară, ne-a adunat astăzi, în număr mare, aici, pentru a sărbători acest moment sfânt din viaţa Misiunii noastre la Paris. În numele Bisericii noastre din ţară, în numele întregului Episcopat al Bisericii noastre, în numele Bisericii şi în numele Blajului, se cuvine să aducem, astăzi, mărire şi laudă, mulţumită lui Dumnezeu pentru tot ceea ce a făcut. Mulţumim apoi, şi recunoştinţa noastră este mare faţă de Monseniorul George Surdu, întemeietorul acestei Misiuni în urmă cu 50 de ani, ca apoi să fie conducătorul acesteia pe parcursul a mulţi ani. Îi mulţumim. Bunul Dumnezeu să vă răsplătească şi să vă dea harurile acelea care vă sunt mai necesare pentru o viaţă îndelungată cu sănătate"*.

A avut loc un parastas în memoria marelui Corneliu Coposu ·

Tot în cursul acelei zilei, la ora 15,30, S.S. Cardinalul Franţei, Jean-Marie Lustinger, a prezidat o liturghie românească la Catedrala Notre-Dame din Paris. Sfinţia Sa a marcat istoricul suferinţelor Bisericii Greco-Catolice din România, suferinţe ce în parte se continuă şi azi. Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de opt preoţi români în frunte cu S.S. Mitropolitul Lucian Mureşan şi Mgr. George Surdu, iar răspunsurile au fost date de acelaşi grup coral, îmbrăcat în port românesc.

Ce bucurie! Ce înălţător să auzi, aici, în centrul spiritualităţii europene, într'o catedrală arhiplină, cântându-se româneşte. Într'adevăr, o mare sărbătoare pentru Românii din exil ce aveau ochii înlăcrimaţi de emoţie.

A fost ceva Dumnezeiesc.

Ilie MIHALCEA

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

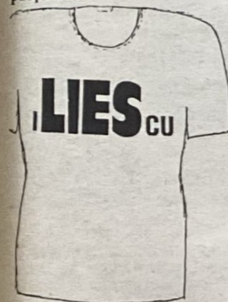
George DONEV

DICŢIONAR ENGLEZ ROMÂN: YES, DA; LIES, MINCIUNNI

Avem doi Năstase: Ilie, sportivul şi Adrian, politicianul. Cei doi, racheta şi PDSR-ul, au inţiat nişte maiouri (T-Shirts) prin care îndeamnă alegătorii să spună *"DA"* atunci când îl bagă pe Iliescu în urnă.

il-YES-cu

Noi, tot în limba lui Shakespeare şi fără a-i schimonosi numele, sugerăm următorul maiou ce descrie perfect promisiunile d-lui preşedinte:

•••

ISTORIA AUTOMOBILULUI LA 50 ŞI 100 DE ANI

Recent, s'au celebrat la Detroit, Michigan 100 de ani de când căruţa cu patru roţi şi fără cai a început să pufăie pe străzi. O defilare a maşinilor *"strămoşeşti"* a oferit publicului pagini din trecutul marii industrii. Dela automobilul negru, pe două arcuri, ce se pornea cu manivela la *"carul"* cu aer condiţionat, TV, bar etc. care la urgenţă, ţine loc de pat.

Aniversarea de 100 de ani ne-a întors gândurile la aniversarea din 1946 când automobilul şi-a aprins 50 de lumânări pe tortul lui de *"birthday"*.

A fost şi atunci o paradă, dar în fruntea şiragului de maşini trona ca *"Regina Automobilului"* câştigătoarea unui concurs de frumuseţe, Miss Mary Grace Simescu, fiica lui Nenea Marin Simescu, originar din comuna Boldeşti, (Vâlcea).

După maşina *"Reginei"* păşeau cu mândrie, îmbrăcate în costume naţionale, un grup de doamne dela bisericile şi societăţile noastre din Detroit. Publicul a admirat şi aplaudat în acelaşi timp pe *"Regina Automobilului"* şi costumele româneşti.

În cadrul serbărilor s'a organizat un banchet unde au participat autorităţile, *"Regina"* şi grupul nostru etnic.

Ziarul *"Detroit Times"* a scris despre Miss Mary Grace Simescu: *"A typical american girl!"*

Am prezentat din amintiri un rând dintr'o pagină ce împleteşte Istoria automobilului cu cea a Românilor americani.

•••

IARĂŞI SOCRI MARI

Cu înţeleasă bucurie şi dragoste părintească, M.S. Regele Mihai şi Regina Ana au anunţat căsătoria fiicei lor, Alteţa Sa regală Principesa Margareta a României, (46) cu talentatul actor Radu Duda (37). Cum prezenţa în ţară a Regelui ar pune la grea încercare pe actualul locatar din Palatul Cotroceni, s'a hotărît ca nunta să aibă loc în Elveţia.

Viitoarea mireasă este preşedinta Fundaţiei *"Principesa Margareta a României"*, organizaţie cu scop umanitar, iar părinţii mirelui sunt doctori, al căror fiu, Radu, a preferat să fie actor. După terminarea liceului (Iaşi) s'a înscris la Academia de Teatru şi Cinema, arătând dela început un doveditor talent.

Dorim Alteţei Sale Principesa Margareta Duda a României viaţă fericită şi realizarea dorinţelor.

(Notă: la nuntă părinţii miresei se numesc socri mici).

•••

CINE ÎNVAŢĂ PE CINE

Au apărut sub supravegherea Patriarhiei şi Ministerului Învăţământului, manualele de religie pentru primii ani de şcoală. Cărţi scrise pe înţelesul tuturor şi cu scene religioase tipărite în culori. Cum unii părinţi n'au tocit pragul bisericilor, am ajuns la situaţia că unii copii învaţă pe părinţi religia.

•••

"NORMAL" PENTRU PDSR ÎNSEAMNĂ CENZURĂ

Oficial, PDSR explică de ce la alegeri a ieşit cu nasul turtit: prea multe informaţii şi s'au publicat *"articole defavorabile candidaţilor PDSR..."* în timp ce la ţară nu a apărut bruiajul politic produs de unele ziare şi posturi de radio, iar votul a fost unul NORMAL (Sublinierile noastre).

"Normal" pentru PDSR înseamnă că cetăţeanul să nu audă, să nu vadă şi să nu citească decât ce-i oferă guvernul.

•••

PRIMA DOAMNĂ ÎN PIAŢA REVOLUŢIEI

Într'un turneu *"electoral"* prin ţările satelite, D-na Hillary Rdodham Clinton ne-a făcut o vizită de 24 ore. Numai 3.000 de inşi au aplaudat-o în Piaţa Revoluţiei: *"Credem în viitorul României şi dorim să fim partenerii şi prietenii voştri"*.

D-na Clinton a vizitat o grădiniţă de copii şi un orfelinat cu copii bolnavi de SIDA (AIDS). N'am văzut publicată nici o fotografie cu Dl. preşedinte Iliescu cu soţia preşedintelui Clinton.

•••

CITITE

"În timp ce aviaţia este la pământ, agricultura este în cer".

•

Refritor la alegerile de primar din Bucureşti: *Când te frigi cu Ciorbea sufli şi'n Iliescu.*

•••

ROMFEST 1996

6-7-8 SEPTEMBRIE

Princeton-New Jersey U.S.A

"SPRE O RENAŞTERE SPIRITUALĂ ROMÂNEASCĂ"

INFORMAŢII GENERALE

1. Lucrările Romfest '96 se vor desfăşura la hotelul *"Hyatt Regency"*, 102 Carnegie Center, Princeton, New Jersey, USA.

2. Rezervaţii pentru cazare ($91 pe noapte pentru camere de 2 persoane; $141 pentru camere de 4 persoane) la Hotelul *"Hyatt Regency"*, 102 Carnegie Center, Princeton, New Jersey, USA, se pot face pe adresa Comitetului Local de organizare.

3. Preţul biletelor de participare pe zile este: Vineri $20, Sâmbătă $40 şi Duminică $40. Biletul pentru toată durata manifestărilor este de $90. Participarea la conferinţe este liberă.

4. Cei ce doresc să participe la lucrările Romfest sunt rugaţi să trimită conţinutul comunicării pe adresa Comitetului Local de organizare. Este de preferat ca lucrarea să fie dactilografiată.

Adresa Comitetului Local de Organizare ROMFEST '96

11 Carter Brook Lane RD4, Princeton, NJ 08540, USA. Tel: (609) 924-6078; (609) 936-7339

PROGRAMUL FESTIVITĂŢILOR

• Vineri 6 Septembrie

6.00 pm - 7.00 pm Înregistrare
7.00 pm - 9.00 pm Recepţia de deschidere a manifestărilor Romfest '96

• Sâmbătă 7 Septembrie

7.30 am - 8.30 am Înregistrare
8.30 am - 12.00 pm Conferinţe pe secţii: Tineret, Cultură, Istorie, Politică, Religie

• Duminică 8 Septembrie

9.00 am Înregistrare
10.00 am Serviciu religios.
1.00 pm Banchetul de închidere a Romfest '96. Concluzii - Rezoluţie

ROMFEST '96

COMUNICAT DE PRESĂ

Din mai multe surse din România am interceptat zvonuri legate de faptul că anumite persoane politice conectate cu actuala putere de guvernământ ar fi fost invitate la Romfest '96 ce va avea loc la Princeton, New Jersey în zilele de 6,7,8 Septembrie a.c.

Comitetul Internaţional Romfest împreună cu Comitetul Local Romfest '96 dezmint categoric aceste zvonuri.

Comitetele Romfest nu au invitat şi nu au intenţia de a invita la ROMFEST '96 persoane care ar putea compromite scopul acestei manifestări.

26 Iulie 1996

COMITETUL INTERNAŢIONAL
Pr. Gheorghe Calciu - Preşedinte
George Bălaşu; Aurel Ciufecu, Ion Halmaghi, Nicolae Iliescu, Mihaela Moisin, Nicolae Pora, Zahu Pană

COMITETUL LOCAL
Anca Popa - Preşedinte
Nidia Belcea, Ion Simulescu, Ioana Belcea

MICA PUBLICITATE

Căsătorii

• Tânăr intelectual, 45 ani, înalt de 1,70, doresc căsătorie cu o doamnă de 35-40 ani fără vicii din Australia, Canada, Germania, USA, Spania ori Anglia. Adresa: Nuţă Marcel, Str. Petuniei 8, b l. 106, ap. 21, Ploieşti, cod 2000, România.

• Tânăr român, doresc căsătorie cu o domnişoară de 20, 25 ani din Canada, SUA, Germania, Australia, Anglia, Spania. Adresa: Dumitrescu Nicolae, Str. Cosminelor, nr. 15, bl. 180 B, sc. A, ap. 10. Ploieşti-2000, România. Tel: 44-150 139

• Doamnă, prezentabilă, 33 ani, educată, de condiţie socială bună, iubitoare de sport şi muzică lirică, fără obligaţii, studii, informatică, doresc cunoştinţă în vederea căsătoriei. Răspuns la adresa: Ionescu Maria, Str. Valea Argeşului, Nr.2A, Of. Poştal 74-113, Drumul Taberei, Sect. 6, Bucureşti.

• Doamnă serioasă, 55 ani, educată, doresc cunoştinţă cu domn serios, sincer, situaţie materială bună. Răspuns: Văcăneş Georgeta,România, 2000 Ploieşti, Str. Scomşului, 5A, Bl. 12B, Sc. B, Ap.23.

• Româncă (din Sibiu), 26 ani, de profesie medic, domnişoară prezentabilă, fără obligaţii; doresc căsătorie cu Român, cetăţean canadian sau american, devotat vieţii de familie. Telefon în Canada: (519) 472 7536.

ANUNŢ EDITORIAL

NICOLAE CIACHIR

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA 1856-1947

Editura Albatros

Lansată în premieră la *"Săptămâna Câmpului Românesc 1996"* din Hamilton, cartea Prof. Dr. Nicolae Ciachir care cuprinde 91 de ani din cea mai interesantă perioadă a istoriei României moderne, cu documente inedite, poate fi procurată numai prin secţia de difuzare a *"Cuvântului Românesc"* scriind la adresa: Dl. Tudor Murgoci, P.O. Rockton Ont. Canada, L0R 1X0

Costul: $ 20.00 plus $ 4.00 expediţia

NE-AM "ÎNTORS" LA ROMA!

- o sfântă împlinire românească -

—Corneliu STAN—

Eu m'am întors spre ROMA ce ni l-a dat pe TRAIAN,
care'n sângele nostru trăiește mereu
din zorile albe ale Neamului meu,
și Tată ne-e fără de seamă, cum ROMA ne-e Mama!

Eu m'am întors cu gând, cu ochi și urechi
spre Roma Măririlor noastre străvechi;
spre singura cale ce deschisă rămâne
spre zările limpezi ale lumii de mâine!

Aron COTRUȘ

Iată acum, tocmai din ultimu-i exil, cel american, ni s'a *"spovedit"* (1) profetic acela care a fost considerat (2) ca *"cel mai mare poet latin al timpului"* său, bardul ardelean Aron Cotruș. Și am spus profetic, întrucât anul acesta, adică exact la 35 de ani după moartea poetului, cuvintele de mai sus ale lui Cotruș și-au găsit o splendidă *"întrupare"* prin 32 de tineri (3) români care după exact 1890 (4) ani s'au *"întors"* la ROMA (5) spre a-și cinsti (6) acolo, prin joc, cântec, și vers (7) a 2749-a (8) aniversare a Numelui de Roman, marcând astfel ***prima participare românească*** la sărbătorirea (9) ***Fundării Romei***. Și anume mai frumos poate decât chiar un Cotruș ar fi cutezat cândva să *"viseze"*. Căci doar așa s'au dovedit a fi fost cele două înălțătoare momente de mărturisire românească prin care cei 32 de tineri ne-a reprezentat la ROMA, pe noi, *"Poporul lui TRAIAN"* (10).

IUVENTUS TRAIANI sărbătorindu-și victoria de a fi ajuns la Roma.

Grupul IUVENTUS TRAIANI din Turnu Severin la *"Natale di Roma"* pe Colina Capitolină. Admirat de un public strâns acolo din toată lumea spre a asista la dezvelirea festivă (Natale di Roma) de către primarul Romei (Rutelli) a statuii equestriene a Împăratului Marc Aurelius.

Duminică 28 Aprilie (11) pe ***Colina Capitolina***, chiar *"în fața Împăratului Marc Aurelius"* (12), unde reprezentantul grupului IUVENTUS TRAIANI, elevul Bica Mihai Cătălin i-a adresat Romei următorul salut:

"Salve Roma! Veniamo dalla Romania, eredi di Roma, dall Drubeta antiqua, dove Marco Ulpio TRAIANO, Optimus Princeps Imperator, "Fondatore del Popolo Romeno" ha construito un grande ponte a traverso il Danubio e i tempi. Un gruppo di allievi e professori dal Liceo "TRAIANUS" porta a Roma terra e aqua santa dela fondazione di ponte de TRAIANO come simbolo della nostra eredita latina. Come omagio per Roma, presentiamo uno spettacolo di musica e danze nationali romeni. Vivat, crescat, foreat fama Romae!"

Apoi, *"dansatorii au încins hora, s'au recitat versuri și a răsunat Balada lui Ciprian Porumbescu, în timp ce tricolorul României flutura semeț deasupra noastră. Aplauzele publicului prezent ne-au umplut inimile de fericire. Unii dintre noi aveam lacrimi în ochi. Era ca o vrajă care plutea peste tot în jurul nostru. Și mă gândeam atunci cu mândrie, că numai noi între neolatini, am perpetuat în numele nostru pe acela al Romei strămoșești"* (**Ana Scalcău**, elevă).

Iată ce momente de înălțare au creat, trăit și desigur și transmis tinerii severineni unei întregi lumi (13) venite și anul acesta pe Capitoliu, spre a-i ura Romei tradiționalul *"La Mulți ani"*.

Deci, o remarcabilă realizare pentru care *"fiii lui TRAIAN"* dela Dunăre au fost răsplătiți nu numai cu aplauze entuziaste, ci și de primarul Romei cu două *"trofee romane"* deosebite: anume medalia jubiliară *"Natale di Roma"* și o minunată gravură cu faimoasa *"Fontana di Trevi"*. Iar toate acestea s'au petrecut, ***să nu uităm***, exact acolo unde, în Octombrie 99 d.C., TRAIAN a fost salutat de Senatul și poporul roman ca Împărat al Romei! Ba de foarte mulți din cei prezenți și ca... ZEU(!?) Ceea ce pe exemplar de modestul și profund religiosul nou împărat l-a făcut să se adreseze mulțimii entuziaste prin memorabilele cuvinte: ***"tot binele vine dela Iupiter, iar nu dela mine"***. Oare să le fi *"învățat"* Traian pe acestea dela Cel care nu chiar cu mult înaintea lui a spus: ***"Eu nu pot să fac nimic dela Mine însumi... ci (numai) voia Tatălui care M'a trimis"* (Ioan 5.30)**?

Luni 29 Aprilie, la COLUMNA *"FACERII"* noastre. Unde un *"triumfător (14) în lupte"* IUVENTUS TRAIANI i-a adresat Romei încă odată salutul de pe Capitoliu *"pecetluindu-l"* de astă dată cu pământul și apa sfințite aduse cu el din țară. Pentru ca în schimb, IU-VENTUS TRAIANI să ia, spre *"cuminecarea"* sa și a celor lăsați acasă, nu numai pământ și apă din Roma, ci și câteva cu adevărat sfinte amintiri precum ar fi cele ce urmează:

"Cronica săpată în piatra dinaintea ochilor noștri părea atât de vie! Ne-am recunoscut în ea ținuturile... Iată Drobeta noastră prin care istoria a făcut să treacă drumul legiunilor romane, legând astfel destinul Dacilor de acela al Romei biruitoare. Privind columna, am simțit puterea ei nesfârșită... Era ca un izvor ce vărsa spre noi energie românească. Am atins piatra și pământul pe care desigur că Împăratul le-a atins cândva. Doamne, m'au trecut fiori pe șira spinării la această atingere, care m'a făcut să simt continuitatea cu toată ființa mea" (eleva **Ana Scalcău**).

Oare ce alte cuvinte ar putea reda mai fidel actul *"euharistic"* (15) al *"împărtășirii"* tinerilor severineni cu *"trupul și sufletul Columnei "Facerii"* și *"Nemuririi"* (16) noastre?

Iată, deci, descrise pe scurt cele două momente istorice de neuitat care au marcat prima participare românească la sărbătorirea zilei Fundării Romei. Participare care însă nu s'a limitat la aceste două acte de totală dăruire, ci a inclus și multe alte momente de intensă trăire, precum ar fi cele trei vizite la: FORUL ROMAN, la VATICAN și la ACADEMIA ROMÂNĂ.

NOTE:

1) chiar în poezia-i intitulată *"Spovedanie"*.

2) mai ales datorită poemelor sale în limba spaniolă, intitulate *"Rapsodia Iberică"* și *"Canto a Ramon Lull"* - acesta din urmă aducându-i poetului prestigiosul premiu mallorquin pentru poezie (vezi Francesco Sureda Blanes în *"Aron Cotruș, Rapsodia dela Latinidad"*, Madrid 1954 și Ion Cepoi în *"Aron Cotruș, Antologie selectivă"*, Humboldt state University, Arcata, California, 1988);

3) elevi ai liceului TRAIAN și ai școlii normale Ștefan Odobleja din Drobeta Turnu Severin, adică din *"vadul"* prin care civilizația străbunilor noștri romani a *"pășit"* peste podul lui Traian pe pământul fostei Dacii;

4) căci atâția ani ne despart azi de acest 106 d.C. când Împăratul TRAIAN a proclamat Dacia provincie romană;

5) însoțiți de trei profesori și un instructor de dansuri populare românești;

6) în costumele lor *"bătrânești"* de azi, adică ale foștilor veterani de altădată (bătrân < L. veteranus);

7) în limbile română, italiană și latină;

8) adică 1996+753 (753 î.C. reprezentând, conform tradiției, anul fundării Romei);

9) precizăm că ideea cinstirii de către noi a zilei Fundării Romei și-a găsit cea dintâi împlinire în Aprilie 1991, la (parohia ortodoxă română din) Viena - ca apoi, adică în Aprilie 1994, ea să fie *"patriată"*, în premieră, la Drobeta Turnu Severin, unde de atunci a fost reluată în fiecare an;

10) iar nu în 21 Aprilie (ziua de fapt a fundării Romei), întrucât în acea zi, anul acesta, au avut loc alegeri la Roma;

12) adică a statuii equestriene a acestuia plasată în 28 Aprilie 1996 din nou în Piața Capitoliului;

13) careia i s'a oferit în timpul programului prezentat de *"fiii lui TRAIAN"* o minunată *"carte de vizită italiană"* a obârșiei noastre romane sub forma unei foi volante cu titlul *"La nascita della Romania"* din lucrarea *"TRAIANO"* (1993) a eminentului istoric contemporan Fausto Masi;

14) mai ales împotriva a *"tot felul de piedici întâmpinate (în țară, de organizatorii acțiunii) înainte de plecare"* (prof. **Carmen Bulzan**);

15) de altfel și *"sfințit"* ca atare cu pământ și apă luate chiar din *"trupul traianic"* al țării, adică dela podul lui TRAIAN;

16) *"garantată"* nu numai de Împăratul TRAIAN pe al cărui mausoleu se înalță Columna, ci și de Însuși Hristos - Care, prin al Său Apostol Petru ne-a ocrotit și ne ocrotește Columna mereu. Deci Columna lui TRAIAN ca *"certificat de naștere"* al nostru ne spune nu numai că ne-am născut latini, ci și ca popor al lui TRAIAN, și creștini. În plus mai este ceva cu totul deosebit ce noi se cade să ne amintim cu privire la Columna lui TRAIAN: anume că soclul acesteia, adică mausoleul lui TRAIAN este după mormântul lui ROMULUS (presupus a se afla azi în Forul Roman, lângă Curia Iulia, sub o lespede de marmoră neagră, numită *"Lapis Niger"*) singurul de felu-i din Roma antică. Iar asta pentrucă legile Romei interziceau ca cineva să fie înmormântat *"in urbe"* *(Hominem mortuum in urbe ne sepelito neve urito - Leges XII tabularium, Tabula X, Lex I)*. Deci, iată cum Providența a vrut ca noi și numai noi să-i avem ca *"protopărinți"* ai neamului tocmai pe cei doi mari Romani, ROMULUS (al cărui nume îl mărturisim) și TRAIAN (al cărui popor suntem), singurii care au fost așezați de Roma antică chiar deasupra sacrelor ei legi.

Continuare în numărul viitor

O elevă și un elev depun la Columna lui Traian pământ (elementul feminin) și apă (elementul masculin), căci apa *"fertilizează"* pământul, aduse dela piciorul podului lui Traian din Drobeta.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

"MIRONIADA" DELA PETROŞANI

Miron Cozma, Ministrul Ciomăgarilor din actualul guvern şi-a reconfirmat calităţile.

Dăm faptele: echipa de fotbal *"Jiul Petroşani"* a câştigat un meci important, pe care l-a sărbătorit cu un mega-banchet la restaurantul Las Vegas din Petroşani. S'a băut, s'a mâncat şi iarăşi s'a băut, până când fotbaliştii îşi pasau spriturile pe sub mese, dar a trecut noaptea, localul trebuia închis şi chelneriţa a înmânat fotbalistului Mugur Radu nota de plată: 1.600.000 lei! Acesta, speriat de şapte cifre şi de pauperitatea buzunarului, a început să înjure şi să dribleze... chelneriţa între pumni şi palme. A intervenit un bodyguard al localului ce i-a înapoiat D-lui Radu, cu aceeaşi monedă, restul dela nota de plată: înjurături, palme, pumni, plus un brânci ca să respire orizontal aerul dimineţii întins pe trotuarul din faţa restaurantului.

Isprava că un bodyguard a avut curajul să ofere restul în pumni şi palme unui prieten al făuritorului mineriadelor şi naş al regimului Văcăroiu, a stâlcit amorul de familist al D-lui M.C.

A doua zi, la orele 11 noaptea, Marele miner s'a prezentat cu o echipă de *"profesionişti"* înarmaţi cu bâte ca să dea o lecţie de cum trebuesc administrate întreprinderile particulare.

Localul a fost închis, directorul şi directorul adjunct au fost bătuţi împreună cu chelneri, chelneriţe şi clienţi. Unii din ei au trebuit duşi la spital.

După bătaie, ca supliment, a urmat devastarea localului, o pagubă de 30 de milioane lei.

Subliniem că iniţiativa particulară a D-lui Miron Cozma s'a executat fără ştirea ori aprobarea D-lui Preşedinte Iliescu.

Din dosarul D-lui Miron Cozma: a omorît o femeie (accident); este implicat în contrabandă de combustibil (Iugoslavia); implicat în traficul de ţigări etc. El n'a stat nici o zi în puşcărie. Imunitatea s'ar datora unui document relativ la cele două mineriade prin care Dl. Cozma îl are la mână pe Dl. Preşedinte Iliescu.

CRUCE IN MEMORIA LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

Membrii Legiunii Arhanghelul Mihail au înălţat pe masivul Rarău o cruce în memoria Conducătorului Mişcării Legionare. Reamintim: M.L. a ieşit la alegerile din 1938 a treia pe ţară, fapt ce l-a înspăimântat pe Regele Carol al II-lea, care a pornit o prigoană ce a servit, mai târziu, ca model comuniştilor.

Notă: Corneliu Zelea Codreanu şi alţi fruntaşi legionari au fost ucişi în timp ce erau transferaţi, în camioanele poliţiei, dela o închisoare la alta.

Ridică azi cineva vreo cruce în memoria fostului prea mărit Rege Carol al II-lea?

• • •

FACI BINE ŞI EŞTI ARESTAT

Pentrucă în ajunul alegerilor a împărţit haine la 21 de copii, candidatul Ion Popovici (PNŢCD, Turnu Măgurele) a fost arestat: calcă legile electorale!

• • •

MAI SĂRACI DECÂT SĂRACII

"Institutul de Cercetare a Calităţii Vieţii", după o anchetă în 22 de judeţe, a ajuns la concluzia că peste 3 milioane de Români se află *"sub pragul de sărăcie"*.

• • •

CU DIVORŢURILE STĂM BINE

Numărul divorţurilor a rămas acelaşi, glăsuiesc statisticile, dar a scăzut numărul căsătoriilor. Deci, dacă la un număr mai mic de căsătorii avem acelaşi număr de divorţuri, asta înseamnă că Neamul trece printr'o criză morală şi materială: mai puţine nunţi şi mai multe procese de divorţ.

• • •

N'O SĂ MAI AVEM ŞOMERI

În Aprilie şomajul se redusese dela 11 % la 8% dar, spune Sen. Gheorghe Raboacă (PS), fostul şef al *"Comisiei Naţionale de Statistică"*, numărul şomerilor a fost socotit adunând pe cei care primesc ajutor de şomaj, ori ajutorul de şomaj are o limită de timp, după care muncitorul rămâne în aer, nici ajutor şi nici serviciu. În categoria asta sunt vreo 400.000 de inşi pe care guvernul i-a eliminat de pe lista şomerilor.

• • •

SCUMPIREA VINE DUPĂ ALEGERI

Pentru a arăta un coeficient scăzut al inflaţiei şi o economie stabilă s'a amânat majorarea preţurilor la benzină, la biletele de metrou, iar Dl. Iliescu zâmbeşte şi nu se ceartă cu nimeni.

• • •

SUNT GATA, DAR NETERMINATE

Mamaia şi Eforie au anunţat construcţia a 28 de unităţi de cazare şi două de alimentare care-şi aşteaptă clienţii; iar clienţii au venit şi văzut apartamentele *"terminate"* cu: tencuială căzută, ziduri crăpate, infiltraţii de apă, geamuri sparte etc.

• • •

ESTE PROCESUL TUDOR O SIMPLĂ DIVERSIUNE ?

După ce-a magnetizat atenţia publicului cu botezuri şi nunţi *"celebre"*, acum s'a aruncat în braţele mass-mediei procesul Senatorului C.V. Tudor, acuzat c'a întocmit *"Lista ruşinii"* unde sunt acuzaţi 177 de inşi c'ar fi *"trădători de ţară, huligani politici şi hoţi care au jefuit ţara"*. Recunoaştem că acuzele se potrivesc ca o mănuşă pentru unii care deţin puterea: Avem trădători ce ne-au furat revoluţia, avem huligan pe şeful miner Miron Cozma, iar de *"hoţii care au jefuit ţara"* avem ca să-i dăm şi de împrumut. Lista mai cuprinde şi inamici politici ce nu agreează cu supra *"ismele"* D-lui senator Tudor. Tot procesul pare regizat de Troica Iliescu-Văcăroiu-Măgureanu, pentrucă în timp ce calomniatorul este cu toba în faţa tribunalului, un huligan ca Miron Cozma, cu banda lui, bate clienţii şi devastează un restaurant din Petroşani; un criminal ca securistul Dorel Viorel Gabor care îmbrăcat într'o salopetă nou-nouţă de miner a ucis acum şase ani, în Piaţa Universităţii, pe Andrei Frumuşeanu şi Aurică Crăiniceanu, plus alţii *"care au jefuit ţara"* şi continuă s'o jefuiască: un Stoica-Caritas e liber şi restul hoţilor sunt *"bine merci"*.

Nu-l apărăm pe Senatorul Cornel Vadim Tudor, ce ar fi trebuit pus primul pe *"Lista Ruşinii"*, dar înainte de a judeca un *"calomniator"* căruia i s'a scrântit peniţa, trebuesc judecaţi trădătorii, criminalii, huliganii şi hoţii.

• • •

SE APĂRĂ, VEGHEAZĂ ŞI DEZMINTE

Directorul SRI-ului, Dl. Virgil Măgureanu a declarat că România este ţinta unor servicii străine de spionaj, iar misiunea SRI-ului este să neutralizeze activitatea unor grupuri de terorişti arabi şi să oprească mafia ruso-italiană *"de a spăla banii"* şi întrebuinţa România ca tranzit pentru traficul de stupefiante!

Dl. Gheorghe Gorun, membru în *"Comisia Parlamentară"*, afirmă că SRI este împărţit în trei grupe:

(A) Profesioniştii ce doresc o modernizare; (B) Cei cu mentalitatea comunist-naţionalistă şi (C) O minoritate ce doreşte să menţină SRI în serviciul de spionaj al Răsăritului.

Dl. Măgureanu, numit în Martie 1990, este acuzat că face uz de vechile dosare pentru a şantaja pe unii politicieni şi ziarişti.

• • •

PE DRUMUL "DEMOCRATIEI" CU CĂLCÂIELE ÎNAINTE

Două exemple: (1) Alegerile pentru primarul Capitalei, cca. 2 milioane locuitori cu 47 de candidaţi; în timp ce la New York, cca. 7 milioane cu 5 candidaţi. Dacă New Yorkul imita Bucureştiul, ar fi avut 163 de viitori primari.

(2) Pentru a avea grămezi de partide şi haos, la alegerile generale s'a renunţat la legea de a impune un minimum de 5% partidelor pentru a obţine un loc în Parlament. În prezent se cere 3%.

• • •

BOGĂŢIILE BUCUREŞTEANULUI

Statisticile specialiştilor au calculat că un bucureştean posedă: 10 şobolani, 200 gândaci de bucătărie şi 200 de ţânţari.

• • •

NI SE ÎNTORC EVREII !

Schimbul comercial Israel-România a atins $ 230 milioane în 1995 (Cam jumătate din schimbul cu Statele Unite). Evreii conduc o agenţie de reclame, cazinouri, un hotel de lux etc. şi singurul restaurant deschis toată nopatea în Bucureşti.

"Înainte, scrie Dan Perry (A.P.) *Bucureştiul se numea "Micul Paris", acum i se poate spune "Beersheba din Balcani"*, un oraş ce-a înflorit în Sudul Israelului.

Gabriel Baicu, directorul Agenţiei de Supraveghere a Investiţiilor externe spune *"Evreii au un special interes în România care se datoreşte strânselor legături dintre cele două ţări şi popoare"*, adăugând *"poporul are tendinţa de a se întoarce la rădăcini"*. Din 6 milioane de Evrei din Israel, 500.000 au venit din România.

În schimb, 50.000 de Români lucrează în Israel.

Ziarul *"Evenimentul Zilei"* ne informează că şefii Agenţiilor de Securitate *"Mossad"* şi *"Shin Bet"* sunt de origină română.

• • •

Am fost scoşi de pe lista de supraveghere a Statelor Unite care protejează drepturile de proprietate intelectuală.

• • •

Bulgaria ne cumpără grâul cu $170 tona. 30% din preţ va fi plătit în produse chimice.

• • •

Salariaţilor care în timpul iernii, din cauza lipsei de energie electrică, au fost forţaţi să intre în concediu fără plată, li s'a aprobat 75% din salariu.

• • •

Alegerile prezidenţiale din Republica Moldova vor avea loc la 17 Noembrie a.c.

• • •

Pentru acoperirea temporară a deficitului, guvernul poate să împrumute dela BNR, fără dobândă, cu condiţia ca banii să fie restituiţi la sfârşitul anului.

• • •

Ne-surpriză: Dl. Văcăroiu s'a înscris în PDSR.

• • •

Dl. Iliescu a hotărît: alegerile generale se vor ţine simultan în luna Noembrie.

• • •

O Dacie costă între 11.015.700 şi 15.167.600 lei. Salariul mediu pe cinci-şapte ani.

• • •

Catastrofa dela Cernobâl a eliberat de 200 de ori mai multe radiaţii decât Hiroşima şi Nagasaki.

• • •

Un prăjitor de pâine cu cordon - 28.815 lei; un vas de gătit electric - 72.979 lei; un fier de călcat - între 21-37.000 lei.

• • •

În 1995, circa 14.000 de inşi au plecat cerând azil politic. Deţinem locul al 8-lea pe lista celor care ne părăsesc.

• • •

O zi de vacanţă cu familia pe litoral - dormit, mâncat... 25-30.000 lei.

• • •

Oficiul de Emigrare Canadian informează că din 58 de persoane ascunse pe vapoare, ce-au încercat să intre ilegal în Canada, 48 au fost Români.

• • •

Au părăsit ţara în 1990 - 145.000 de inşi; în 1994 - 18.000 şi în 1995 numai 10.000. (Nu se mai acordă *"azil politic"*, n.r.).

• • •

România e în trative să cumpere avioane F-16 pentru a înlocui avioanele ruseşti MIG 21 şi elicoptere Hercules 130 pentru transport.

• • •

Avem peste 6 milioane de fumători.

• • •

Pe timpul verii, excursioniştii străini se vor bucura în exclusivitate de trenuri particulare special amenajate.

• • •

Ţiganii vor sprijini candidatura D-lui Iliescu şi Dl. Iliescu a promis *"integrarea socială a romilor"*.

• • •

Anul acesta nu vom importa grâu, deoarece se anunţă o recoltă de 3,4 milioane tone.

• • •

Ioan-CARITAS-Stoica a fost eliberat.

• • •

Dela Ambasada SUA din Bucureşti: toate taxele pentru servicii consulare se vor plăti în $.

• • •

Lista votanţilor din Capitală a fost purificată: s'au scos 94.000 de morţi ce ar fi putut să'nvie în faţa urnelor.

• • •

După aproape 7 ani dela revoluţie, investiţiile străine n'au atins nici $2 miliarde.

• • •

"Violenţa acestei campanii electorale este mult mai mare decât a celei din 1992" (Liga Apărării Drepturilor Omului).

• • •

Una din 27 de persoane suferă de diabet.

• • •

Pensia medie de asigurări sociale s'a mărit la 120.178 lei, iar pensionarii primesc 151.454 lei. Respectiv $40 şi $50.

• • •

McDonald continuă să deschidă restaurante cu *"mâncare repede"*. Totalul investiţiilor până în anul 2000 va fi de $150 milioane.

• • •

Sportivii care se'ntorc victorioşi dela Jocurile Olimpice vor primi pentru o medalie de aur, 45 milioane lei; de argint, 30 milioane şi pentru una de bronz, 15 milioane lei.

• • •

La ghişeul băncilor, trei inşi cumpără dolari şi numai unul îi vinde. (Dolarul, la cursul oficial, a sărit peste 3.000 lei).

• • •

Moldovenii au terminat cu privatizarea.

• • •

Nădăjduim ca'n 1996 exportul să atingă $8.5 miliarde.

• • •

O treime a elevilor din clasa a XII-a fumează.

• • •

Prestigiosul săptămânal *"Cronica Politică"* şi-a încetat apariţia. Probabil că va apare lunar.

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

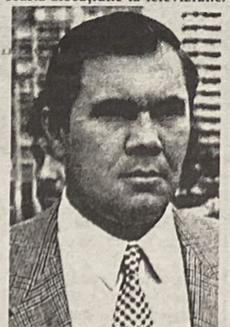
ELŢÎN A CÂŞTIGAT ALEGERILE, DAR...

Elţîn a ieşit învingător din întrecerea sa cu oponentul comunist Ghenadi Ziuganov, dar situaţia politică din Rusia va rămâne neclară probabil încă câtăva vreme, din cauza sănătăţii preşedintelui rus.

După succesul generalului Alecsandr Lebed, care s'a clasat pe locul trei în primul tur de scrutin, Elţîn a hotărît ca să-l atragă pe acesta în vederea bătăliei finale cu Ziuganov, considerând că majoritatea celor 11 milioane de alegători care au votat pentru general, vor vota în final pentru el. Astfel, pe data de 18 Iunie, Lebed a fost numit Secretarul Consiliului de Securitate şi consilierul şef al preşedintelui în problemele de securitate. Prima condiţie pusă de Lebed a fost aceea de îndepărtare a Generalului Gracev, Ministrul Apărării. Lebed a fost forţat să demisioneze în urma criticilor repetate şi puţin măgulitoare aduse de el Ministerului Apărării, pentru declanşarea de către Gracev a războiului din Cecenia. Chiar în ziua când şi-a preluat funcţia, Lebed a jugulat o încercare a lui Gracev şi a altor cinci generali de a pune armata în stare de alarmă. După două zile, Elţîn a acceptat propunerea de îndepărtare a trei consilieri importanti, consideraţi ca făcând parte din aşa zisa partidă războinică, a durilor din camarila sa: Gen. Korzakov, şeful securităţii preşedintelui, socotit eminenţa cenuşie a acestuia; Gen. Barsukov, şeful agenţiei care înlocuieşte KGB-ul şi Oleg Soskoveţ, Prim-ministru Adjunct.

Campania electorală a lui Elţîn pentru primul tur de scrutin a fost dusă cu maximă intensitate. Preşedintele a făcut în acest scop 33 de călătorii în diverse părţi ale Rusiei. Un rol important în campania electorală a avut Anatoli Ciubais. După cum se ştie, acest economist reformist a fost demis de Elţîn în Ianuarie, din funcţia de prim-ministru adjunct, ca ţap ispăşitor al nepopularelor măsuri ale reformei economice. În Martie însă, a fost chemat din nou în guvern. O contribuţie deosebită, în felul cum a fost organizată campania, ideile şi scenariile care au stat la baza ei, au avut-o trei Americani, specialişti în campaniile electorale americane, angajaţi de guvernul rus. Elţîn a beneficiat de majoritatea canalelor de televiziune şi ale presei. S'a mers pe prim plan pe o propagandă anticomunistă, prezentându-se la televiziune filme cu tot ceea ce ar fi putut să trezească la alegători un sentiment de teamă: represiunile din epoca stalinistă, cozile la alimente, renaţionalizarea proprietăţilor private. Presa şi televiziunea au fost convinse printre altele să nu acorde spaţiu situaţiei sănătăţii preşedintelui după ce acesta, chiar cu o săptămână înainte de turul final, a anulat o serie de apariţii în public şi a apărut numai într'o evident regizată şi scurtă alocuţiune la televiziune.

Alecsandr Lebed

Sublinierea starii precare a sănătăţii lui Elţîn ar fi avut un rol catastrofal în alegerea finală. Un alt factor care a fost luat în consideraţie de consilierii campaniei, a fost procentajul participării la vot. Se consideră că o participare de numai 60% ar favoriza pe comunişti, mai organizaţi şi mai fideli cauzei lor. În acest scop a fost aleasă pentru votare o zi din mijlocul săptămânii, pentru a evita week-end-ul în care se presupune că eventualii simpatizanţi ai lui Elţîn ar fi putut absenta. Participarea la vot a fost de 66%.

În mod surprinzător, cu convingerea că au de ales între două rele, Ruşii l-au reales totuşi pe Elţîn cu o majoritate largă de 54%, faţă de 40% cât a obţinut Ziuganov. 5% din alegători au votat împotriva ambilor candidaţi (!). De remarcat că tinerii între 18-29 de ani au votat în proporţie de 73% pentru Elţîn, de asemenea şi marile oraşe (Moscova şi St. Petersburg 73%). Pentru Elţîn au votat în majoritate şi susţinătorii lui Iavlinski şi ai lui Lebed. Mediul rural a preferat pe comunişti, ca şi adepţii lui Jirinovski. Observatoprii străini care au monitorizat alegerea, au declarat că aceasta a decurs în general liber şi corect.

Preşedintele a renumit după alegeri pe Victor Cernomârdin în funcţia de prim-ministru şi a făcut o scurtă apariţie la televiziune, pentru a mulţumi alegătorilor pentru realegerea sa.

În convorbirea sa cu Preşedintele Clinton, Elţîn a declarat că se simte obosit şi îşi va lua o vacanţă după inaugurarea sa dela 9 August. Problema sănătăţii preşedintelui a devenit mai evidentă când Elţîn a amânat în ultimul moment întâlnirea sa cu vicepreşedintele american Al Gore, cu care totuşi s'a întâlnit a doua zi la Sanatoriul Barvika din Moscova. Elţîn a apărut palid, obosit şi cu mers greoi. De amintit că el suferă de ischemie cardiacă şi abuzează de alcool.

În cazul dispariţiei lui Elţîn, sau a incapacităţii de muncă, conform Constituţiei Rusiei, primulministru devine preşedinte ad interim, dar după trei luni, trebuesc ţinute noi alegeri prezidenţiale. În situaţia neclară încă, se pare că mai multe persoane duc o luptăa surdă pentru putere la Kremlin: Primul-ministru Cernomârdin, Alecsandr Lebed şi Analtoli Ciubais, numit de Elţîn şeful administraţiei prezidenţiale, după demiterea conservatorului Nikolai Iegorov. Lebed a obţinut prin decret dela Elţîn puteri legale de a lupta împotriva crimei şi corupţiei în capitală. El este deocamdată însărcinat după demiterea lui Barsukov, şi cu dirijarea Serviciului Federal de Securitate (succesorul KGB-ului). Un nou punct marcat de Lebed a fost acceptarea propunerii sale de a fi numit de către Elţîn în funcţia de Ministru al Apărării, Gen. Igor Rodinov, un prieten al său.

Un potenţial candidat în lupta pentru putere în culisele Kremlinului este şi popularul primar al Moscovei, Iuri Luzkov.

Duma, în care comuniştii au majoritatea continuă să împiedice măsurile economice de piaţă liberă. Astfel, o legislaţie propusă de Elţîn pentru încurajarea de investiţii străine în industria petroliferă şi a gazelor, de miliarde de dolari, a fost respinsă cu un vot de 150 la 148. Numai 5 comunişti au votat în favoarea acestei măsuri.

Cu tot acordul de încetare a focului semnat de Ruşi la Kremlin în Mai, ei au continuat să atace furibund pe separatiştii ceceni. Aceştia au contraatacat prin surprindere localităţile Argun, Gudermes şi capitala Groznâi. Atacul din Groznâi, unde au fost doborîte trei elicoptere ruseşti, a fost condus de Şamil Basaiev, comandantul care a atacat anul trecut Budennovsk şi care a fost considerat mort de comandanţii ruşi. După victoria sa în alegeri, Elţîn a autorizat escaladarea masivă a războiului, cu bombardamente intense de aviaţie care au făcut sute de victime civile.

STAGNAREA PROCESULUI DE PACE ARABO-ISRAELIAN

Benjamin Netanyahu

După victoria surprinzătoare a lui Benjamin Netanyahu, reprezentantul partidului conservator Likud, procesul de pace israelo-palestinian a ajuns deocamdată la un punct mort, iar perspectiva unei păci cu Siria, pare definitiv compromisă.

După cum se ştie, noul primministru nu recunoaşte drumul de pace pe care au început să meargă predecesorii săi, Rabin şi Peres. Acest drum de pace a fost construit cu greutate încă din 1991, cu sprijinul Statelor Unite şi al altor puteri internaţionale. Statele Unite şi Rusia au fost sponsorii acestei acţiuni care a culminat cu celebra semnare la Washington în Septembrie 1993, a acordului pentru autonomia palestiniană. Eforturile depuse de Rabin, Arafat şi Peres au fost răsplătite de primirea în 1995 a Premiului Nobel pentru Pace.

Partidul Likud respinge negocieri cu Palestinienii în ce priveşte viitorul Ierusalimului sau al unui viitor stat palestinian. Preşedintele Arafat a fost etichetat ca un terorist criminal.

Preşedintele Mubarak

Netanyahu a respins categoric formula care a stat la baza convorbirilor cu vecinii Isrraelului, aceea de retrocedare de teritorii pentru pace. El a spus că Israelul nu se va retrage din Înălţimile Golan, capturate dela Siria în războiul din 1967. De asemenea el este pentru construirea de noi aşezăminte evreieşti în teritoriile palestiniene, dând dispoziţii ca acestea să reînceapă cu data de 1 August, după o interzicere de patru ani. Trupele israeliene nu au fost retrase după alegeri din Hebron, conform acordului de pace, iar Netanyahu şi-a anunţat intenţia de a pătrunde pe teritoriul palestinian în urmărirea teroriştilor.

În urma presiunilor americane, noul prim-ministru israelian a căutat să îndulcească poziţia sa în privinţa relaţiilor cu vecinii Israelului şi cu Palestinienii. Astfel el a făcut o călătorie în Egipt, unde s'a întâlnit cu Preşedintele Mubarak, şi a trimis pe Ministrul său de Externe David Levy, ca să ia legătura cu Arafat. Dar ca şi după întrevederea sa cu preşedintele Clinton, în nici una din aceste întâlniri diplomatice Netanyahu nu pare să facă vreo concesie sau o schimbare în poziţia pe care a afişat-o până acum.

În guvernul lui Netanyahu a fost introdus şi fostul General Arion Sharon, unul din durii partidului Likud. Sharon a fost Ministru al Apărării în timpul guvernării partidului său şi este responsabil de nepopulara invazie a Libanului în 1982, şi mai târziu de construirea (ca Ministru al Locuinţelor), de aşezăminte evreieşti în teritoriile ocupate,

ceea ce a dus la tensiuni cu Washingtonul. Acum, lui Sharon i s'a creat un minister special, cel al Infrastructurilor Naţionale, cu puteri asupra resurselor energetice naţionale, construcţia de drumuri şi terenurilor statului. În această poziţie, Sharon a ordonat construirea a două autostrăzi care să treacă prin teritoriile acum sub administraţia palestiniană a Malului de Vest, ca şi construirea a două poduri pe Înălţimile Golan. Construirea autostrăzilor este considerată de Palestinieni ca o violare a acordului israelo-palestinian, iar de mişcarea israeliană *Pace Acum*, ca o acţiune de *"distrugere a procesului de pace"*. Un fost ministru din coaliţia laburistă, Yossi Sarid, consideră planurile lui Sharon ca o *"sfidare politică"* care ar putea duce la o nouă ridicare palestiniană, la izolarea Israelului şi la stricarea relaţiilor cu Statele Unite.

În întâlnirea sa cu Preşedintele Clinton, Preşedinele Mubarak a repetat că retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate este o cerinţă fundamentală pentru pace.

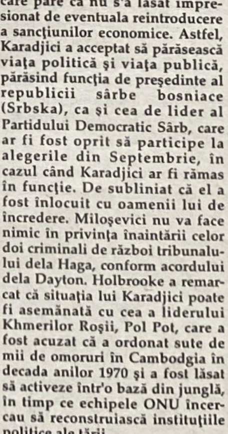

Iasser Arafat

Deşi Netanyahu a făcut o vizită în Iordania, convorbirile cu regele Hussein nu par să aducă noutăţi în viitoarea sa poziţie. El a spus că şi retragerea din Hebron va trebui să fie renegociată. Arafat a declarat că expansiunea aşezămintelor evreieşti reprezintă o flagrantă violare a acordului israelo-palestinian semnat de cele două părţi, iar Palestinienii se vor opune cu orice mijloace acestor măsuri.

ÎN BOSNIA ÎNCEPE FAZA "DE-A ASCUNSELEA"

În Bosnia începe o nouă fază tragi-comică, ce va arăta din nou neputinţa Occidentalilor de a lua practic măsuri decisive pentru aplicarea punctelor acordului dela Dayton, semnat de cele trei părţi beligerante anul trecut. Activitatea intensă care s'a dus în ultima vreme a fost aceea de pregătire a alegerilor democratice programate să aibă loc la 14 Septembrie.

Preşedintele Miloşevici

Conform acordului, toţi cei aflaţi pe lista criminalilor de război dela Haga (peste 70 de nume), nu pot participa în activitatea politică şi trebuesc arestaţi pentru a fi judecaţi de acest for. În acest sens, Radovan Karadjici şi Gen. Ratko Mladici nu numai că au fost pe lista respectivă, dar tribunalul a emis un mandat de arestare împotriva celor doi. Totuşi, de mai bine de şase luni, nu s'a putut face nimci în acest sens. Forţele NATO au dispoziţie să-i aresteze pe criminalii de război numai dacă îi întâlnesc. Diplomaţia occidentală a încercat din nou să intervină făcând presiuni asupra Preşedintelui Serbiei, Miloşevici pentru înlăturarea celor doi. A intrat din nou în arenă, trimisul administraţiei Clinton, Richard Holbrooke, care a orchestrat acordul dela Dayton. El a trebuit să facă un compromis cu intransigentul preşedinte sârb care pare că nu s'a lăsat impresionat de eventuala reintroducere a sancţiunilor economice. Astfel, Karadjici a acceptat să părăsească viaţa politică şi viaţa publică, părăsind funcţia de preşedinte al republicii sârbe bosniace (Srbska), ca şi cea de lider al Partidului Democratic Sârb, care ar fi fost oprit să participe la alegerile din Septembrie, în cazul când Karadjici ar fi rămas în funcţie. De subliniat că el a fost înlocuit cu oamenii lui de încredere. Miloşevici nu va face nimic în privinţa înaintării celor doi criminali de război tribunalului dela Haga, conform acordului dela Dayton. Holbrooke a remarcat că situaţia lui Karadjici poate fi asemănată cu cea a liderului Khmerilor Roşii, Pol Pot, care a fost acuzat că a ordonat sute de mii de omoruri în Cambodgia în decada anilor 1970 şi a fost lăsat să activeze într'o bază din junglă, în timp ce echipele ONU încercau să reconstruiască instituţiile politice ale ţării.

Americanii au fost împotriva luării de măsuri mai energice conform vechii teme a periclitării forţelor lor, mai ales acum când administraţia este preocupată de apropiatele alegeri prezidenţiale, iar Sârbii bosniaci au ameninţat că în cazul încercărilor de a aresta pe Karadjici, vor riposta cu represalii, luând ostateci din monitorii ONU şi din trupele NATO. Guvernul rus a declarat că demisia lui Karadjici *"satisface condiţiile acordului"*.

Acuzarea tribunalului dela Haga a spus că în afară de uciderea a mii de civili, torturi şi violuri ordonate, Sârbii bosniaci au distrus 1.123 de moschee, 504 biserici catolice, 5 sinagogi şi cimitire, cu scopul de a crea regiuni sârbe pure. *"Se pare că purificările etnice nu au fost produsul războiului, ci chiar scopul lui"*, a declarat judecătorul Jorda.

Atât Karadjici cât şi Mladici sunt consideraţi eroi de către Sârbii bosniaci, iar partidul lui Karadjici are acum cea mai mare popularitate. E o naivitate să se creadă că fostul lider nu va continua să acţioneze din culise. De subliniat că Sârbii bosniaci au sărbătorit pe 11 Iulie un an dela *"Ziua Eliberării"*, dată când au cucerit Srebrenica, unde la comanda lui Mladici au fost hăituiţi, capturaţi şi apoi omorîţi câteva mii de refugiaţi musulmani, copii, femei şi bătrâni. Ambii criminali de război vor putea să rămână ascunşi în fosta Iugoslavie, fiindcă un proces deschis al celor doi va dezvălui cu siguranţă rolul lui Miloşevici în crimele din Bosnia şi Croaţia. De notat că pe lista criminalilor de război este şi Dorio Kordici, un politician croat găsit vinovat de crime de război împotriva Muşulmanilor bosniaci, în perioada când Croaţii şi-au atacat pe foştii lor aliaţi în regiunea Mostar. Kordici continuă să se ascundă la Zagreb.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

TUR DE ORIZONT

VI

—Vasile VRÂNCEANU—

Urmare din numărul trecut

Campania militară din Polonia a durat 17 zile în ritm fulger: *"Blitz Krieg"*.

În primele ore ale zilei de 1 Septembrie 1939, aviaţia germană a bombardat aerodromurile, avioanele poloneze au fost distruse la sol, comunicaţiile întrerupte. Calul, suliţa şi sabia nu puteau opri bombardamentele şi tancurile germane. Vitejia, patriotismul soldatului polonez au fost copleşite de forţa şi armamentul inamic.

La 17 Septembrie 1939, trupele ruseşti invadează Polonia de Răsărit, deşi pactul de neagresiune polono-sovietic era în vigoare. Prinsă între două forţe superioare şi în număr şi în dotare, armata poloneză a încetat lupta, guvernul şi o parte din armată s'au refugiat în România. Ulterior, s'a stabilit la Paris şi în 1940 la Londra, ca guvern polonez în exil. Resturile necapturate ale armatei poloneze s'au regrupat în unităţi naţionale sub comanda şi dotarea aliată şi au luptat eroic pe fronturile din Africa şi Italia, iar după debarcarea americano-anglo-franceză şi pe frontul de Vest.

Iosef Beck, fostul Ministru de Externe polonez, unul dintre principalii autori ai războiului, a rămas în România şi a murit de tuberculoză la vârsta de 50 de ani.

Polonia a dispărut de pe harta Europei după o existenţă de numai 20 de ani dela renaşterea ei, prin Conferinţa de Pace dela Paris din 1919, împărţită de trei ori în secolul trecut, între Prusia, Austria şi Rusia.

La 23 August 1939, prin Pactul Ribbentrop-Molotov a fost împărţită pentru a patra oară şi cei doi agresori şi-au luat fiecare prada.

Ofiţerii polonezi capturaţi de Ruşi au fost asasinaţi de NKVD, după ce au fost legaţi, au fost împuşcaţi în ceafă şi aruncaţi într'o imensă groapă comună din pădurea Katyn. Decizia din 5 Martie 1940 - semnată de Stalin- priveşte 14.700 persoane din lagărele de prizonieri şi 11.000 persoane arestate în Ucraina şi Bielorusia cu precizarea finală: ***"Executaţi prin împuşcare"***.

Conferinţa de Pace dela Paris din 1946 va restabili Polonia, dar nu în graniţele ei istorice, etnice şi va fi robită comunismului moscovit. Polonia lui Pilsudski, pentru care s'a început războiul, a fost părăsită, trădată la sfârşitul războiului. O va elibera Lech Walesa, dar pentru cât timp?

Din necesitatea imperioasă de a evita un război în Vest, sau dacă a început să-l închidă, pentru a avea libertate de acţiune în Est, Hitler face la 6 Octombrie 1939 propuneri de pace. Anglia şi Franţa resping propunerile germane.

Între Octombrie 1939 şi Aprilie 1940, statele majore ale beligeranţilor perfectau planurile de operaţii pentru primăvara anului 1940. Industriile de război lucrau din plin chiar şi în ţările neutre, pentrucă dacă războiul pentru unii înseamnă sânge, moarte, distrugeri, pentru alţii înseamnă afaceri bune, iar pentru negustorii morţii *"banul nu are miros"*.

Ca efect indirect al Pactului Ribbentrop-Molotov, Uniunea Sovietică ***"impune"*** la 10 Octombrie 1939, Estoniei, Letoniei şi Lituaniei ***"Agremente de apărare reciprocă"***, pe baza cărora armatele sovietice puteau opera pe teritoriul acestor ţări, inclusiv folosirea porturilor, bazelor navale şi aeriene. Agrement? Contra cui?

Pentru a le apăra mai bine, Rusia le ocupă şi la 25 Iulie 1940, le anexează la URSS.

La 11 Octombrie 1939, Stalin cere Finlandei importante concesii teritoriale. Finlanda propune unele concesii parţiale dar, Stalin pretinde satisfacerea integrală a cererilor iniţiale. La 29 Noembrie rupe relaţiile cu Finlanda, iar la 30 Noembrie trupele sovietice o invadează fără declaraţie de război. Cu numai nouă divizii în front, Finlandezii înfruntă 19 divizii şi cinci brigăzi de tancuri ruseşti şi luptă cu o bravură ce le-a atras admiraţia şi simpatia lumii, dar nu şi ajutor militar efectiv. Liga Naţiunilor - neputincioasa mătuşică dela Geneva - a condamnat agresiunea sovietică şi la 14 Decembrie îi exclude pe Sovietici din organizaţie. Atât şi nimic mai mult...

Trupele sovietice au suferit mari pierderi în oameni şi armament. Insuccesul sovietic era evident, iar Stalin nu putea accepta înfrângerea. La 1 Februarie 1940, trimite împotriva Finlandei 45 divizii, tancuri, tunuri şi avioane.

Finlandezii, sub comanda mareşalului Manerheim la care s'a raliat ţara întreagă - au fost mobilizate chiar 90.000 de femei în corpul auxiliar - se apără cu îndârjire, distrug 5 divizii ruseşti, decimează altele trei, distrug 1.600 tancuri, şi 872 avioane. Ruşii pierd (conform recunoaşterii sovietice) 48.745 morţi şi 158.863 răniţi, iar Finlandezii au 24.934 morţi şi 43.557 răniţi. Totuşi, copleşită de puhoiul sovietic, Finlanda cere încetarea focului. O ţară mică, dar cu glorie. Uniunea Sovietică, victorioasă dar plină de ruşine, impune un tratat de pace semnat la Moscova la 12 Martie 1940.

În 1941, Finlanda se aliază cu Germania şi luptă împotriva Rusiei pentru a-şi recupera teritoriile pierdute în 1940, dar aceasta durează puţin, pentrucă războiul este pierdut şi Finlanda pierde din nou teritoriile ocupate de Ruşi. Mareşalul Manerheim devine preşedintele ţării şi reuşeşte să asigure independenţa ţării, liberă de ocupaţia sovietică.

Să ne întoarcem acum în Apusul Europei.

Pentru industria de război, Germania se aproviziona cu materii prime din Suedia şi Norvegia. Flota engleză intră în apele teritoriale ale Norvegiei şi minează porturile în vederea interzicerii transporturilor germane. Ca răspuns, la 9 Aprilie 1940, trupele germane ocupă Danemarca şi 5 porturi din Norvegia, unde rămân până la sfârşitul războiului. Regele Norvegiei şi guvernul se retrag în exil în Anglia.

La 10 Mai 1940, Germania începe ofensiva în Vest, prin invadarea Olandei, Belgiei, Luxemburgului şi Nordul Franţei. Regina Olandei şi guvernul se refugiază la Londra. Belgia capitulează. Churchill, numit Prim Ministru al Angliei în locul lui Chamberlain, preia conducerea războiului. Halifax, unul din cei trei autori ai războiului european - este trimis ambasador în Statele Unite.

Trupele germane înaintează vertiginos. Forţele Expediţionare Britanice - BEF - sunt în pericol a fi încercuite şi capturate în perimetrul Dunkerque, pe coasta europeană a Canalului Mânecii, dar Hitler ordonă oprirea înaintării diviziilor blindate ale generalului Guderian. A făcut-o oare pentru a scuti forţele britanice de umilinţa unei capitulări? Pentru a menaja opinia publică engleză şi a o face accesibilă unui aranjament anglo-german de mult dorit şi necesar planurilor ce le avea în Est, sau şi din raţiuni de tactică militară? Nu ştim! Oricum, ordinul lui Hitler a salvat forţele expediţionare britanice şi franceze aflate în zona Dunkerque.

Intuind pericolul, Churchill ordonă, la 20 Mai, mobilizarea tuturor vaselor disponibile şi le trimite să evacueze trupele în pericol de a fi capturate. Dela 27 Mai la 4 Iunie, în 9 zile şi 9 nopţi, fără întrerupere, 850 vase comerciale, yachturi şi chiar mici ambarcaţiuni, au evacuat 338.226 militari, inclusiv 113.000 Francezi şi ariergarda franceză, ultimii apărători ai plajei şi rampelor de îmbarcare. Numai oamenii au fost salvaţi. Armamentul, muniţia, un imens material de război, au fost părăsite. Germanii au capturat 2.450 tunuri, 11.000 mitraliere, 75.000 vehicule. S'au scufundat vase, s'au doborît avioane, s'au pierdut oameni, morţi şi răniţi de ambele părţi. A fost greu, un efort supraomenesc, dar s'a făcut ceea ce s'a numit *"Miracolul Dunkerque"*.

Ofensiva germană continuă spre Sud, cu obiectiv capitala Franţei. Parisul era declarat *"Oraş liber"*. A fost ocupat de Germani la 14 Iunie 1940, fără lupte. Guvernul francez se retrage la Bordeaux şi se dezintegrează. Mareşalul Petain, numit şef al noului guvern cere armistiţiu şi rămâne în Franţa, pentru a împărţi cu poporul francez soarta învinşilor.

Generalul de Gaulle se refugiază în Anglia şi preia conducerea *"Franţei Libere"* pentru continuarea luptei cu forţele şi resursele din teritoriile de peste mări.

Sunt acum trei Franţe: Franţa ocupată de Germania, cca. 3/5 din teritoriul european, Franţa guvernului dela Vichy, condusă de Mareşalul Petain şi *"Franţa Liberă"*, condusă de generalul Charles de Gaulle.

La sfârşitul războiului, după victoria Aliaţilor, Petain şi Primul ministru Laval au fost acuzaţi de colaborare cu Germania şi condamnaţi la moarte. Generalul de Gaulle a schimbat sentinţa Mareşalului Petain în închisoare pe viaţă. Laval - după o încercare nereuşită de sinucidere - a fost executat prin împuşcare.

Mareşalul Petain - eroul dela Verdun din Primul Război Mondial- a fost judecat şi condamnat de un guvern provizoriu, nu de poporul francez, nu de Franţa. A murit în închisoare în 1951, la vârsta de 95 de ani.

Dintre ţările învinse, numai Finlanda nu şi-a omorît conducătorii. Statuia Mareşalului Manerheim este şi astăzi pe piedestal. Statuile unor conducători din tabăra victorioşilor (Lenin, Stalin) au fost doborîte în praf de furia popoarelor oprimate, 45 de ani mai târziu.

La 19 August 1939 - deci înainte de începerea războiului în Europa - Galeazzo Ciano, Ministrul de Externe al Italiei (mai mult ginere decât diplomat) a informat discret şi indirect Anglia, că în cazul unui război, Italia va rămâne neutră. Poate şi aceasta a influenţat intransigenţa anglo-polonă în încercarea Germanilor de evitare a războiului.

La 10 Iunie 1940, când bătălia pentru Franţa era deja pierdută, Italia declară război Franţei şi Angliei. Aceasta a fost un balast pentru Germania, nu un ajutor activ ci un amestec păgubos, un dezastru şi pentru Italia şi pentru regimul fascist şi pentru Mussolini şi Ciano. A adus războiul în Mediterană, în Africa şi în Balcani, fără a avea capacitatea militară nu pentru victorie, ci nici pentru a putea face faţă unei contraofensive ce n'a întârziat. Hitler s'a văzut nevoit să trimită importante forţe pe noile fronturi de operaţiuni militare.

Din Februarie 1941 până în Mai 1943, divizii blindate germane *"African Korps"* sub comanda generalului Rommel au fost blocate în Nordul Africii şi ulterior în Italia, în timp ce în Rusia se desfăşura ofensiva germană şi contraofensiva sovietică la Stalingrad, Cotul Donului, Caucaz, Kursk şi Crimeia.

Complicaţiile din Balcani după invadarea Albaniei şi Greciei au întârziat cel puţin cu o lună declanşarea războiului contra Uniunii Sovietice, fapt pentru care nu s'au putut atinge obiectivele programate înainte de venirea iernii, o iarnă rusească, timpurie şi foarte dură.

(Va urma)

EFEMERIDE

TRANDAFIRI ŞI CUCUVELE

Peste nevindecabila durere personală se suprapune tot mai intens durerea generală a celor de un sânge şi o credinţă, cu rănile nevindecate după pârjolul roşu, urmat de seceta de duh şi de buruienile toxice ce au invadat ogoarele sufletului românesc.

Tot mai des se vorbeşte de Mioriţa ca despre o oaie capie şi de spaţiul ei ca despre un deşert plin de scaieţi. Moroii - care şi-au întins corturile peste plaiurile carpatine, luncile şi zăvoaiele româneşti, peste mările aurii ale holdelor în pârg, peste puţurile aurului negru şi au legat la galere braţele vânjoase ale autohtonilor din ţara ce se întinde dela malul stâng al vechiului Istru, în sus, până în ţara Arboroasei - şi-au ieşit din fire de prea plinul îngurgitat.

În aproape şapte ani de guvernare - vacile slăbănoage ale unei dregătorii reale şi nu ale unui vis biblic regesc - stăpânirea asupra Românilor nu vrea să treacă în repaus.

Prea le-a mers bine în aceşti ani. Prea au gustat din toate bunătăţile permise şi interzise din raiul carpatin şi nici un Arhanghel cu sabie de foc n'a venit să-i izgonească din acest paradis pentru a-i trimite să-şi câştige pâinea cu sudoarea frunţii şi istovirea braţelor.

S'au săturat până la râgâială de darurile pământului şi frumuseţea evelor ne-rupte din coasta lor dar intrate adânc în alcovul lor. De mirare că nu s'au intoxicat de atâta îndopare, dar asupra lor nu otrava ci biciul are efect.

Nu sunt mulţumiţi că au sărăcit ţara şi locuitorii ei. Încrezători că solii Marilor Puteri - trimişi să observe, să judece şi să raporteze stăpânilor ce i-au trimis, starea din ţările unde au fost acreditaţi - pot fi adormiţi cu cântece de inimă albastră, nu s'au dat în lături dela viclenii cu muieri rele de muscă, bune de tras de limbă şi de şoptit la ureche vorbe cu tâlc. Cuvintele rotunjite ca ouăle de şarpe au dat pui şi albul a devenit negru, iar negrul abureşte albeaţă.

Nu este nimic nou sub soare. O încercaseră cu oarecare reuşită şi cei de mai înainte cu voievodul, dar *"geniul Carpaţilor"* a plecat pe lumea cealaltă burduşit cu bomboane de plumb prin piele şi carne, ca în costumul special al unui hoţ de buzunare.

S'au aruncat odgoane pentru punţi de legătură între ei şi noi. Ne-am grăbit să le primim şi aşteptam catargul cu flamura albă a purităţii să vină spre noi, dar în ascunzişul calei am văzut cămăşile negre piratereşti şi capul de mort tatuat pe braţe şi am tăiat odgoanele pentru a nu pune piciorul pe insula Exilului nostru.

N'au renunţat! Dresaseră cucuvele în locul porumbeilor călători, pentru ca noaptea, când somnul dulce al inocenţei îşi aşternea mantia, bufniţele să bată din aripi trezirea vicleniilor.

Ştiau precis pe ce hogeaguri să se aşeze şi ce uşi li se vor deschide spre a le primi mesajul. Era aşteptat de mult, de cei lâncezîţi în lenevealâ, ţipătul de buhne pentru a ieşi din bârlogul prefăcătoriilor. Crezuseră că stăpânii i-au uitat printre noi, riscând să devină oameni, fapt de neconceput în ucenicia petrecută sub zodia secerii şi a ciocanului.

S'au bucurat când l-au auzit şi au dansat în noapte hora ielelor în jurul focului, unde fierbeau buruienile vrăjitoriei.

Au ţinut apoi sfat de taină şi au întocmit carte de răzvrătire stropită cu zeamă de buruieni de sucit minţile şi au trimis-o către cei care trebuiau smintiţi şi ologiţi. Au meşterit şi buzdugane de dat la cap celor neascultători.

Nu-i ştiam că sunt printre noi pe cei care au ridicat capul. Căpătaseră prin şiretlic încrederea obştei şi se duceau oamenii cu sufletul deschis ca o comoară din poveştile Şeherazadei şi ei le numărau diamantele şi aurul separând banii de aramă şi monedele calpe. Se dădeau în vânt după aur şi argint, dar noi nu-i bănuiam că sunt slujbaşi ai cucuvelei. Respectam haina sacerdotală.

Iată-i însă că la bătaia de tobă a piraţilor, au ieşit la mal cu făclii aprinse pentru a le indica drumul. N'au ştiut însă că malul este stâncos şi abrupt şi Insula Exilului este apărată.

Dosul de palmă cu care au fost loviţi peste obraz de Maimarele, nu i-a schimbat în mai buni. Este nevoie de funii răsucite'n trei şi'mpletite'n şase.

În ţara piraţilor este vânzoleală mare şi corăbiile cu cap de mort şi trandafiri la proră se scufundă una după alta. Nu le-au rămas decât cucuvelele trimise să-şi facă cuib în Insula Exilului şi să aducă în cioc trandafiri electorali de cusut pe sutane, dar arcaşii sunt la posturi şi săgeţile dure.

Se arată zorile şi bufniţele orbite de lumină cad lovindu-se de stânci numai ei, cei din Iniţiativa Răzvrătiţilor, aşteaptă trandafirii promişi şi capul de mort să-l coasă peste sutană.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

FILOSOFIA ROMÂNEASCĂ

- Simple note introductive -

——Ion BOIERU——

În perioada anilor 1930-40, când problematica românească era în mare şi dinamică efervescenţă, au avut loc câteva polemici şi uneori amiabile descifrări ale creaţiilor naţionale, pe planul cultural şi spiritual, în complexul cărora erau dezbătute puncte de vedere deosebite şi delicate, într'o formă de cavalerism intelectual, de înalt nivel. Aceste dezbateri arătau în încrengătura lor simfonică, polivalenţa armoniilor cugetului românesc, precum şi rodnicia cercetărilor.

Ca un simplu memorandum, aş putea indica de exemplu: Polemica despre naţionalismul românesc (Radu Dragnea, Dragoş Protopopescu, Nae Ionescu, Dumitru Stăniloae, Constantin Rădulescu-Motru); Ortodoxie şi Catolicism (Greco-Catolici) cu Nae Ionescu şi Prof. Iosif Frollo; şi Începuturile filosofiei româneşti.

Noi, în aceste note simple de rememorare, ne vom ocupa de ultimul dintre aceste subiecte: Începuturile filosofiei româneşti, care au fost dezbătute cu pasionată isteţime de către acei care au participat la elucidarea originilor privind demersurile filosofiei româneşti, care până atunci nu fuseseră abordate de cei îndreptăţiţi să aducă o contribuţie mai substanţială. Punctul de plecare în aceste dezbateri l-a oferit un studiu al lui Dumitru Amzar, publicat în revista *"Rânduiala"*, intitulat *"Gând şi Cuvânt"*. În acest studiu, Amzar afirma că adevăratul salt de gândire filosofică, în cultura română, l-a făcut Titu Maiorescu. O promptă punere la punct a venit dela Pavel Costin Deleanu, care redacta revista *"Ideea Românească"*, care vedea în Mihail Kogălniceanu pe acela care a deschis drumul filosofării în cultura românească. El avea la îndemână şi o admirabilă monografie despre Mihail Kogălniceanu, scrisă prin 1922, dar cu o a doua ediţie tipărită în 1926. Între timp, Rădulescu Motru susţinea teza că Eusebiu Poteca a fost primul cugetător român, în timp ce Ovidiu Papadima publica o carte despre *"O viziune românească a lumii"*, indicând sursele acesteia în cultura populară a folclorului naţional, care este o creaţie a cugetului naţional cu o puternică articulaţie filosofică fundamentală.

Curând, va apărea şi studiul de proporţii mai largi al lui Mircea Vulcănescu *"Dimensiunea existenţei româneşti"*, care era de fapt o metafizică a filosofiei naţionale, bazată pe intuiţia totalităţii, întregului naţional, a fiinţării româneşti. Ca să nu uităm, citâm şi pe acei care descoperiseră începutul cugetului filosofic românesc în *"Învăţăturile lui Neagoie Basarab"*, prin aportul lui P.P. Panaitescu şi al lui Constantin Noica.

În bună parte, aceste aspecte ale culturii naţionale au fost uitate, iar acei care recent le-au mai reactualizat într'un fel oarecare, nu au mai avut decenţa să facă o prezentare corectă a lor, deoarece au fost formaţi în climatul ideologiei marxiste care a fost o adevărată ruină a valorilor româneşti şi aceştia nu au acces la substanţa cugetului românesc.

Astăzi, când în ţară se publică şi retipăreşte o parte din opera creatorilor culturii naţionale din trecut, nu ne interesează prea mult aspectul istoriografic al originii gândului filosofic românesc, cât ne pot interesa operele substanţiale ale demersului filosofic, realizate până la năvala barbarilor marxişti.

S'au tipărit operele lui Nae Ionescu şi ale lui Cioran, din pleiada celor mai tineri, din vremea de altădată, dar nu s'a făcut în deajuns, căci cultura românească este foarte bogată şi încă viabilă, pentru epoca noastră contemporană. Şi, mai ales, necesară, ca să se ofere tineretului altceva decât reziduurile marxismului şi ale falsificărilor lor. (Cartea lui Cioran *"Schimbarea la faţă a României"* a fost retipărită într'o formă ciuntită, care ucide pagini esenţiale ale cărţii, şi denaturează adevărul, lucru pe care nimeni nu are dreptul să-l săvârşească). Din Karl Marx, editorii marxişti au adunat toate aberaţiille acestuia, nelăsând nici măcar o iotă să se piardă din manuscrisele lui, deşi nu prezentau nici un fel de valoare autentică.

Printre retipăririle recente ale cărţilor de valoare din patrimoniul culturii naţionale, care a existat înainte de epoca marxistă, s'a întâmplat să apară şi Vasile Băncilă, care a scris enorm de mult până la 1945. Articole de excepţională valoare, răspândite în revistele care se ocupau în special cu filosofia pedagogică, dar şi cu subiecte de interes naţional pe diverse planuri.

Vasile Băncilă a apărut cu trei volume de *"Aforisme şi Paraaforisme"* pe care le-a scris în epoca de teroare comunistă, 1944-1979, publicate de Editura Marineasa, din Timişoara. Valoarea acestei opere nu a putut însă să fie prezentată, în perspectiva unei critici adecvate şi cu pregnanţa necesară. Din două motive. Atmosfera culturală din ţară este dominată de aşa zişii occidentalişti, intelectuali care sunt atraşi de cultura şi ideile occidentale şi care nu tind să releveze fondul naţional al culturii şi spiritualităţii româneşti. Occidentalismul, în sine, nu este un lucru rău şi nu devine un pericol decât dacă se exagerează şi s'ar tinde să se anexeze cultura românească, acestui Occident, ca să devină o adevărată maimuţă imitatoare. Şi, dacă nu s'ar recupera în totalitatea ei cultura naţională, de caracter specific şi original, din interiorul existenţei româneşti.

În paranteză, putem îndrăzni o afirmaţie care rămâne să fie verificată de viitor. Chiar dacă acum aceste trei volume ale lui Băncilă nu sunt încă cunoscute şi explicate, cu interpretările potrivite fondului lor de substanţă filosofică şi de respiraţie românească, va veni o vreme când viziunea metafizică, de profundă tonicitate românească, cu deschideri universale, va da măsura valorii gândului şi demersului filosofic al poporului român. Şi, va deveni un criteriu de apreciere, valorificare şi interpretare (hermeneutică) pentru sintezele privind întregul creaţiilor româneşti. În paranteză, ar fi extrem de rodnic, pentru cultura de azi, să se facă comparaţii între *"aforismele"* lui Cioran, mai ales cele cu iz de occidentalism, ca să se poată desprinde diferenţele modului şi fondului de gândire precum şi asemănările şi elementele de integrare culturală şi filosofică. Comparaţia aceasta va fi o metodă de a circumscrie *"specificul naţional"* şi *"occidentalismul"*.

Cei trei volume de *"Aforisme şi paraaforisme"* ale lui Băncilă conţin un enorm potenţial filosofic, din care se poate desprinde şi desena linia de orientare, atitudine şi caracterul de creaţie românească, al acestui filosof român, poate cel mai mare pe care l-a dat cultura noastră.

Şi, aici, venim la apele noastre, de legătură cu polemica din anii treizeci, dela începutul articolului, privind originea filosofiei româneşti.

Cultura românească are în componenţa ei opere de valoare inegalabilă, care au definit specificitatea şi originalitatea ei. Acum, când avem posibilitatea de a reactualiza bogăţia de creaţie autentică a acestei culturi, căci a dispărut cenzura dezmăţată şi antinaţională a marxismului, vom avea şi posibilitatea de noi interpretări şi sinteze care să devină un izvor de orientare pentru generaţiile viitoare, să le arate drumul tradiţiilor strămoşeşti.

Recenta carte intitulată *"Lucian Blaga, energie românească"* apărută în noua ediţie de acum, aduce în plus faţă de textul iniţial, nişte completări foarte necesare pentru a înţelege sistemul de gândire şi viziune al lui Vasile Băncilă, chiar fragmentară dacă ar fi această înţelegere. Aşa este capitolul despre *"Cenzura Transcendentă"*, *"Despre eseu"*, *"Lucian Blaga eseist"* şi mai ales, *"Cadru filosofic"*.

Notele explicative ale lui Ileana Băncilă care se ocupă de reeditarea întregii opere a lui Vasile Băncilă sunt foarte preţioase şi înlesnesc foarte mult apropierea şi aprofundarea conecţiilor interioare ale textelor.

În această carte se intră direct în contact cu elementele componente ale metafizicii lui Băncilă. În primul rând, prin indicaţiile din *"Cadru Filosofic"* care este succint, clar şi precis în termenii pe care îi întrebuinţează, cu talentul lui de scriitor excepţional, care aminteşte de limpezimile scrisului lui Ion Petrovici, dar cu o amploare metafizică mai largă, mai profundă şi mai articulată.

Va urma

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

NOTE ŞI COMENTARII

INSULA ŞERPILOR

În România - zice-se post comunistă - apar din când în când articole pe anumite probleme despre care, până mai ieri, nu se prea vorbea decât în anumite cercuri, dar şi acolo pe şoptite. Ca să nu-l supere pe cel dela conducere şi mai ales, pe Rusnacul hrăpăreţ, vecinul nostru dela Răsărit (nu l-am mai avea), flămând de teritorii care nu-i aparţin şi nu i-au aparţinut niciodată. Aveau Românii noştri o zicală a lor: *"Când îi dai nas lui Ivan, ţi se suie pe divan"*. Sau alta: *"Mujicul tot mujic rămâne"*.

Pătru Groza şi apoi Ceauşescu, aveau tot interesul de a menţine relaţiile de prietenie şi *"bună vecinătate"* cu Rusia Sovietică, pentru a nu fi puşi pe linia moartă. Acum, după apusul comunismului şi dezmembrarea marelui Imperiu Sovietic, apar din ce în ce mai multe articole, cu subiecte, ce până mai ieri erau interzise şi considerate drept *"anatemă"* pentru cel ce ar fi îndrăznit să le scrie. Apar şi cărţi, cum este cea despre *"INSULA ŞERPILOR"* de profesorul Petru Dogaru, în editura *"Semne"* din Bucureşti, sub intitulată: *"ÎN CALEA RECHINILOR"*. A rechinilor roşii, se subînţelege. (De remarcat faptul că în aceeaşi editură au apărut şi cărţile scrise de Ion Iliescu).

Săptămânalul *"TINERAMA"*, în articolul D-lui Pavel Perfil din numărul 278, intitulat: *"Venim pe marginea unei cărţi despre Insula Şerpilor"*, scrie că: ***"...din păcate, se varsă prea mult venin pentru o carte care ar trebui să intereseze pe oricare Român. Cazacii şi Ruşii îşi râd, probabil, în barbă"***.

Veninul despre care e vorba, e doar nemulţumirea autorului pentru felul în care a apărut cartea respectivă din care *"au fost **cenzurate** câteva fotografii"*.

Lăsând la o parte acest fapt, importanţa acestei lucrări provine mai ales din subiectul tratat şi este dureros că s'au tipărit din ea doar 1.000 de exemplare. (Ne întrebăm: oare pământul acesta românesc, din moşi strămoşi, să nu mai însemne nimic pentru ţara şi neamul românesc?)

În introducerea la articolul său, scrie Domnul Pavel Perfil, următoarele rânduri pe care le reproducem:

"Realipirea teritoriilor furate de Sovietici în urma pactului Ribbentrop-Molotov este o problemă ardentă pentru orice Român. O chestiune aparte o reprezintă Insula Şerpilor anexată în urma unei înţelegeri dintre Petru Groza şi Molotov (4 Februarie 1948). Niciodată această insulă nu a aparţinut Rusiei sau URSS. Numai că, în perioada postbelică, ea îi interesa în mod special pe Ruşi, pentrucă acolo se puteau monta radare puternice, pentru urmărirea mişcărilor "duşmanului", în condiţiile războiului rece, centre de dirijare a submarinelor clasice şi atomice. În ultima vreme, insula devenită "condominiu" ruso-ucrainean prezintă un interes deosebit şi pentru faptul că platforma continentală din jurul ei deţine rezerve considerabile de ţiţei şi gaze naturale".

Este, deci, credem, dela sine înţeles, motivul pentru care acest petec de pământ românesc, continuă să aparţină - pe nedrept - muscalilor, cu toate că Ruşii, ei singuri recunosc că pactul dintre Rusia comunistă şi Germania nazistă, a fost nedrept, a fost o aberaţie istorică dintre doi tâlhari, Stalin şi Hitler, care se înţelegeau, dându-şi unul altuia pământuri ce nu le aparţineau şi nu le-au aparţinut niciodată. Acest pact demonic, semnat de către doi fii ai Satanei, este şi rămâne mărul discordiei dintre două ţări şi două popoare cu un trecut istoric deosebit.

Tot în *"Tinerama"* (Nr.262) tot Domnul Pavel Perfil scria următoarele în articolul: *"Un furt autorizat: Insula Şerpilor"*:

"O stâncă înaltă de 50 de metri, plantată de Dumnezeu la 22 de mile marine la E-NE de Sulina, a ajuns mărul discordiei presupusului tratat (e vorba de tratatul dintre România şi Rusia). Pentrucă adevărata "chestiune" rămâne renunţarea reciprocă şi condamnarea onerosului pact Ribbentrop-Molotov. Aşadar, câtă importanţă ar avea Insula Şerpilor? Este vorba aici despre 17 hectare de stâncărie, un pinten din mezozoicii Munţi Hernici, din stirpea Munţilor Măcinului. Dintotdeauna, insula a aparţinut României. Până a deveni România-Românie, insula a aparţinut Imperiului Otoman. O povestioară mitologica zice că acest ostrov (azi Zmeinăi) ar adăposti mormântul lui Achile. De aici şi denumirea ei pe portulanele de mai târziu: Achileus."

Dar asta-i poveste de adormit pruncii. Ruşii şi mai ales soldaţii care au invadat Europa de Vest, au rămas în istoria ultimului Război Mondial, renumiţi pentru apucăturile lor demente: furturi, până şi de toatele, încărcate în trenuri speciale şi transportate în Rusia, violuri, spargeri de farmacii mai ales în căutare de alcool şi acel *"davai ceas"* care i-a făcut renumiţi. Hrăpăreţi din fire, au furat României, nu numai Insula Şerpilor, ci mai ales mândra noastră Basarabia, Nordul Bucovinei, *"cu mânăstiri şi brazi"* şi Ţinutul Herţei, drept *"despăgubire de război"* (?) - spus-au ei. Dar războiul s'a terminat de multă vreme, iar teritoriile româneşti luate cu japca, sunt încă ocupate.

Până când, ne întrebăm noi? Nu cred oare guvernanţii de azi ai României că a sosit timpul ca nedreptatea săvârşită prin pactul Ribbentrop-Molotov să fie rectificată?

Nicolae NOVAC